

Képes Híradó
Debreczeni Ujság Vasárnapja.
Debreczeni Ujság Rádiója.

44
OLDAL

ÁRA: 16 FILL.

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY HÓRA 2 P, EGY SZÁM ÁRA
HETKÖZNAP 8 FILLER, VASÁRNAP 16 FILL.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 17.) 1936 SZEPTEMBER 6.

VASÁRNAP

XL. ÉVFOLYAM, 104. SZÁM.

Eddig százezer áldozata van a spanyol polgárháborúnak

Francia pilóták négy repülőgéppel és három bombavetővel a spanyol kommunisták segítségére akartak menni, de tervüket meghiúsították

Lisszabon, szeptember 5. Queipo del Liano tábornok beszédet mondott a sevillai rádióban és tiltakozott a következő sérelmek miatt: 1. Az iruni csatában a felkelők hadifoglyai között francia tiszték is voltak, akik tehát a semlegességet megszegve, beavatkoztak a spanyol polgárháborúba. 2. A csatában francia gyártmányú dum-dum lövedékeket is használtak a kormánycsapatok. 3. A kormányparti repülőgépeknek megengedték, hogy francia területen leszállhassanak, üzemanyagkészletüket kiegészíthessék és bombákat vehessenek fel.

Genf, szeptember 5. Diplomáciai körökben híre jár, hogy a burgosi spanyol nemzeti kormány külön küldöttséggel akarja képviseltetni magát a népszövetség legközelebbi ülésén.

Lisszabon, szeptember 5. A spanyol felkelők birtokában lévő Pereda rádióállomás jelenti, hogy a spanyol nemzeti csapatok Irunba való benyomulások után lefoglalták a kormánycsapatoknak szánt francia fegyverszállítmányt.

Páris, szeptember 5. A rocheforti katonai repülőtelepen az utolsó pillanatban sikerült meghiúsítani 4 francia haditengerészeti repülő szökési kísérletét. A négy repülő egy 3 motoros francia bombavetőgépen Spanyolországba akart szökni, hogy szolgálatát feljajánlja a spanyol kormánynak. Most mind a négyen hadbírószág elé kerülnek.

Páris, szeptember 5. A Petit Journal megbízható forrásból eredő kimutatása szerint a spanyol polgárháború eddigi áldozatainak száma a meggyilkolt gyermekeket

s asszonyokat, valamint aggastyánokat is beleértve, mintegy 100 ezerre tehető.

Iruni hídfő, szeptember 5. A nemzeti csapatok az Iruni védelmező vörös csapatok végső ellentállását csapatkocsikkal s motoros gépfegyverekkel törték meg. — A végső támadás alig fél óra hosszat tartott. A vörösök nagyrésze francia területre menekült. Egyesek még itt-ott a mezőkön lappanganak. Időnként egy-egy puska lövés dörög el. A győztes nemzeti csapatok örömmámorban úsznak. Irun füstölő romjaira kicsiny vörös-arany lobogókat tűztek ki. A városka házait őrzőkat kutatják át. A Havas iroda újabb iruni jelentése szerint a város romjaiból továbbra is füstfelhők szállnak fel.

A Kormányzó vitéz Sónyi altábornagyot nevezte ki a honvédség főparancsnokának

Vitéz Somkuthy József honvédelmi miniszter lelkes hangú sajtónyilatkozata a maroknyi magyar hadseregről, mely egész Európában megbecsült tényező

Budapest, szept. 5. Magyarország Kormányzója az alábbi legfelsőbb elhatározásokat, illetve kéziratokat bocsátotta ki:

Kedves vitéz Shwoy gyalogsági tábornok! Ön — hivatkozva betöltött 60. életévére — azt a kérelmet adta elő, hogy a m. kir. honvédség főparancsnoki szolgálati állása alól felmentsem s nyugállományba visszahelyezzem. Amidőn ezen kérelemnek helytadok, különös megelégedéssel gondolok azokra a kiváló és eredménydús szolgálatokra, amelyeket Ön négy évtizedet meghaladó szolgálati ideje alatt úgy a háború előtti időben, mint a háború alatt és után a legkülönbözőbb beosztásokban rendkívül nehéz viszonyok között a haza és honvédség érdekében teljesített.

Kimagasló érdemei elismerésé-ként Önnek ez alkalommal a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozom. Kelt Gödöllő, 1936. szept. 5. Horthy sk., vitéz Somkuthy sk.

Kedves vitéz Somkuthy altábornagy! M. kir. honvédelmi miniszterre történt kinevezése folytán Önt a m. kir. honvédség vezérkari főnöki állása alól felmentem és a m. kir. honvédség szolgálaton kívüli viszonyába való egyidejű áthelyezése mellett az 1936. október 1-ével, 1936. október 1-i ranggal tüzérségi tábornokká kinevezem. Kelt Gödöllő, 1936. szeptember 5. Horthy sk., vitéz Somkuthy sk.

Kedves vitéz Sónyi altábornagy! Kinevezem Önt a jelenlegi szolgálati állása alól felmentése

mellett a m. kir. honvédség főparancsnokává és egyúttal 1936. október 1-ével 1936. október 1-i ranggal soron kívüli gyalogsági tábornokká. Kelt Gödöllő, 1936. szeptember 5. Horthy sk., vitéz Somkuthy sk.

Budapest, szeptember 5. Vitéz Somkuthy József honvédelmi miniszter szombat délután minisztériumában fogadta a sajtó képviselőit s hivatalába lépése alkalmából nyilatkozott előttük:

— Szívemből üdvözlöm a sajtó képviselőit — kezdte nyilatkozatát a honvédelmi miniszter. — Eddig katona voltam és most állok először szemben a sajtóval. E találkozás tehát számomra az újdonság különös érdekességével is bír. A sajtó nagy hatalom, azonban még van egy körülmény, amely a sajtó nagyobb dicsőségét szolgálja s amely eddig talán nem jutott any-

nyira kifejezésre s ez a sajtó szé-
dületes munkatempója. Ha tehát
boldogulni akarunk a mai életben,
át kell venni ezt a lázas tempót. Az
a feladat, amely a honvédelmi mi-
nisztériumi tárca vezetésével reám
bárul, joggal sarkalhatja annak az
ambícióját, akire tárcának vezető-
sére vállalkozik. Azonban kétség-
telenül nem könnyű az, amire a
honvédelmi miniszter vállalkozik,
mert a békeszerződés és az ország
anyagi ereje által szűkreszabott
keretek között kénytelen a marok-
nyi magyar fegyveres erőt kor-
szerű nyívn fenntartani. Egy ezer-
esztendő dicősége katonai mult
hagyománya tették lehetővé azt,
hogy azoknak fáradozása, akik leg-
jobb tehetségüket beleadva töre-
kedtek az elmúlt 18 év alatt hon-
védségünket a mai nívóra fel-
emelni, azzal az eredménnyel járt,
hogy az a maroknyi hadsereg ma
nemcsak az ország közvéleménye,
hanem az egész európai közvéle-
mény előtt megbecsült tényező. Ör-
vendetes, hogy ez a fegyveres erő
teljesen egy a magyar nemzettel.

— A katonai szolgálatot e me-
csonkított országban nem terhes
kötelezettségnek, hanem magasabb-
rendű hivatásnak kell tekinteni.
Kiváló és nagyrebecsült hivatali
elődömnök, a miniszterelnök úrnak,
mint honvédelmi miniszternek két
éven át végzett céltudatos munkás-
sága teremtette meg azt a helyze-
tet és emelte a honvédséget arra a
színvonalra, amelyre ma mindenki
megnyugvással tekinthet. Ezt a hi-
vatást teljes lélekkel végzett oda-
adó munkát kívánom teljes eröm-
ből folytatni. Tudatában vagyok
annak, hogy a katonai szolgálatnak
nép- és nemzetnevelő hivatása van
és különös gondot kívánok fordí-
tani arra, hogy a honvédséget az a
hivatását a jövőben is teljes mér-
tékben teljesítse.

— Részletes programot e pillan-
tatban nem kívánok adni, csak
arra akarok rámutatni, hogy a tör-
vényhozás elé kívánom terjeszteni
a frontarcos törvénytervezetet,
amelyet a honvédelmi miniszté-
rium törvényelőkészítő osztálya
már kidolgozott s amely a társmi-
nisztériumokkal való letárgyalás
után kerül az arra hivatott alkot-
mányos tényezők elé. Felhaszná-
lom az alkalmat arra is, hogy be-
számoljak olaszországi élményeim-
ről. A legáltalánosabb benyomást,
amit a mostani Olaszországban
nyertem, az volt, hogy határozottan
megállapítható a lakosságnak és a
hadseregnek nagy együttérzése. A
lakosságot mintha kicserélték vol-

Ingyen kapja 196 oldalas jubileumi számunkat

észeptember 15-ig lapunkat
ha ma előfizet!

Előfizetés egy óra
2 pengő

Egyedüli előfizetési hely:
József kir. herceg-u. 16
Telefon: 23-48

Telefon: 23-48

Magyar, perzsa, torontálj szőnyegek, valamint olcsó futószőnyegek, paplanok, modern függőanyagok nagy választékban előnyösen beszerezhetők

ERDÉLYI SZŐNYEGHÁZ

Debrecen, Piac-u. 34. ● TIKÁV kiállításon résztvesz!

na, az idegenekkel szemben figyelmes, előzékeny, szolgálatkész, barátságos. Szinte párállannak minősíthető a Duce személye iránt táplált kirobbanó lelkesedés.

— Legfeltűnőbb az olasz hadseregben az egyes egyén magas intelligenciája. A magyar bizottság egészen különös kitüntetésben részesült a Duce részéről. A Duce akárhányszor jelent meg, mindig kereste s külön üdvözölte a magyar bizottságot.

— Talán az is érdekli a sajtót, hogy mit tapasztaltam a berlini olimpiáson. A magyar versenyzők általános szereplése szintén egészen kimagasló. Ha a számokat nézzük, azt látjuk, hogy a 9 milliós magyar nemzet tíz győzelmet aratott. Ha ezt a mértéket alkalmazzuk, akkor a németeknek nem 33, hanem 70, az Egyesült Államoknak nem 21, hanem 130, Angliának pedig nem 4, hanem 50 győzelmet kellett volna szerezni. Körülbelül mindez — fejezte be nyilatkozatát a honvédelmi miniszter — amit az első találkozón elmondandó voltam. Ismételtelen kérem a sajtó képviselőit, hogy a magyar honvédséggel szemben továbbra is azt a magatartást tanúsítsák, amit eddig tanúsítottak.

A honvédelmi miniszter ezután szívélyes búcsút vett a sajtó képviselőitől és visszavonult dolgozószobájába.

ÚJ EGYENRUHÁT KAPNAK A RENDŐRÖK

A Kormányzó kabinetirodája tegnap délben értesítette a rendőrfőkapitányt, hogy a Kormányzó jóváhagyta a belügyminiszter felterjesztését, amely szerint a rendőrtisztek és rendőrlégénység új egyenruhát kap.

A rendőrtisztek új egyenruhája: világosszürke zubbony, a fogalmazási karbelieknél mindkét oldalon aranypánttal, a felügyelőknél egy vállpánttal. A diszruha ugyancsak világosszürke, aranyvitézkötéssel, a zubbony karjain magyaros paszománydiszítéssel. A díszinckió marad a régi.

A rendőrlégénység egyenruhája sötétszürke lesz, diszruhán fekete vitézkötéssel. A sisak és a nadrág szintén a régi marad.

INTEZETI FEHÉRNEMU TAKARÓ MATRÁC FORMARUHA HARISNYA KARDOSLÁSZLÓ

Értékes előadások az erdőkutatók IX. nemzetközi kongresszusán

Mint lapunk legutóbbi számában hírt adtunk róla, pénteken délután Debrecenbe érkezett az Erdészeti kutató intézetek Nemzetközi Kongresszusának mintegy nyolcan főnyi résztvevője. A kongresszus két napos ülést tart Debrecenben, amelyen képviselve van az egész tudományos világ erdőkutató társasága. Az ide érkezett vendégek az Arany Bika vendéglőben pénteken este ismerkedő esten vettek részt, amelyen megjelentek a debreceni társadalom notabilitásai is, élén dr. Kőlcsey Sándor polgármesterrel.

A kongresszus szombaton délelőtt kezdődött meg a központi egyetemen tartott előadásokkal. Délelőtt 9 óra a gyűlések össze az Erdőkutató Nemzetközi Kongresszus résztvevői a központi egyetem aulájában, ahol ünnepélyesen nyílt meg a IX. nemzetközi kongresszus. Dr. Tankó Béla egyetemi professzor, ezidei rektor nyitotta meg a nemzetközi

kongresszust és üdvözölte a megjelent résztvevőket németül, angolul, és magyar nyelven.

A megnyitó beszéd után dr. berei Soó Rezső a debreceni egyetem kiváló botanikus professzora tartotta meg német nyelven nagy értékű előadását a magyarországi erdei vegetáció tanulmányokról. Az előadást a kongresszus tagjai nagy érdeklődéssel kísérték.

A további előadások szombaton délelőtt zajlottak le és részben folytatódnak ma, vasárnap délelőtt is. A kongresszuson még több értékes előadást fognak tartani.

A kongresszus tagjai szombaton autóbuszokon családostól és kísérőkkel együtt a Hortobágyra rándultak ki, ahonnan a késő esti órákban tértek csak vissza.

A kongresszust Róth Gyula, a budapesti műegyetem soproni fakultásának professzora szervezte meg és készítette elő párállan agilitással és gondossággal.

— Számos női bajnál reggel, éhgyomorral félpoháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. A nőgyógyászati klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet, különösen a szülészeti osztályon, a legjobb eredménnyel alkalmazzák.

— Azt hiszem, hogy ez összefüggésben nem mulaszthatjuk el, hogy őszinte ragaszkodásunkat ne fejezzem ki vitéz Gömbös Gyula személye iránt. Kérjük az Egk Urát, hogy oltalmazza a gyógyulás útján és adja vissza egészségét mielőbb, hogy teljes egészségében, lelke szerint fejthesse ki munkásságát a haza s mindnyájunk javára és boldogulására.

— Nagy külpolitikai helyzet előtt állunk. — folytatta dr. Balogh Gyula. — Sorsdöntő órákat élünk. A kormány ebben a vészes időben úgy tud szilárdan megállni, ha tudja, hogy mögötte egyöntetű lelkesedéssel áll a nemzet nagy tömege. Mindegyikünknek áldozatos munkát kell végeznünk, hogy a belső átalakulás után külföldön is növekedjen a tekintélyünk. Itt benn a békés munka folyik. Itt olyan polgárság van, amely olyan munkát produkál, mint amelyet alkalmunk volt szemlélni a TIKÁV-on. Különösen meg kell egymást becsülnünk és hiszem, hogy a javulás nem fog elmaradni. Itt benn az országban olyan munka folyik, amely igyekszik az adózók terheit könnyíteni és a megélhetést biztosítani. Ha ebben a nemzetépítő munkában egyakarattal dolgozunk, én hiszem, hogy nemzetünk sorsának jobbrafordulása nem fog elmaradni. — Beszédét a főispán elfetéssel fejezte be és poharát a nemzet boldogulására ültette.

Dr. Balogh Gyula igazgató, kormányfőtanácsos szavait a közönség feszült érdeklődéssel kísérte és nagy tetszéssel honorálta.

Ezután Papp Sándor, a tócsókerti körzet ügyvezető elnöke mondott beszédet. Vázolta azt a lelkes munkát, amelyet a kör kifejt. Ismertette a közönség előtt, hogy a kör allg fejlesztendő fennállása óta milyen jelentős sikereket ért el. Nem is csoda, hiszen a körben még a nők is szerepet nyertek azáltal, hogy különböző kézimunkatanfolyamokon dolgoznak, ugyanakkor a férfiak sportegyesületeikben fejtenek ki eredményes munkát. De ezeken felül gazdasági szakelőadásokkal is foglalkozik az egyesület, amelyeknek állandóan nagy érdeklődő közönsége van. Majd beszéde végzetével üdvözölte Papp Sándor körzet-i ügyvezető elnök dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsost, mint a főispán képviselőjét és a közönséget.

Az elhangzott beszédek után a megjelentek kelemes szórakozás közben fogyasztották el Bordán Gyula köri gazda irányítása mellett felszervírozott vacsorát. A vacsora alatt alkalmi zenekar nagyszerű muzsikával szórakoztatta a közönséget. A vacsora végzetével a megjelentek kitűnő hangulatban a reggeli órákig maradtak együtt és ropták a friss magyar táncokat.

Kézimunkaüzletemet áthelyeztem Kossuth-u. 4

Köztisztviselők Szövetkezetével szemben. — Előbbi üzletem megszűnt. — Kibővített raktáromon nagy választék

pullover- és szőnyegáralakban. GFB harisnyák új színek a gyártól — Olcsó árak. — Függöny új anyagok

Pikó József, csak Kossuth-u. 4.

A Tócsókerti lakossága őszinte ragaszkodással áll Gömbös Gyula mellett

Nagyszerűen sikerült a Nemzeti Egység Pártja tócsókerti körzetének szezonnyitó összejövetele. — Dr. Balogh Gyula nagyszabású beszéde

A Nemzeti Egység Pártjának tócsókerti körzete szombaton este nagy sikerrel rendezte meg szezonnyitó összejövetelét az Olvasókör helyiségében. Nemesak a körzet tagjai, hanem a távolabb eső vidék nemzeti érzésű polgárai is megjelentek, valamint ott voltak a Nemzeti Egység központi szervezetének reprezentánsai is. Báró Vay László főispánt távollétében dr. Balogh Gyula klinikai gazdasági hivatal igazgatója képviselte.

A társasösszejövetelt dr. Halász László, a tócsókerti körzet volt elnöke nyitotta meg emelkedett szellemű beszéddel, amelyben rámutatott azokra a körülményekre, amelyek lehetővé tették, hogy a tócsókerti körzet ma a Nemzeti Egység pártjának egyik legtevékenyebb egyesülete és körzete lett.

— A szeretetnek kell uralkodni a mi körzetünkben, — mondotta dr. Halász. — A kör mindig meg is mutatja, hogy itt a szeretet és a harmónikus egyetértés

uralkodik, ezért lett nemesak politikai egyesület, hanem a Tócsókerti baráti köre is. A mi körünk megmutatja, hogy mi az igazi nemzeti összetartás, de nemesak megmutatja, hanem egyúttal példát is mutat.

Majd beszéde végén dr. Halász elnök üdvözölte a főispán képviselőtében megjelent dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsost, akit — mint mondta — köz- és magánéletében a szeretet vezérel. Az elhangzott beszédet nagy ováció fogadta, majd ezután emelkedett szözlásra dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, aki báró Vay László főispán megbízásából üdvözölte a Tócsókerti Nemzeti Egység Pártjában tömörült polgárait.

— A főispán úr sajnálatát fejezi ki, — mondotta Balogh igazgató — hogy nem vehet részt e körzeti összejövetelen, ahova mindig olyan szívesen jött, mert itt látta a nemzetépítő kulturmunkát, amelyet ez a kör végez. A főispán úr tudja,

LIPCSEI és HAZAI SZÖRMEHAZ

50 különböző 3/4-es és hosszú bunda modelleimet vételkényszer nélkül készséggel bemutatatom. **ősz divatujdonságai megérkeztek! Telefon: 33-10. Piac-utca 59.**

**Iskolai
és előírással
intézeti lányka
és fiú ruhák
intézeti
kelengyék
iskola cipők
iskolai kézimunkák,
iskolatáskák
legelőnyösebb
beszerzési helye**

Benyáts ÁRUHÁZ

GÖMBÖS BÚCSÚJA A HONVÉDESGÉLTŐL

Budapest, szeptember 5. Gömbös Gyula miniszterelnök a honvédelmi tárca alól való felmentése alkalmából a következő búcsúszózatot intézte a magyar királyi honvédséghez:

Bajtársak!

Legfelsőbb hadurunk kérésére a honvédelmi minisztérium vezetése alól felmenteni kegyeskedett. Hét évig küzdöttem és munkálkodtam veletek, ki magam is köztetek nőttem fel. A munka és a hivatás, amit a honvéd végez, nehéz, de magas és dicsőséges, mert a honvéd az ország boldogulásának öre és jövőjének letéteményese.

Még sok a teendő, mert úgyszólván a semmiből nőtünk fel. Megfeszített munkára van szükség. Bajtársak, ezt soha ne feledjétek!

En sem felejttem és rátok gondolok, mert tovább is a honvédségnél maradok.

Gömbös s. k.

Gömbös Gyula búcsúszózatát az összes csapattek előtt fel fogják olvasni, hogy az egész magyar hadsereg értesülhessen róla.

Lakásán is díjmentesen bemutatja:

GULYÁS

Piac-utca 59.

Telefon 32-10

Értésítették a rendőrséget, amely azonnal kihallgatta Bordás Józsefet és Kovács Esztert, az elhunyt leányát.

Kovácsné szokatlan látogatásai

Kovács Eszter vallomásában előadta, hogy édesanyja Kovács Péterné közel kéthónapja betegeskedett és úgy tudta, hogy anyjának szívbaja van. Két héttel ezelőtt valamin összeszólkoztak, mire özv. Kovács Péterné kijelentette, hogy elmegy sógorához, Bordás Józsefhez Józsára. Egy hét múlva Kovács Eszter megkérdezte Bordás Józsefet, aki elmondotta, hogy özv. Kovács Péterné valóban volt nála, de innen gyalogosan elment balmazújvárosi rokonaihoz.

Az idős asszony augusztus 30-án estefelé Balmazújvárosról visszaérkezett Józsára és sógoránál kapott szállást. Másnap együtt, gyalog bejöttek a Józsáról és Bordás Józseftől augusztus 31-én reggel vált el az idős asszony. Kovács Eszter előadta, hogy augusztus 31-én reggel kint járt a vasúti postán, ahol pénzt vett fel és ott csakugyan látta édesanyját, aki nem fogadta köszönését. Aznap hazament özvegy Kovács Péterné Rothermere utca 7. szám alatti lakására. Leánya háromszor kínálta meg enniával, de egyszer sem fogadta el az öregasszony. Egész nap nem evett semmit és éhesen feküdt le.

Bordás József kórbonctani alkalmazott özv. Kovács Péterné személyében sógor-nőjét ismerte fel a rejtélyes holttestben

Négy napig feküdt a halottas kamarában özv. Kovács Péterné sógora tudta nélkül - Fia sírjánál szívértkoszorú repedésben halt meg az idős asszony

Megírtuk legutóbbi számunkban, hogy a Péterfia utcai temetőben a Nagy Pál utcánál egy idős asszony holttestére bukkantak a járőrök. A holttest mellett egy fekete esernyő feküdt, zsebében pedig mindössze egy zsebkendő volt. Az esetet jelentették a mentőknek, majd a rendőrség intézkedésére a holttestet beszállították a kórbonctani intézetbe. Közben megindult a hajsa a holttest felismerésére. A rendőrség több felhívást tett közzé, azonban mindig eredménytelenül.

A rejtélyes haláleset ügyében szombaton végre fordulat állott be. Szombaton délelőtt a rendőrségen jelentkezett két asszony is, de a klinikán azok sem ismerték fel a holttestet. Amikor a két asszony a rendőrség kiküldöttével megérkezett a klinikára, dr. Ökrös Sándor tanársegéd intézkedett, hogy a hullát szállítsák fel. A megbízatást Bordás József kli-

nikai alkalmazott hajtotta végre. Amikor a halottas kamarából liften felhozta az asszony holttestét, megdöbbenve ismerte fel benne sógor-nőjét.

Agnoszkálják a hullát

Bordás József józsa lakos, klinikai alkalmazott a kórbonctani intézetben teljesít szolgálatot. — Amikor szeptember 1-én délután a hullát beszállították, nem volt szolgálatban és nem is tudta, hogy az ő sógor-nője fekszik a halottas kamarában. A rejtélyes körülmények között elhunyt ass-

zony kiléte tehát ilyen érdekes körülmények közbejöttével megoldódott.

VILLANYSZERELÉS BORKA és BIRÓ

Kossuth-u. 8

RÁDIÓ

Bordás József azonnal elment a Rothermere utca 7. számú házba, ahol az idős asszony leánya lakik. Kovács Eszterrel visszatértek a klinikára és most már kétségtelenül özv. Kovács Péterné 58 éves, Rothermere utca 7. szám alatti lakos személyét ismerték fel a halottban. Az esetről

Őszi csillárudonságaink

megérkeztek

METEOR CSILLÁR IERAKATA

Piac-utca 9. szám

AZ APOLLÓBAN

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 és hétfőn 5, 7, 9 órakor

Halálfejes lobogó

Főszerepben:
ERROL FLYNN

Csupa izgalom és váratlan fordulat ez a film!

Siessen jegyét biztosítani!

Csontos Gyula, Kiss Ferenc, Rózsahegyi Kálmán, Komár Julia, Cselényi József
a magyar színművészet legféltettebb csillagai a létszereplői: a

Sárga csikó

c. ragyogó MAGYAR slágernek, melyet 2 nap alatt 4983-an néztek meg

Mai előadások 3, 5, 7, 9 órakor
a hétfőiek 5, 7, 9 órakor

kezdődnek a

HUNGARIA
filmszínházban

Vasárnap és hétfőn is hangos magyar világ-híradó kizárólag csak mozgósínházunkban!

Megnyílt

Bergmann és Klein

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruhaza és közismerten elsőrendű uriszabósága
Piac-utca 55. (Volt Hungária épület.) • Győződjék meg személyesen vászárakról és előnyös árairól vételkötelezettség nélkül — Iskolai öltönyök nagy választékban!

Özvegy Kovács Péterné szeptember 1-én reggel összecsókolta hét éves unokáját és hét órákor azzal ment el hazulról, hogy nem jön vissza többet. Kovács Eszter azt gondolta, hogy édesanyja Hajdúszoboszlóra megyen, ahol idősebbik leánya lakik. Mivel nem szólott hozzá, gondolta, hogy úgymint hiába kérdezné, nem válaszolna neki édesanyja.

Kovács Péterné ilyen körülmények között hagyta el a lakást, nyomozás még mindig nem tudta tisztázni, hogy mit csinálhatott, merre járt reggel hét órától délután öt óráig az idősasszony. — Feltevés van arra, hogy Kovácsné néhány évvel ezelőtt eltemetett fia sírjához ment ki a Péterfia utcai temetőben, — hogy attól is elbűsűzva, könnyebb lélekkel induljon el Hajdúszoboszlóra. Lehetséges, hogy az idős asszonyt a válás annyira megrendítette, hogy szívgyörcsőt kapott, amely még a reggeli órákban végzett vele a temetőben.

Öz. Kovács Péterné holttestét szombaton délután felboncolták a kórházi intézetben. A boncolás megállapította, hogy az idős asszony nem követett el öngyilkosságot, hanem régi szívbaja ölte meg. Kovács Péterné fia sírjánál nagyon érzékenykedhetett és ennek következtében szívérkoszorú repedést szenvedett. Kovácsnénak, mint előbb is említettük, szívérkoszorú meszesedése volt. Kovács Péterné temetési engedélyének kiadása tehát így semmi nehézségbe sem ütközhet.

NEMET GYORSÍRÁSI VERSENY IS LESZ DEBRECENBEN

Megírtuk már, hogy a Debreceni Gyorsírók Társasága 400, 350, 300, 250 szótagos gyorsíróversenyeket rendez ma délelőtt fél 11 órákor a ref. főgimnáziumban. Ez a verseny most kibővült és első ízben német nyelvű gyorsíróverseny is lesz délelőtt 10 órákor a ref. főgimnáziumban. Ma délután 3 órákor a vármegyeháza kistermében vitaülés lesz gyorsírástanárok és szakemberek részvételével és délután fél hat órákor fogja a Debreceni Gyorsírók Társasága ünnepelni dr. Traeger Ernő miniszterelnökségi miniszteri tanácsost, a gyorsírási ügyek kormánybiztosát, tízéves kormánybiztosi jubileuma alkalmából. A 400 szótagos rekordverseny és a délutáni diszközgyűlés iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Csaknem lemetszette a villamosvezető fejét egy felrobbant szódavizes üveg

Szombaton reggel hét és nyolc óra között könnyen végzetessé válható eset történt a Kálvin-téren. Az egyik házhoz nagyobb mennyiségű szódavizet szállítottak és a tele üvegeket a járdára rakták le. Hét óra után pár perccel haladt arra a 13. számú villamos, amelyet Kállay György vezetett. Amint a ház elé ért a villamoskocsi, abban a pillanatban felrobbant az egyik szódavizes üveg és az ólomkupak az üveg felével együtt irtózatos erővel bevágódott a kocsi vezetőhöz, akinek a nyaka mellett sü-

vített el, majd a másik oldalon kivágta a villamos ablakát és kirepült az utcára.

Szerencse, hogy ekkor a vezetőn kívül senki sem tartózkodott a villamos első perronján, különben igen súlyos következményei lettek volna a szódavizes üveg felrobbanásának. A kalauzt is csak a véletlen szerencse mentette meg attól, hogy a hatalmas üveg és ólomdarab nem érte, mert ha néhány centiméterrel arrább repül a nehéz üvegdarab, könnyen igen végzetes sérülést okozhatott volna.

Megrágalmazta a községi orvosokat

A múlt évben Vincze Sándor balmazújvárosi gazdálkodó dr. Ethey László főszolgabíró előtt azt a kijelentést tette dr. Thurzó és dr. Ivánka községi orvosokról, hogy azok nem látják el rendesen feladatukat és többoldalról panasz merült fel ellenük. A községi orvosok feljelentésére Vincze Sándor ellen hatóság előtti rágal-mazás vésege miatt indult meg az eljárás.

Az ügyben szombaton tartott főtárgyalást a debreceni járásbí-

róság. Az ügyben számtalan tanút hallgattak ki és így a tárgyalás az esti órákban ért véget. Vincze a tárgyaláson azzal védekezett, hogy csak a panaszokat továbbította feletteséhez. A tanúkihallgatások után dr. Hegy-megi Kiss Pál ügyvédjelölt tett fel kérdéseket a tanukhoz. A tárgyalást este 10 órákor félbeszakították és annak folytatását egy későbbi időpontban állapították meg.

A sztrájkvezetők érihetetlen magatartása késlelteti a bormunkások és munkaadók megegyezését

A napokban, — amint arról hírt adtunk, — a cipészipari munkásság sztrájkba lépett. Tegnapi érdekes fordulat állott be a sztrájkban, mennyiben a felső-részkészítő munkásság is abbahagyta a munkát, hogy ezzel is kimutassák szolidaritásukat a cipészipari munkásokkal szemben. Sajnos, felelőtlen és a munkásság nehéz helyzetét saját agitációs céljaira kibasználó elemek olyan irányban presszionálják a munkásságot, amely a békés kibontakozást nagyon megnehezíti. A munka abbahagyása után ugyanis a cipőfelsőrészkészítő munkások és munkaadók közös tárgyaláson tanácskoztak a béremelési követelésekről. A munkások 30 százalékos emelést akartak elérni, — a munkaadók azon-

ban, akik a nehéz helyzetben ezt nem tudták teljesíteni —, 15 százalékot ajánlottak fel. Ezt az ajánlatot a munkásság el is fogadta.

A cipésmunkások azonban további szolidaritásra kényszerítették a felsőrészkészítőket és nem voltak hajlandók abba sem belemenni, hogy azokban a kis-műhelyekben, amelyeket maguk a sztrájkvezetők jelölnének ki tovább folyjon a munka. Ezzel a rendelkezéssel teljesen meg akarták bénítani a kis cipésműhelyeket. A felőreszkészítő mesterek azonban a hiábavaló tárgyalások után értekezletre jöttek össze, ahol megállapodtak abban, hogy két műhelyben tömörüljenek, — hogy így elhárítsák kisiparos társaik felől azt a veszélyt, hogy a

megrendeléseknek ne tudjanak eleget tenni. Ez a két műhely a Csapó utca 41. szám alatt és a Rákosi Jenő utcán van.

A bőriparosok között általában úgy tudják, hogy a sztrájkot, — amint arra jobboldali körökben már a múltkorinál is rámutattak, — az egyik debreceni cipő nagyüzem érdekében szervezték meg és az irányítók épen az érdekeltek családjához tartoznak. — Egyébként feltűnő körülmény az, hogy a folytonos sérelmeket hangoztató és demokráciát üvöltő szakszervezetek épen a kisiparosokat igyekeznek megfojtani, míg a nagyiparosokat bizonyos kedvezményben részesítik, sőt érdekükért feláldozzák a kisemberek egzisztenciáját. Habár mi is és a munkadók is elismerik a munkásság béremelési mozgalmának helyességét és szükségességét, — mégis ellenezzük azokat a kilengéseket, amelyeket a vezetők féktelen osztálygyűlölete eredményez. Az egész mozgalmon egyébként erősen érzik a szociáldemokráta-izű „Margit”-beli demogógia és önkényesség, amellyel a higgadt és békülékeny munkásságot a megegyezéstől távoltartják.

BUDAPESTI ÉS VIDÉKI KERTÉSZEK LÁTOGATÁSA DEBRECENBEN

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület rendezésében 60 tagú társaság érkezik vasárnap városunkba, hogy Debrecen város kertészeti kulturáit tanulmányozza.

Délelőtt megtekintik a város nevezetességeit, parkokat és az egyes kereskedő kertészeti telepeket. 1 órákor ebéd az Angol Királynő éttermeiben. Délután felkeresik az erdei temetőt, városi faiskolát és kertészetet. Az utóbbi helyen a debreceni Canna újdonságokat tanulmányozzák, majd a Kertész Arva Otthon megtekintése után a TIKÁV kiállítást ahol főleg a debreceni gyümölcsbemutató után érdeklődnek.

Este 7 órákor szalonba sütsére gyülekeznek a városi kertészetben. Az illusztris társaságot a helybeli Kertész Egylet kereskedelmi kertészeti szakosztálya, a Gyümölcstermelők Egyesülete s a városi kertészet fogadják.

Isten hozta őket, érezzék magukat jól!

— A Mácsal Dalkör dalorait a nyári szünet után — egylet-re ideiglenesen — az Istvánmalmi Kör Kétmalom-utca 7. szám alatti helyiségében szeptember hó 8-án, kedden este kezd meg. Felkérjük a működő tagokat, hogy teljes számban szíveskedjenek megjelenni. Az újonnan belépni óhajtó tagok felvétele 8-án, 11-én és 15-én este 7 órákor ugyancsak a jelzett helyen történik. Dalostestvéri szeretettel kérjük a magyar dal jó hangú és jó hallású barátait, hogy felvételre minél számosabban szíveskedjenek jelentkezni. Elnökség.

Hoffher-Schranz-Clayton-Shuttleworth Rt.

vezérképviselete és főraktára

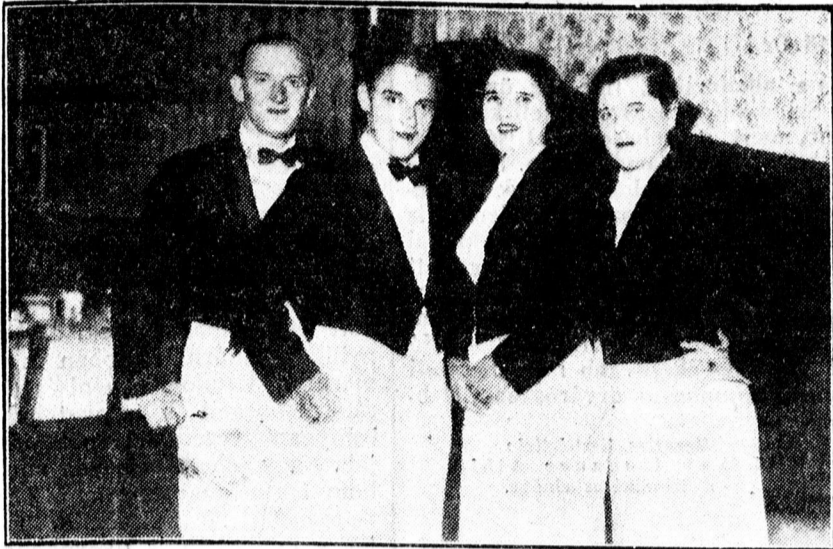
RAHMEN Sándor Debrecen, Deák Ferenc-utca 11, szemben a törvényszékkal

Telefon : 29-62

Kiállításon részt veszünk!

Telefon : 29-62

Új és modern szellemben folytatja működését a „Kis Debrecen” vendéglő és szálloda

A „Kis Debrecen” zenekar.

A „Kis Debrecen” étterem a világháború alatt és az azt megelőző években egyik legkedveltebb találkozó és szórakozó helye volt a debreceni úri társadalomnak. Később, a háború utáni válságos időkben sokat veszített népszerűségéből a vendéglő, de konyhája továbbra is egyik legelismertebb maradt Debrecenben. Kovács Aladár, a Kis Debrecen népszerű tulajdonosa a legutóbb elhatározta, hogy a város egyik legrégebbi vendéglőjének visszaszerzi régi hírét és nivóját. Olyan intézkedéseket léptetett egyik napról a másikra életbe, amelyek folytán biztosra vehető, hogy a „Kis Debrecen” a jövőben a régi magas nivót fogja elérni és ismét kedvenc találkozóhelye lesz az intelligenciának.

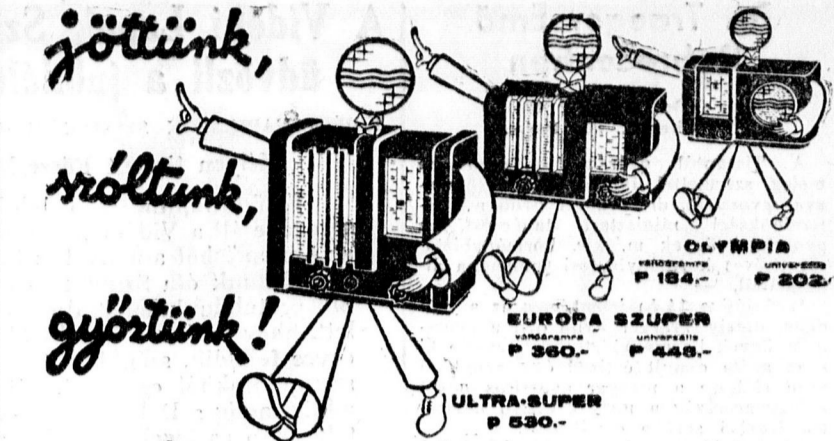
Esténként a legszolidabb társaság gyűl már most is össze a vendéglő kellemes fedett nyári helyiségében, ahol egy különösen betanult, négytagú jazz-zenekar szolgáltatja a szebbnél-szebb zenét. Reggeltől a késő esti órákig, a nap bármely szakában kaphatók zónák, üdítő italok, a legkiválóbb sörök és borok. Külön ki kell emelnünk a „Kis Debrecen” konyhájának precíz tökéletességét, amely díszletére válhat és méltó lehet a régi, nagy hírű „Kis Debrecen” konyhájára. Az új alapokon működő „Kis Debrecen” szállodai szempontból is teljes átalakuláson ment keresztül. Atalakitott, modernül berendezett szobák állanak az úri közönség rendelkezésére, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik.

Három és félevesi dologháza ítélték a szabolcsi falvak rémét

A múlt évben Szabolcs megye több községében ismeretlen tettes sorozatos lopásokat követett el. A megindított nyomozás során megállapították, hogy ezeket a lopásokat Bertók Lajos követte el, aki hasonló bűncselekményekért már fegyházbüntetésre volt egy ízben ítéltve.

Megállapítást nyert, hogy falbontással, lakatleveréssel behatolt több nyírbátori, nagyecsed, máte-

szakai, balkányi kereskedő üzletébe, lakásába és onnan mindenféle fűszerneműt, ruhaneműt, libát ellopott. Bertókot a nyíregyházi törvényszék vonta felelősségre és ugyanekkor a vádlottak padjára került Szilágyi Borbála is orgazdasággal vádolva. A törvényszék Bertókot 17 rendbeli lopás büntette és egy rendbeli lopás kísérlete miatt négyévi szigorított dologháza, Szilágyi Borbálát pedig or-

ar új PHILIPS rádiók

Készéssel, díjmentesen bemutatja

NEUMANN JOZSEF

rádió, kerékpár és csillár szaküzlet, Piac-utca 27. szám. Telefon 11-27.

gazdaság vétségéért kőtheti fogházra és 20 pengőre ítélték.

Fellebbezés folytán tegnap tárgyalta az ügyet a debreceni ítélőtábla, amely Bertók büntetését le szállította három és félevesi szigorított dologháza, míg Szilágyi Borbála büntetését felemelte. Kiderült ugyanis, hogy Szilágyi Borbála,

aki vadházastársa volt Bertóknak, hosszabb idő óta nem tudott arról, hogy közös lakásukban elrejtett ingóságok lopás útján kerültek Bertók birtokába. Így Szilágyi Borbálát orgazdaság büntetésében mondták ki bűnösnek és ezért öt 6 hónapi börtönbüntetéssel súlytolták. Az ítélet nem jogerős.

Magas színvonalú hangversenyek, rendkívüli művészi események a Zenekedvelők Köre új bérleti ciklusában

Ma hozta nyilvánosságra a Zenekedvelők Köre az új bérleti hangversenyeinek műsorát. Hónapokon át tartó, gondos előkészítés után ezúttal is csupa világhírű név, magas színvonalú művészi esemény sorakozik fel a bérleti ciklus műsorán. A Zenekedvelők Köre idestova harmincadik évfolyamába lép. A negyedszázadot meghaladó idő alatt mindig hű maradt eredeti célkitűzéséhez, csak a legkomolyabb színvonalon mozgó művészi produkciókat viszi a közönség elé, csak nemzetközileg márkázott, világhírszónylatban is elsőrendű erőket szerződött. Ime, az idei sorozat: minden egyes név önmagáért beszél.

Új és Debrecenben még nem látott eseménnyel, a világhírű Nimura tánc-csoport klasszikus

tánc-estjével nyitja meg a szezon. Ezt követően Isserlis Bécsben élő orosz művész zongoraestje szerez örömet a zongora barátainak. A kamarazene híveinek is régi óhaja teljesül. Decemberben szerepel az Új magyar vonósnégyes. Épen most olvashatjuk a magyar és külföldi lapok lelkes hangon írt beszámolóit az új kamarazenetársaság milánói nagy sikereiről. Yves Tynaires francia tenorista ma a legünnepeltebb kamaraénekes a kontinensen. Tavalyi budapesti bemutatkozó hangversenyén a kritika őszinte és osztatlan lelkesedéssel ünnepelte. A ciklust bezárja Guila Bustabo hegedűművész hangversenye. A fiatal, olasz művész ma a világ legelső hegedűvirtuózainak sorában előkelő helyet foglal el. Tavaly Budapesten Dohnányi vezénylete alatt a filharmónikusok zenekarával játszott és kristálytisza művészetével a kritikát és közönséget egyaránt meghódította.

VIGSZINHÁZBAN

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor és holnap, hétfőn 5, 7, 9 órakor a legizgalmasabb spanyol háborus világhírfilm:

GARCIA FUTÁRJA

WALLACE BEERY és JOHN BOLES a főszerepekben

Ezúton értesítjük az igen tisztelt mozilátogató közönséget, hogy a külföldi világhíradók kizárólagos játszási jogát filmszínházunknak sikerült megszerezni. — A Paramount világhíradó minden héten péntek, szombat, vasárnap, a Fox világhíradó pedig hétfőn, kedden, szerdán kerül bemutatásra. Műsorra kerül továbbá, a hét bizonyos napjain a Magyar világhíradó is.

A legújabb külföldi világhíradók tehát csak a Vigszínház mozgóban láthatók!

BENYÁTS KALAP
esőben is
TIP-TOP MARAD

Dr. Traeger Ernő Debrecenben

Írta: Dr. Naményi Gyula
felső keresk. isk. tanár.

A Tiszántúli gyorsíróársadalmának ma meleg szeretettel ünnepli a legelső magyar gyorsírót, dr. Traeger Ernő miniszterelnökségi miniszteri tanácsost, a gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztosát tízéves kormánybiztosági jubileuma alkalmából.

1926 július 14-én jelent meg az a rendelet, amely Traeger Ernő dr-t a gyorsírási ügyek kormánybiztosává nevezte ki s az azóta elmult évtized évszázadokkal vitte előbbre a magyar gyorsírási ügyet s Magyarország a nagy gyorsíró nemzetek legelső sorába emelkedett.

Mit tett Traeger Ernő e tíz év alatt? Elsősorban véget vetett a különböző gyorsírási rendszerek közt dúló áldatlan torzalkodásnak s az azóta gyönyörűen bevált Egységes Magyar Gyorsírást oly szerencsés kézzel juttatta megoldáshoz, hogy a külföldi különösen a német szakörök példaképpel állították a többi nemzet gyorsírói elé azt az utat, amelyet Traeger Ernő tett meg a gyorsírási egység megvalósításával.

A gyorsírás hivatalos intézményeivel, különösen az Irodai Gyorsírókat és Gépírókat Vizsgáló Országos Bizottság megszervezésével szintén hatalmas lépést tett előre a magyar gyorsírási ügye. A gyorsírás-tanárképzést és képeletést modern alapokra fektette.

Egyik legjelentősebb alkotása, amely a világ minden gyorsírójának elismerését kiváltotta, a gyorsírás kötelező tanításának megvalósítása volt a középiskolában, amelynek eredménye lesz az, hogy néhány év múlva a hivatali életbe és gyakorlati pályákra lépő fiatalok már a gyorsírás gyakorlati ismeretével kezdik meg munkájukat. Így elérhető lesz az, hogy a gyorsírás minden írásmunkával foglalkozó művelt embernek rendelkezésre áll hivatali munkájának megkönnyítésében és meggyorsításában.

A gyorsírás és gépírás szélesebbkörű alkalmazása terén is jelentős eredményeket ért el s az egyes minisztériumok részéről kiadott rendeletek értelmében ma már a közigazgatás minden ágában, az igazságszolgáltatás területén stb. az új tisztviselők részére előírják az irodai gyorsírói és gépírói állami bizonyítvány megszerzését. Szükséges is ez, mert hiszen nincs ma már az életnek egyetlen területe sem, amelyen a gyorsírást nélkülözhetnénk s ma a stenográfiára éppen olyan szükség van a kereskedelmi életben, mint akár az igazságszolgáltatásban, a véderőnél, a közigazgatásban, a közlekedésben.

A Tiszántúli gyorsíróársadalmának örömmünnepe ez a nap, amidőn eljött ide a mi gyorsíróvezérünk, hogy seregszemlét tartson a gyorsírási intézmények, eredmények felett, hogy fanatizmusával erősítse a tiszteletünkben, s mi megragadjuk az alkalmat arra, hogy szívünk minden szeretetével hálát mondjunk annak a férfiúnak, aki a miniszterelnökségen betöltött fontos hivatali pozíciója mellett szabadidejét áldozta fel arra, hogy a mi művészetünket, a gyorsírást ilyen magas színvonalra emelje s hazánkat ezen a téren a legelső kultúrnemzetek sorába állítsa.

Az ünnepélyes díszközgyűlés ma délután fél 6 órakor lesz a Vármegegyháza dísztermében.

A Vidéki Lapok Szindikátusa és Egyesülete üdvözlí a jubiláló Debreczeni Ujságot

VIDÉKI NAPILAPOK SZINDIKÁTUSA

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr!

Kitűnő lapjuk szép jubileuma alkalmából, íme, az ünneplők seregébe áll a Vidéki Napilapok Szindikátusa is. Részt kell kérnünk az ünneplésből annyival is inkább, mert a Debreczeni Ujság megalkulásunk óta Szindikátusunk egyik erős tartóoszlopa. Szívünk-ből gratulálunk tehát Önöknek és igaz örömről fejezzük ki afelett, hogy lapjuk a rendkívül súlyos gazdasági viszonyok ellenére is egyre fejlődik, szépül, nívósodik zurnalisztikai és nyomdatechnikai szempontokból egyaránt. Jól tudjuk, milyen küzdelmes út vezetett addig, amíg a Debreczeni Ujsághól a magyar vidék egyik legtekintélyesebb és legelterjedtebb sajtóorgánuma lett. — Adjá az Isten, hogy felfelé ívelő útjuk ezután se törjön meg és friss kedvvel, jó erővel, dacos magyar kitartással végezhessek tovább nagy nemzeti és kulturális feladataikat a Tiszántúli színmagyar örvárosában, Debrecenben.

Hazafias tisztelettel:
Lékay Lingauer Albin
a Szindikátus elnöke.

MAGYARORSZÁGI VIDÉKI LAPOK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Az ország egész vidéki magyar sajtója mélyeséges tisztelettel és ragaszkodó szeretettel köszönti a ragyogó nagymúltú Debreczeni Ujságot 40 esztendő nagyszerű munkásságának emlékmünnepe alkalmából. Az emberi életnek kimagasló mérföldköve negyven esztendő, hosszú végtelen sora egymást követő esztendőknek, amely után meghatottsággal és a legmélyebb tisztelettel áll meg mindenki, hogy a mai talán legnehezebb időben nemesen teljesített munka után megbeesülését, ragaszkodását fejezze ki.

A Debreczeni Ujság gyönyörűen szép, gazdag munkássága közismert előtűnik, bátor és nemes hangjával, mindig a közért önzetlenül folytatott küzdelmeivel az ország egyik legelső lapjává emelkedett és a legnagyobb tiszteletet szerezte meg magának, mivel a legnagyobb csendben, zajtalanul teljesített munkája minden emberi cselekedet között a legnemesebb és legszebb volt, hiszen a 40 esztendő majdnem minden napján, a nap minden óráján ez a kitűnő lap egy-egy szenvedőnek, az élet országútján összerokadt embernek nyújtott vigasztalást, reménységet, emelte fel és törölte le a könnyeit.

Ezeknek a gyönyörűen szép nagy és nemes emlékeknek ezer és ezer elszakíthatatlan drága aranyzála ez a negyven esztendő, amelynek fordulója alkalmából lelke egész szeretetével és mélyeséges ragaszkodással köszönti a Debreczeni Ujságot az ország egész magyar vidéki sajtója.

Kiváló tisztelettel:
GALLOVICH JENŐ
főszerkesztő,
elnökigazgató.

Szeptember közepén megnyílik a gyakorló középiskola

A miniszteri rendelet értelmében két nap múlva megnyílnak az iskolák kapui, hogy befogadják a tanulók seregeit és egy esztendőig ismét fejlesszék, tökéletesítsék a kulturális életet. Megnyílnak azok az intézetek, amelyeknek kapui két hónapig zárva voltak.

De a tanévnyitáshoz most külön jelentősége van Debrecenben. Új iskola nyílik meg.

Megemlékezzünk már arról, — hogy a Tisza István tudományegyetem tanárképző intézete gyakorló iskolát állít fel, amelyben a gyakorló tanárjelöltek fognak na-

Állandó
eladás

Pannónia
udvarban

gyobb és közvetlenebb gyakorlatot szerezni a gyakorlati pedagógiában. De egyben ez az intézet mintegy mintaiskola kíván lenni a középiskolák között. Hiszen itt, mivel a tanulók is csak megszábotott létszámmal lesznek, alkalma nyílik a tanárnak jobban megismerni a tanulók egyéniségét és rátermettségeit s azokat helyes irányban vezethetik és taníthatják. Nagy jelentősége van annak, hogy így a tanár és a tanuló közvetlenebbül érintkezhetik, mert így a tanulóban is nagyobb ambíció fejlődhetik és ezen ambíciójának helyes irányt ad a tanár a gyermek egyéniségének megfelelő nagyszerű pedagógiai irányítása.

Az új gyakorló iskola természetesen csak szigorú szempontok szemelől tartásával veszi fel a növendékeket és a létszámot is korlátozza. Az eddigi jelentkezők azonban azt bizonyítják, hogy az érdeklődés várakozáson felüli. Mert úgy az első osztályban, mint az ötödik osztályban jóval túl haladta a jelentkezők száma a megengedett létszámot. Értésülésünk szerint az első osztályba már megtelt a létszám, míg az ötödik osztályban, noha az eredetileg tervbe vett létszám szintén be van töltve, még a nagy érdeklődésre való tekintettel az intézet igazgatója úgy határozott, hogy a megkívánt szempontok szemelől tartása mellett még egy-két hallgatót fog felvenni a jelentkezők közül.

Igy tehát a Tanárképző intézet gyakorló iskolája szeptember közepén — hogy úgy mondjuk — felt házzal nyílik meg. Egyelőre csak az első és ötödik osztályokat fogja megnyitni az intézet és az elkövetkezendő években váltokozva fogja a többi osztályokat kiegészíteni a gyakorló gimnáziumot. Az intézetben természetesen a legkiválóbb pedagógusok fognak tanítani, akiket a miniszter már ki is nevezett. Minden kellék meg van tehát ahhoz, hogy ez az iskola vezetőszerepet nyerjen az iskolák városában és hogy innen új lendületet nyerjen a magyar kultúra fejlődése. Mint értesültünk a Simonyi-út egyik legszebb helyén már elkészült az átalakítási munkálat, amely tárt karokkal várja a növendékeket. A megnyitás előreláthatólag szeptember közepe táján, esetleg szeptember 15-én lesz.

TIKÁVON

„TAKARÉKOSSÁG”

könyvecske tulajdonosok számára:

Pazar őszi ujdonságok

Ellenállhatatlan olcsóságok

Kirakat kérdések verseny

Divatbemutatókkal és zenével

kiállítása!

árusítása!

dijazása!

szórakoztatása!

Erről

gondoskodik

a

„TAKARÉKOSSÁG”

TIKÁV-ÁRUHAZA!

Aktatáska,

iskolatáska, retikül, bőrönd-
áru, pénztárca stb. szükségletét

olcsón beszerezheti
Tóthfalussynál

a TIKÁV-on egyik pavilonban
és Cegléd-u. 7. szám alatti üzletben.
Villanyerőre berendezett bőrfestészet.
Telefon: 31-48.

A TIKÁV gyönyörű gyümölcs-kiállítására bizonyította a tiszántúli gyümölcsfajták exportképességét

Az úttörő telepítők és mintagyümölcsös tulajdonosok szebbnél-szebb eredményeket értek el és mutattak be

Az idei TIKÁV impozáns seregszemléje a Tiszántúli iparos és kereskedő társadalmának. Kiállításról és vásárról lévén szó általában azt hiszik, hogy a legfontosabb termelési ág, a mezőgazdaságnak nem sok köze lehet ehhez a nagyszabású megmozduláshoz. Pedig, hogy milyen szépen megfér a kereskedelem és az ipar felvonulása mellett az agrártársadalom is és hogy milyen harmónikus együttműködés fejlődik ki az életben, a nemzet életműködését fenntartó három fő foglalkozási ág között, azt a legszerencsésebben illusztrálta a TIKÁV vezetőségének az az újítása, hogy az idén a Tiszántúlon is immár rohamlépésekkel fejlődő gyümölcstermesztést is bevonta a kiállításba. Alig két esztendője tevékenykedik Debrecenben a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének debreceni fiókja s most a mostoha viszonyok ellenére olyan országos feltűnést keltő bemutatással tudott csatlakozni a kiállítás sikeréhez, ami a további fejlődésnek biztos zálogát kell, hogy jelentse. Mostoha viszonyok ellenére azért, mert három katasztrófális fagy és többszöri jégverés tizedelte meg a debreceni és tiszántúli gyümölcsösöket legszebb virágzásukban s mégis olyan produktummal lépett a Gyümölcstermesztők Országos Egyesületének debreceni fiókja a nyilvánosság elé, ami csak meglepéssel és bizalommal töltheti el nemcsak a szaköröket, hanem a gyümölcs-termelés iránt érdeklődő tiszántúli társadalmat is. Ki merete volna 8-10 esztendővel ezelőtt gondolni, amikor Debrecen város vezetősége felszínre hozta a gyümölcsös telepítések problémáit és programul tűzte ki, hogy Debrecen és környéke éppúgy bekapcsolódhat céltudatos munkával a gyümölcs-exportba, mint a már világhírnévének örvendő Kecskeföld és Nagykőrös. Ha akadtak is kishitűek, kételke-

dők, a mostani TIKÁV gyümölcsbemutatója, az ott felsorakoztatott, minden kritikát kiálló, gyönyörű, értékes gyümölcskollektívák igazolják, hogy azoknak volt igazuk akik fáradságot nem kímélve szoritották és sürgették a Tiszántúli gazdátársadalmat, hogy minél nagyobb figyelmet szenteljenek ennek a nagyjövőjű termelési ágának.

AZ ÚTTÖRŐK MUNKÁSSÁGÁNAK EREDMÉNYE A KIÁLLÍTÁSON

Itt voltak ezen a gyümölcskiállításán éppen azok a kezdeményező nagyobb birtokosok, akik először merték vállalni a rizikót a gyümölcstelepítésért s azóta már vagontelepekben szállítják, a minőségben Kecskefölddel és Nagykőrössel nemcsak egyenrangú, hanem teljesen versenyképes gyümölcsöket.

Első helyen áll ezek között Ritternsporn Miklós, aki hatalmas mintagyümölcsöséből összeállított mintakollektívájával általános meglepetést keltett s az ő bemutatójának még annál nagyobb jelentősége van, hogy a bemutatott gyümölcsökből vagonszámra állnak készletei szállításra készen.

Ugyanígy rangsora érdemel Claus József, nagy gyümölcstermelő, aki Nyiregyháza vidékén nagy szakértelemmel irányítja a gyümölcstelepítés munkáját. Az ő nagy érdeme az, hogy Szabolcs-kivül Heves megyében és általában a felső Tiszántúlon a gyümölcs-vevélem terén olyan agilitást fejt ki, hogy kezei alól kikerülő gyümölcsök minden kritikát kiállanak és külföldi viszonylatban is elsőrendű prima exportárúkat produkál.

CLAUS SZENZÁCIÓS KISÉRLETEI A FAGYKÁR ELLEN

Az ő munkásságához fűződik az az érdem, hogy főleg az elhanyagolt gyümölcsösöket vette pártfogásába s azonkívül, hogy a saját hatalmas telepén mintagyümölcs-területet honosított meg, elvállalta nagy uradalmak gyümölcstelepítésének irányítását, így az egri érseki uradalom és Hirsch Albert tarnaméri uradalmakban produkál csodálatos eredményeket, pedig ez a két gyümölcsös több mint 500 katasztrális holdat tesz ki. Ma már a tarnaméri uradalom az ő szak-szerű vezetésével olyan mintaszerűen van berendezve, hogy még az eddig legyőzhetetlennek hitt fagy-támadások ellen is sikerrel tudnak védekezni. Legújabb kísérleteit nagy nyomású vízpermetezéssel hajtja végre, amit annál könnyebben valósíthat meg, mert ez a gyümölcsös teljes vízvezeték-hálózattal van berendezve s az úgynevezett ködszerű permetezéssel, 5-6 atmoszférás nyomással árasztják el az utófagyok idején a gyümölcsöt és pedig nagy sikerrel.

Hasonló úttörő tevékenységet fejtett ki Debrecen környékén a gyümölcstelepítés terén Wolf Ferenc homoki birtokán. Ez a három nagy gyümölcstelepítő és termeszto a legjogosabb várományosa a nyiregyházi és kisvárdai gyümölcstermi kiállítás lezajlása után a földmíniszter nagyrétkü vándordíjának.

fiókjaiban vásárol

FIÓKOK ÉS EGYEDÁRUSÍTÓK MINDENÜTT.
CSAPÓ-UTCA 17. TELEFON: 26-55.

NÉMETH NÁNDOR SZEREPE A DEBRECENI GYÜMÖLCS PROPAGÁLÁSÁBAN

A kiállításnak különös nevezetessége Németh Nándor csodálatosan szép őszibarack kollektívája és ennél még az a figyelemre méltó, hogy Németh Nándor gyümölcstelepe igen gyenge minőségű, homoktalajon van s a kiállított szenzációs barackok igazolják legmeggyőzőbben, hogy gondos kezeléssel, nagy szeretettel még ott is a legértékesebb anyagot lehet előállítani, amely a legerősebb konkurenciában is mindig megállja a helyét. Ezenkívül fontos közgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy Németh Nádor, mint az idegenforgalmi tevékenység egyik lelkes szószólója, bekapcsolódott a gyümölcstermesztésbe, mert hivatása olyan, hogy a külföldi vendégeknek akár a hortobágyi csárdában, akár városi éttermeiben ezeket az értékes gyümölcsfajtákat tudja fel-szolgálni s minden egyes alkalommal gondoskodik arról, hogy a tiszántúli magyar gyümölcs-jó hír-nevét vendégek, országokban szél-tében hosszabban terjesszék.

VITÉZ HUSZÁR ENDRE PELDAADÁSA

Ma már nemcsak Debrecenben, de messze földön tudják, hogy milyen felbecsülhetetlen érdemei vannak a tiszántúli gyümölcstermesztés terén vitéz Huszár Endrének, aki a mostani kiállításán is példásan igazolta, hogy a gyenge minőségű

homokon tökéletes eredménnyel lehet szebbnél-szebb minőségűleg és mennyiségileg is kifogástalan gyümölcsöt termelni. A szakemberek értékelik legjobban azt a valóban vitézi munkát, amit ő végzett Debrecen környékén, mert még a szakörök sem hitték, hogy a legsilányabb minőségű homokföldeken ekkora sikert lehet felmutatni.

TELEPÍTETT ÚJ GYÜMÖLCSÖSÖK

Mindjárt a kiállítás bejáratánál látható az Alsószabolcsi ármentesítő társulat egyöntetű téli alma-kollektívája. A hozzáfűzött iratokból megállapítható, hogy a Tisza árterében, pár évvel ezelőtt betelepített 35 katasztrális holdas gyümölcsös ma már versenyképes termelést eredményez. Az almák minősége igazolja, hogy a Tisza árterében prima minőségű téli gyümölcsöt lehet termelni.

Nagy felkészültséggel hozta el a kiállításra értékes gyümölcsöket dr. Szokoly Tamás abaújszántói ügyvéd, az abaújszántói gyümölcstermesztők egyesületének elnöke, aki a filoxera pusztítása következtében tönkrement szőlőket újítja fel gyümölcstelepekkel. Ma már hatalmas őszibarack telepeket rendezett be s bár a hivatalos szakértő körök nem sok reményt jósoltak fáradozásainak, hiszen a Hegyalja talajvízben szegény, ennek ellenére a bemutatott gyümölcsök a legértékesebb, rendkívül zamatos és gyönyörűen színezett őszibarack fajtákat tárják fel. Szokoly Tamás

őszi

KÖZ

cuha, kabát, kosztüm és bluz

Tudjodásigok pompás választékban

Benyáts Acuház.

Nagy tétel,

MARADÉKOT

ugymint: szövet, selyem, düftin és flanel anyagokat, ruhára való méretekből

rendkívül olcsó árban

árusítunk

Csillag Testvérek

a jó minőségek áruháza, Piac- és Simonffy-u. sarok

VILLANYMOTOROK

villamos gépek és készülékek javítását, tekercselését, átalakítását szakszerűen végzi **Kovács Lajos** elektro üzemé Miklós-utca 9.

koly Tamás különben a debreceni piacra szállít s naponként 150—200 kiló őszibarackkal látja el az itteni kereskedelmet.

A KISEBB TERMELŐK SIKEREI

Nagy lelkesedéssel sorakoztak fel a kiállításon a kisebb debreceni és tiszántúli termelők, akik szívvel-cséllel hozták fel bemutatásra gyümölcsöket, ezáltal is igazolták, hogy azokat a hasznos útmutatásokat, amelyeket a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének debreceni fiókjá és a szakemberek propagálják, eredményesen érvényesítik gyümölcstelepeiken. Közöttük első helyen állnak Cseh Gyula, Poroszlay Ferenc, hajdubadházi, Kiss István debreceni, Sesztina-Nagykákay Jenőné debreceni, Gergely Bertalan esengeri, Majos Győző, továbbá az Augusztus szanatórium, Böckl József, Rácz, Harsányi és Török helybeli termelők, akik főleg őszibarack kollektívájukkal igazolták, hogy kellő szorgalommal és tudással megalapozva Debrecenben is lehet exportképes gyümölcsöt termelni.

A Debreceni Gazdasági Akadémia és a Városi Kertészet gyümölcstermesztés kiállítására áll végezetül az egész gyümölcsbirtokosok tengetyében. Ez a két hatalmas intézmény követendő példaként rendezte be gyümölcsösét, hogy a közönség minél többet sajátítsa el a

helyes telepítésből, természetéből és védekezéséből s így azután országos viszonylatban is első helyre fejlesztesse a mezőgazdasági kultúrának ezt az intenzív és jövedelmező művelési ágát.

AKIK TÁVOLMARADTAK A KIÁLLÍTÁSRÓL

És még ennél is több kiállító sokozhatott volna fel a kis és nagytermelők közül egyaránt, hogy a kiállítás még imponálóbb, demonstrálhatóbb eszközökkel szolgáljon a tiszántúli gyümölcstermesztés létjogosultságának. Hiszen a sok távolmaradt gyümölcstermelő joggal hivatkozhat arra, hogy a fagy és jégverés okozta kár miatt maradt otthon sok gyümölcs, mégis szükség lett volna a tömegesebb részvételre. Ez volt ugyanis az első kiállítás alkalmával, hogy Debrecen és Hajdu vármegye közönsége a szakkörök előtt igazolja azt a tényt, hogy téves az a felfogás, amely még sajnos mindig fel-felmerül illetékes körökben is, hogy melésre nem alkalmas. Ezt a közbizalom környéke gyümölcstermesztést ki kell küszöbölni a gyümölcstermelők körében, mert a tömeges fellépéssel éppen a debreceni talaj és éghajlati viszonyokról alkotott téves felfogást lehet legpéldintöbben megcáfolni.

(Dr.—y.)

Bűnügyi bonyodalom Stein Herman imaszéke körül

Bank bekebelezheti-e az adósságot a hitközségileg telekkönyvezett imaszékre?

Nem mindennapi és érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreceni ítélőtábla. A vádlott Stein Herman kisvárdai lakos volt, aki ellen család büntette miatt emeltek vádat. A vád szerint ugyanis Stein a zsidó templomban lévő két templomi székét, amelyre a Kisvárdai Iparbank 2000 pengős követelését bekebelezte, 900 pengőért eladta Lefkovic Miksának.

A járásbírósgal tárgyaláson egy különös háttérű ügy bontakozott ki. Több érdekelt és érdektelen tanút hallgattak ki, s közöttük kihallgatták a kisvárdai hitközség elnökét Klein Mózesét is. Klein azt vallotta, hogy a hitközség a templomi imaszékeket „telekkönyvbe” tartja nyilván, ennek C lapjára azonban csak a hitközség bekebelezheti az adósságot, más nem. A hitközség szerinte akkoriban nem fogadta el Steinnek azt a bejelentését, hogy imaszékét lekötötte a bank.

A járásbírósgal Klein Mózes tanuvallomása alapján kimondotta, hogy a közforgalom tárgyát képező imaszék nem szolgálhatta volna bekebelezés esetén sem árverés tárgyát és hogy Lefkovicot sem

érte kár, mert az átruházás után zavartalanul használhatta az imaszéket. Így Stein Hermant felmentette az ellene emelt vád alól.

Fellebbezés után a debreceni ítélőtáblához került az ügy. Itt Lefkovic képviselője rámutatott arra, hogy Stein cselekedetében ott van a fondorlat, hogy a teherlapra való bejegyzés ellenére sem tudatta ezt a szék vevőjével és hibát követett el a hitközség vezetője is, amikor a bejegyzést elnézve, Lefkovic nevére írta Stein imaszékét. — A védőbeszéd után a bíróság úgy határozott, hogy több tanút fog kihallgatni, hogy egyes tisztázatlan részekre fény derüljön.

A kiszabadult farkaskutya megharapja az iskolás gyermeket

A múlt év október 5-én Muta Erzsébet 10 éves iskolás leány hazafelé igyekezett az iskolából. Közben Uzsoki István kazánkovács háza előtt ment el, ahonnan a nyitott kapun keresztül egy hatalmas fekete farkaskutya ugrott neki, amely a ballábába harapott. A kutya gazdája ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt indul meg az eljárás és a debreceni törvényszék Uzsoki Istvánt 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán tegnap tárgyalta az ügyet a debreceni ítélőtábla, amely a pénzbüntetés megfizetését háromévi próbaidőre felfüggesztette.

A Tiszántúl és a kivitel

Hajdúmegyéből igen nagy a sertéskitel

A Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Áramintavásáron idén először vesz részt a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal. Kiállításának, amely a külkereskedelemmel kapcsolatos kérdéseket igyekszik megvilágítani, talán legérdekesebb része az a táblázat, amely a tiszántúli területnek a külfölddel való kapcsolatait ismerteti.

Ez a terület (amely alatt, a mindennapi szóhasználatnak megfelelően, nem az egész Tiszántúlt, hanem csak a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához tartozó hat vármegye értendő) az ország egész területének közel egynegyede, míg az összes lakosságból csak egyötöd esik rá. Kifejezetten mezőgazdasággal foglalkozó vidék, amelynek áruforgalma úgy az ország többi része — főleg Budapest —, mint a külföld felé elsősorban agrártermékekből áll. Hozzávetőleges becslés szerint a Magyarország által exportált évi 304—400 millió pengő értékű mezőgazdasági és mezőgazdasági ipari termékekből mintegy 60—100 milliónyi érték a Tiszántúlról származik.

A Külkereskedelmi Hivatal a Felső-Tiszántúli termelése szempontjából legfontosabb tizenöt áru kivitelének 1935 évi adatait sorakoztatja fel szemléltető módon.

Az erre vonatkozó táblázat megadja az 1935-ben erről a területről exportált mennyiségét, ennek az egyes külföldi piacok közötti megoszlását és külön térképen tünteti fel azt, hogy a kivitel a Tiszántúlon milyen helységeiből származott.

E statisztikával kapcsolatosan azonban meg kell jegyezni azt, hogy nem teljes. A külkereskedelmi statisztikában ugyanis minden küldemény azzal az állomással kapcsolatban szerepel, ahonnan a küldeményt a külföldre feladták. Már most igen sok esetben a tiszántúli árukat nem közvetlenül külföldre irányították, hanem pl. Budapestre s innen szállították tovább. Ezek a tételek már nem mutathatók ki külön. Így azután a külföldre exportált, tiszántúli származású áruknak csak egyrésze szerepel a statisztikákban. Az érdekelt összeállítás az alábbi árukra vonatkozik:

Áru	Felső-tiszántúli kivitele 1935-ben	Az ország egész kivitelének %-ában
Nehéz zsírsertés	27.242 darab	16.4 %
Élő juh	10.297 darab	28.8 %
Élő csirke	1.365 q	21.8 %
Leölt csirke	9.599 q	39.4 %
Leölt liba	17.306 q	20.1 %
Leölt kacsa	13.264 q	24.5 %
Leölt pulyka	11.978 q	30.7 %
Búza	6.837 q	19.5 %
Repcemag	521.503 q	15.7 %
Napraforgómag	13.912 q	18.5 %
Tökmag	28.730 q	75.4 %
Burgonya	25.265 q	40.0 %
Búzaliszt	206.826 q	36.8 %
Cukor	100.192 q	19.0 %
Szalámi	34.858 q	27.4 %

Mint látható, még eszerint a hiányos statisztika szerint is vannak áruk, amelyekből Tiszántúli részesedése nagyobb, mint amennyi a területi arány szerint rászólna. Ilyenek a juh, az élő csirke, a leölt liba és kacsa, a napraforgó és tökmag, a burgonya és a cukor. Feltűnő, hogy a területi arálynak megfelelő részt (23.5%-ot) nem éri el néhány olyan áru, amelyek temelésénél a Tiszántúlnak közöndománus nagy szerepe jut. Ennek azonban mindig meg van a magyarázata. Így pl. a zsírsertés-exportból azért csak 16%-os a részesedés, mert a Tiszántúlon tenyésztett sertések túlnyomó részét sovány állapotban szállítják az ország más részeibe, különösen az alföldi és dunántúli hízlalók számára, amelyek azután azokat kihizlalva továbbszállítják. A leölt csirkeknél és pulykáknál viszont az a helyzet, hogy a Tiszántúli vásárolt baromfit az alföldi nagy hűtőházakban tárolják s innen kerül exportra. A gabonakereskedelem központja Budapest s így a búzaexport nagy része is a budapesti tárházakból indul külföldre s így bár az exportnak legalább egyharmada tiszántúli búza, a statisztika mégis csak 16%-os részesedést tud kimutatni.

Érdekes felvilágosításokat nyújt a táblázat a kivitel származásáról és rendeltetéséről is.

A sertéskivittel általában az egész tiszántúli területen egyenletesen oszlik el. A legnagyobb mennyiségeket Debrecen, Orosháza, Békéscsaba, Kemece, Sarkad, Kondoros, Kaba, Görögcsanak stb. szállították. Kidomborodik az exportnál Hajdúmegye szerepe, amely területéhez orányitva igen jelentékeny. A juhivittel nagyobb része Békés- és Bihar megyékből származik; a baromfi-félék exportja túlnyomórészt Békéscsaba és Orosháza vidékéről, de jelentékeny hányad jut Törökcsanaknak, sőt Püspökáldásnak is. A búzaexportban 1935-ben közel 250 állomás vett részt a Tiszántúlról; a legnagyobb feladók helyek Szolnok, Nyíregyháza, Békéscsaba, Szarvas, Hajduszentmihály, Kisvárd, Kaba, Orosháza, Mezőtúr, Hajdúnánás, Debrecen stb. voltak.

A repce-, napraforgó- és tökmag speciálisan tiszántúli termények, különösen a napraforgó: főleg Szabolcs és Szatmármegyék szállítanak nagyobb mennyiségeket. Teljesen Szabolcs megye szolgáltatja a burgonyakivittel, melyben minden fontosabb szabolcsi helység érdekelve van. A búzaliszt szállításnál

a debreceni malmoké az elsőség; nagyobb mennyiségeket exportált még Békéscsaba, továbbá Törökcsanak, Szolnok, Karcag és Orosháza. A cukor-exportot a szolnoki és sarkadi gyárak benyújtották le; a szalámikivittel túlnyomó része Debrecenre, kisebb hányada Gyulára esik.

A külföldi piacok közül a Tiszántúli számára legnagyobb jelentősége Ausztriának (sertés, búza, búzaliszt, baromfi, szalámi), Németországnak (baromfi), Csehszlovákiának (sertés, juh, napraforgómag), Olaszországnak (élő csirke, búza, repcemag, burgonya), Svájcnak (búza, cukor), Franciaországnak (juh), és Angliának (baromfi).

Mint ezekből az adatokból is látható: annak ellenére, hogy a Tiszántúli a kivitel szempontjából, a nyugati fogyasztópiacoktól való távolsága miatt kedvezőtlen földrajzi helyzetben van, mégis tevékeny részt vesz a legtöbb fontos áru kivitelében és hozzájárul az ország külkereskedelmi mérlegének egyensúlyban-tartásához.

Dr. RÁCZ JENŐ

Keresztelési egy ruha fogalom! Elegáns! Jutányos Varga-u'ca 1. szám

BEÍRATKOZÁSOK A VÁROSI ZENEISKOLÁBAN

Debrecen szab. kir. város zeneiskolájában beíratkozások szept. hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—2-ig. Beíratkozni lehet zongora, hegedű, ének, gordonka, zeneszerzés, gordon, fúvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (kamar ovoda) tanfolyamokra és zenei szemléltetésekre.

Beíratási díj 6 P. Tandíjak alsó osztályokban 8 P, középső osztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneműv. főiskolára előkészítők havi 15 P, zenei ovodában havi 3 P. Fúvó és nagybőgő tanszak ingyenes, csupán 6 P beíratási díjat kell fizetni.

Felvételi vizsgák szeptember hó 10., 11. és 12-én délelőtt 11—12-ig és délután 3—6 óráig.

Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítást a hirdményekben és a zeneiskola titkári hivatalában (Vár-u. 1.) Telefon: 33—96 nyerhető.

Diáksapkák

minden iskola részére legolcsóbban **SAPKA-HÁZ** Piac-u. 56. Megyeháza mellett

Szőnyegek, matrac, takaró, paplan nagy választékban

Horn Rezsónél Debrecen, Kossuth-u. 19. sz. a. (Szinházzal szemben)**Amig egy operett eljut a premiérig...**

Harsányi László debreceni író operettjét lekötötte a szegedi szinigazgató — Szeptember végén Szegeden lesz az ősbemutató

Egy librettó kalandos útja három felvonásban, utójátékkal

I. FELVONÁS.

A debreceni írógárda egyik nagyon tehetséges, de rendkívül szerény tagja, Harsányi László a komoly Múzsák udvarlása közben egyszer Tháliával is kirándult. A könnyed írói majálisnak érdekes folytatása lett. Harsányi László operettet írt. A friss, eleven és ötletes darab hamar átesett a kerestelén. Neve, illetve cím: ELADÓ A SZIVEM... A mai világban stilszerű, sőt egyenesen aktuális cím. A fordulatos, egészséges humorral átszőtt mesét szellemes és romantikus versszövegek tarkítják. A szerző nem hiába vérbeli költő, librettója zene nélkül is élvezetes és szórakoztató. Harsányi bebizonyította, hogy nem feltétlenül szükséges agyalágyult versszövegekkel rontani a közönség ízlését.

Es itt zárójelben ismerjük be, hogy ha van operettválság, — mint ahogyan valóban van, — ennek elsősorban a szerzők az okai. A szerzők, akik valami ferde ízléstől megkötyögösödve, évek óta olyan „menüt fálnak fel”, amelytől végül elromlott a közönség gyomra. Nem igaz, hogy a közönség kifacematott ízlése hajszolja az operettírókat értelmetlen zagyaságokba. Ellenben való, hogy minden áron eredetvesztés akaró szerzők az ízléstelenség imádatába kergették a publikumot, mely aztán végérvényesen megcsömörült.

Eppen ezért komoly érdeméül kell betudnunk Harsányinak, hogy biztos érzékekkel visszatért a operettírás egyenes útjára.

Az operett azonban zene nélkül olyan, mint a szerelem csók nélkül. Harsányi itt is szerencsés volt. Verseit az immár országos nevű zeneszerző, Sásdyné, Schack Manka zenésítette meg. S. Schack Manka szerzeményei gyakran csendülnek fel a rádióban, műdalai és egyéb kompozíciói komoly értékei a magyar zeneköltészetnek. — Szerzeményeit tiszta, egészséges ritmus és megvesztegető melódia-gazdagság jellemzi. A debreceni író operettje őt is megkapta s olyan pompás zenét komponált, melynek több száma sláger jelent. A librettó kész, a zene nem különben s ezzel az első felvonás után le is gördülhet a függöny.

II. FELVONÁS.

A múlt év végén Harsányi László benyújtotta darabját Kardoss Gézához, a Csokonai színház akkori igazgatójához. Bizonyos félreértés folytán a kézirat sokáig olvasatlanul hevert a poros polcon. Egyébként is régi hibája a vidéki szinigazgatóknak, hogy félnek a vidéki íróktól. Erre van is ok, mintegy 75 százalékig, de az a 25 százalék, amely mégis csak megvan, több megértést érdemelne.

En a Debreczeni Ujság—Hajdúföld vasárnapi képesmellékletének 1936. január 26-i számában részletesen foglalkoztam Harsányi László és S. Sshack Manka operettjével, amelyre felhívtam Kardoss Géza figyelmét is. Másfél évtizedes kritikái multum feljogosított arra, hogy véleményem mondjak arról az operetről s mitután — szerintem megújírtta a kívánt mértéket, bemutatásra ajánlottam.

Es ekkor újabb baj történt. Kardoss direktor figyelmét elkerülte a cikkem s az „Eladó a szívem” szövegvérvénye tovább porosodott a színházi iroda polcán. Közben Kardoss Gézának főtt a feje, hogy honnan vegyen új operettet, amely mégis csak nagyobb tömegeket tud megmozgatni, mint például egy irodalmi darab. Különben is a vidéki színházak nem lehetnek megoperett nélkül, viszont az évi termés ezen a téren elképesztően silány volt.

Teltek, múltak a hetek, sőt hónapok. Kardoss direktor bele-bele-tekintett az operett kéziratába, tetszett is neki a szöveg, de — a bemutató elmaradt. A színház kifogyott az időből, nem volt rá mód, hogy a darabot a szereplők be-tanulják s így a debreceni író ősbemutatója elmaradt. Meg vagyok győződve, hogy sikere lett volna Harsányi operettjének s ebből a sikerből jelentős rész jutott volna Kardoss Gézának, aki ilymódon a bücsűvében egy debreceni íróat avathatott volna színpadi szerzővé.

De hát hiába. Az ember sokszor nem ura önmagának, sokszor úgy megy el a fontos dolgok mellett, hogy semmit sem lát belőlük. A véletlen összegabalyította a jószándékok fonálait. Így aztán az „Eladó a szívem” szövegvérvényét a szerző visszakérte Kardoss Gézá-tól, aki azonban megjegyezte, hogy ha jövőre is Debrecenben marad, feltétlenül elő fogja a darabot adni.

Mint köztudomású, Kardoss Géza elkerült Debrecenből a kecskeméti színházhoz s így az ügy végkép lekerült a napirendről... Függöny.

III. FELVONÁS.

A szinigazgatók egész nyáron át aggodalmas arccal figyelték az operettgárda horoszkópiát. Aggodalmuk jogosult volt. A fővárosi operettzsinhatok tájéka még a tavasszal teljesen kihalt. A nyári műsoron mindössze két darab szerepelt. A „Csárdás” és a „Csavargólyán”. Valljuk be őszintén: egyik sem úgynevezett kasszadarab. A vidéki színházak nem sok reményt fűzhetnek hozzájuk.

Ekkor történt, hogy Harsányiék operettje elkerült Sziklai Jenőhöz, a szegedi színház rendkívül agilis, ambiciózus és vállalkozó szellemű direktorához. Sziklai elolvasta a darabot, leütött néhány taktust a kottából s kijelentette:

— A darab tetszik, a darabot lekötöm...

A napokban Sziklai fentjárt Budapesten, ahol meghallgatta az „Eladó a szívem” zenéjét. Az invenciózus, kellemes és hangulatos muzsika megkapta. Nem gondolkodott sokat, hanem mindjárt megmondotta, hogy az operettet a szegedi színházban fogja bemutatni. A premier időpontját még nem tudja biztosan, az szeptember végére feltétlenül kijön az operettel.

A muzsika hangszerezését egyik kiváló karmesterünk vállalta el. — Már meg is kezdte a munkát s rövidesen az egész partitúra hangszerezésével kész lesz. Utána aztán megkezdődhetnek a próbák. Sziklai Jenő Szegeden nemrégiben fejezte be a szervezkedést s a szegedi lapok már közölték is az új társulat névsorát. Határozottan jó erőkből álló társulat, amelynek tagjai bizonyára diadalra fogják vinni a debreceni író első nagyobb lélegzetű színpadi művét. A sikerből egy kis részt kérünk magunknak is. No nem sokat, csupán csak annyit, hogy igazat adjanak nekünk, amiért annak idején bemutatásra ajánlottuk Harsányi László operettjét... Függöny.

UTÓJÁTÉK.

Az operetteknél ugyanis nem stilszerű az utójáték, de a sutba most a stílussal. Mi úgy tudjuk, hogy Horváth Árpád, az új szinigazgató nagy koncepciójú, ambiciózus művészember. Reméljük, hogy időt szakít magának megnézni Szegeden a debreceni szerző operettjét és ha úgy találja, hogy igazunk van, nem fog idegenkedni egy ősbemutatótól. Amit Kardoss Géza szinigazgatásában elmulasztott, Horváth Árpád első szinigazgatói esztendejében helyreállíthatja. Elvégre a szinigazgatók is a magyar kultúra stafétaváltói!...

BENYOVSZKY PÁL.

Vigan járnak iskolába -
Grünfeldtől kapott ruhába
Jó anyagja, szép szabása,
Alig pár pengő az ára!

Grünfeld

Adolf és Tácsa
Kistemplom mellett

**Háromhónapos
téli gazdasági tanfolyamot
rendeznek Debrecenben**

A debreceni és hajdúvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség a gazdaközönség óhajára az idén nagyjelentőségű mezőgazdasági téli tanfolyam tervezését határozta el. Eddig a gazdasági felügyelőség főleg a vidéki gazdatársadalom részére tartott téli tanfolyamokat, amelyek minden alkalommal nagy sikerrel zárultak. A vidéki sikerek és eredmények alapján most Debrecenben is megrendezik a téli tanfolyamot a debreceni gazdaközönség részére, amelynek körében régi kívánság volt, hogy az újabb mezőgazdasági termelési módzerekkel, szakemberek útmutatásai alapján, megismerhessék a földműveléssel foglalkozó közönség.

Bökönyi Sándor hölgytödrásza. Villany-
ondulálás, vas- és vízhu-
lám, hajfestés szakszerűen. (Keresse fel bizalommal.)
Gambrinus-passage.

A három hónapra tervezett tanfolyamot december, január és február hónapokban tartják majd meg, valószínűleg a Kollégium valamelyik termében s azon 16 évtől 60 éves korig résztvehetnek a gazdálkodók.

Az eddig bevált rendszer alapján hetenként háromszor tartják majd előadásokat, délutánonként 3-6 óra között. A tanfolyamon való részvétel teljesen díjtalan, sőt az oktatáshoz szükséges könyveket és felszerelést is a Gazdasági Felügyelőség bocsátja a tanfolyam rendelkezésére. A vasárnapi mezőgazdasági bizottsági ülésen a gazdasági felügyelőség kiküldöttje már konkrét javaslatot is fog tenni a debreceni tanfolyam megszervezéséről.

Vidék egyik legnagyobb, több évtizedes, kizárólag

**kötött és kötszövött árut vezető
szaküzlete keres**

fiatal, feltétlenül komoly képzettségű és gyakorlatu, rátermett, keresztyény

üzletvezetőt

Ajánlások fénykép, bizonyítvány másolatok mellékelésével, iskolai végzettség, valamint eddigi működés részletes leírásával e lap kiadóhivatalába küldendő „Existencia” jeligére.

Révész Cipőüzlet Piac-utca 56. sz. Iskola cipők színéből Garantált minőségben

Debrecen és a diáksport

Kaptuk az alábbi közérdekű sorokat:

Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! — A Debreczeni Ujság—Hajdúföld augusztus 30-iki jubileumi számában „Debrecen jövője sportfejlesztés terén” cím alatt megjelent közlemény élesen világít rá azokra a kérdésekre, amelyek Debrecen város jövő sportfejlesztését érintik. Legyen szabad egész röviden e kérdéshöz a közép- és középfokú iskolák testnevelési és sportolási szükségleteinek a szemszögéből a következőket hozzáfűznöm:

Az elmúlt olimpiai játékok oly világra szóló magyar győzelmeket hoztak, hogy az egész világ sajtója hangos volt a magyar sportemberek dicséretéről. Bennünket közelebbről ismerő külföldiek dicsőretők közben nem feledkeztek meg a nagyszerűen kiépített sportorganizációról sem, amelynek nem csekély része volt abban, hogy a magyar sport ilyen kiváló eredményeket tudott elérni. Mert minden eredményes munkának elsőfeltétele a szervezés és ahol ez nincs meg, ott tervszerű munkáról nem lehet szó. Így van ez a sport terén is.

A dicsőséges olimpiai szereplésünk után szűkítsünk egy keveset a horizonton és a saját házunk előtt seprve vessünk egy futó pillantást a diáksportunkra, arra a diáksportunkra, amely nemcsak városunkban, hanem az egyetemes magyar sportkultúrának is az alapja. Nem kerül különösebb fáradságba megállapítanunk, hogy Debrecen diáksportja a szabadtéri sportokat illetően nem áll azon a fokon, amelyet pedig mellán elvárhatnánk az iskolák városától. Ennek oka főleg abban rejlik, hogy az egyes iskolák számára nem áll rendelkezésre olyan sportpálya, ahol az ifjúság testi nevelése zavartalanul folyhatna. Kivételként képes a fű felsőkereskedelmi iskola, amelynek saját sporttelepe van. De a többi iskolák ifjúsága sportpályára nem kerül. Az a párezer közép- és középfokú iskolai tanuló sportpályára hiánya miatt a termi sportokra van utalva és ezekben a sportokban tud is eredményesen szerepelni (torna és vívó országos bajnokságok). Diákságunk testnevelési fejlődése gúzsba van kötve a pálya hiánya miatt. Ilyen viszonyok mellett természetesen nem lehet várni az egészséges fejlődés megindulását, mivel a fejlődéshez szükséges „létfeltétel” lehetősége sincs megadva. Az elmúlt években a Debreceni Torna Egylet pályája állott a diákság egy kis töredék részének a rendelkezésére, de ez a pálya amennyi is nagyon igénybe van véve és a rendelkezésre álló szabad délutánokat hiába bocsátja a vezetőség a legnagyobb megértéssel a diákság rendelkezésére, a kérdés még nincs megoldva. Ezerötszáz szükség van tehát egy diákpályára megteremtésére, ahol otthonra találna a hajléknélküli diáksportunk. Mert ilyen állapotok mellett még csak remélni sem lehet a helyzet megváltozását. Az illetékes tényezők együttes munkájával e kérdést meg kell oldani, mert máskülönben a jövőtől hiába várjuk diáksportunk megismosodását. A stadion felépítésével az ifjúság testi fejlődését még nem mozdítottuk elő, ezen túlmenően a munkás hétköznapi testgyakorlási lehetőségét is biztosítani kell. A stadion áll, de nincs „fedezete”. Bár a stadionunkat illetően meg kell jegyezni, hogy a legutóbbi hivatalos statisztikai adatok összeírásánál stadionunkat nem minősítették stadionnak, hanem egyszerű sporttelepnek. Hát ilyen formán még stadionunk sincs.

A diáksportnak másik megoldatlan kérdése: az uszodabeosztás. Az úszással foglalkozó diákok csoportja nincs megszervezve és így gyakorlati lehetőségük sincs. A fedett és a nyitott uszoda heti három alkalommal ugyan a gyakorlatozók rendelkezésére — de nem a diákok részére, hanem a társadalmi sportegyesületek tagjai részére. Az a diákuszó, aki szeretné magát az úszásban tökéletesíteni, hogy mégis eljárhasson az úszó gyakorlóórákra, kénytelen a társadalmi sportegyesületek tagjai közé belépni, hogy ezáltal módja legyen a gyakorlóórák látogatására. Márpedig a miniszteri rendelkezések szerint közép- és középfokú iskolai tanuló az iskolán kívül semmiféle néven nevezendő egyesület tagja nem lehet. Tehát még sportegyesület tagja sem. Kivételes esetben a nyári nagyszünetre engedélyezheti a

KISOK a társadalmi sportegyletbe való belépést, ha a diáksportoló valóban nagy tehetséget árul el és ha az iskola- orvos, az igazgató és testnevelő tanár egybehangzón ezt helyeslik. Ilyen időleges kivételtől eltekintve tehát a diákok még a gyakorlóórákat sem látogathatják. Nem is szólva arról, hogy ezek az egyesületi gyakorlóórák a késő esti órákba is benyulnak, ami szintén nem egyeztethető össze a tanítás szellemével. A diákuszók ügye is megszervezésre vár, hogy

végre ne kelljen személynyni az ilyen visszasságok felett, amelyek jelenleg lépten-nyomon szemünkbe ötlenek.

De addig is, amíg együttes megértő munkával a diáksporton nem segítenek és az elgondolás tette nem érlelődik, úgy gondolom, mélyen tisztelt Főszerkesztő úr, hogy nem árt, ha a diáksport ügyét időnként szóváteszük.

Szerény soraim közlését megköszönve, maradok a Főszerkesztő úrnak készséges híve: S. I. testnevelő tanár.

A magyar sajtó üdvözlö a jubiláns Debreczeni Ujságot

Az elmúlt vasárnap ünnepet ült a Debreczeni Ujság—Hajdúföld. Ezen a napon ünnepelte meg csendben a magyar vidéki hírlapírás egyik legerősebb harcosa küzdelmes létének negyvenéves jubileumát. Amikor most az új negyven év küszöbén egy kicsit büszkén és megilletődötten nézünk vissza a kezdet kezdetére, 1896-ra, az ezereves Nagy-Magyarország nagy ünnepének évére, azzal az elszánt erős akarással indulunk tovább a magyar hírlapírás göröngyös útján, hogy híven kitartunk amellett a nagy és szent ideálok mellett, amelyek a dicsőemlékű elődök a Debreczeni Ujságban mindenkor vallottak. A ker. nemzeti gondolat fénye volt az az eszme, amely ragyogással betöltötte a Debreczeni Ujság papírhulladékot, lázas munkáját, szűk szerkesztőségi szobáját. Ez a gondolat adta meg az erőt Nagy-Magyarország kezdődő, új ezereves évében az elindulásra. A ker. nemzeti gondolat vezette a Debreczeni Ujság—Hajdúföldet azokban az időkben, amikor a megnemértett próféták kálváriáját szenvedte...

Csendben ünnepeltünk. A magyar vidéki sajtó történetében eddig szinte egyedülálló jubileum emléket mintegy 200 oldalas jubilaris szám jelölte meg csupán. Kétszáz oldal nyomtatott betűi lettek támbizonyoságot létünk jogosságáról. Kétszáz oldal fekete betűi sorakoztak fel az olvasóközönség elé, mintegy számadásra: számot adtunk az elmúlt negyven évről, s az olvasóra bízunk, mondjon ítéletet!

Az elmúlt héten több üdvözlő és szerencsekívánó hírt, levelet hozott a posta és hoztak az újságok. Helyettünk beszéljenek ezek a sorok.

A délmagyarországi ker. nemzeti eszme törhetetlen harcosának, a „Dunántúl”-nak szerkesztője, Hantos Béla egy levelet küldött a testvérpap jubileumára. A „Dunántúl” nemrégiben ünnepelte meg 25 éves fennállását, s így ő is hosszabb ideje tapasztalja azokat az akadályokat, amelyeket egy törhetetlen ker. nemzeti hírlapnak Magyarország nehéz éveiben le kellett küzdenie. A huszonöt éves „Dunántúl” baráti meleg kézszorítását küldte a negyvenéves „Debreczeni Ujság”-nak, s ebben a kézszorításban a nagy ker. nemzeti összefogásnak felcsillanó reménye van.

A „Dunántúl” üdvözlő levele a következőképpen szól:

Mélyen Tisztelt Főszerkesztő Úr, Kedves Kartársunk!

Engedje meg, hogy a Dunántúl szerkesztősége nevében meleg jókívánataimat és üdvözlésemet tolmácsoljam lapjuk, a Debreczeni Ujság—Hajdúföld 40 éves jubileuma alkalmából.

Negyven esztendő egy lap életében nemcsak az időtartamot tekintve nagy idő diésó mult, még inkább azzá teszi mindaz a nemes szolgálata szépek, jónak és igazságnak, amelyet Önök több mint egy emberöltő alatt hirdettek, megvalósítottak és a köz hasznára átvittek a valóságba.

Valahányszor egy lap ünnepel, mindannyiszor azt érezzük, hogy a becsület eszme, a szolgálat szel-leme illi diadalát a hétköznapi és a közöny felett. Az Önök jubileuma is több egy vidéki napilap fejlődésének, kiteljesedésének állomásánál, a becsület és keresztény hadjárat igazolása, a nemzeti gondolat térhódításának is egy fejezete a kereszténytelen és nemzetközi aramlatokkal szemben.

Mivel úgy érezzük, hogy közös harcot folytatunk, Önök a keleti, mi a déli végeken, azért szeretnők, ha jubileumi örömlüközés mi is hozzájárulhatnánk egy meleg kézfogással, a munkának kijáró zászló meghajtással és azzal a kívánsággal, hogy tovább is ilyen szépen, ilyen rátermetten és ilyen nemes fegyverekkel szolgálják a magyarság s ezen belül a magyar újságírás nagy ügyét.

A „Dunántúl” szerkesztőségének őszinte gratulációját és jókívánatait megegyeszer tolmácsolva maradok kartársi nagyrabecsüléssel Hantos Béla h. szerkesztő.

Megemlékezett a jubiláló Debreczeni Ujságról a „Karcagi Hírlap” is szeptember 1-i számában. Megemlékezése a következő:

„Debreczeni Ujság—Hajdúföld negyvenéves jubileuma.” Vasárnap, augusztus 30-án ünnepi köntösben jelent meg a Debreczeni Ujság—Hajdúföld. Alapításának negyvenedik évfordulóját ünnepelte a Tiszántúl legnagyobb és leg-tartalmasabb napilapja. Az újság jubilaris száma 196 oldalas terjedelemben

hagyta el a sajtót és gazdag tartalmával, érdekes cikkeivel, riportokkal, nagyszerű mellékleteivel lepte meg olvasóközönségét. Laptársunk negyvenéves jubileuma alkalmából ezúton fejezzük ki mi is jókívánatainkat.

Debreceni laptársunk, a „Debreceni Független Ujság” a szeptember 2-i számában a következőkben számol be a negyvenéves jubileumról:

„A Debreczeni Ujság negyvenéves jubileuma.” Jelentős jubileumot ült meg most a Debreczeni Ujság, Debrecennek és a Tiszántúlnak egyik vezető lapja, amely vasárnap ünnepelte fennállásának négy évtizedét. Negyven esztendővel ezelőtt alapította a lapot Than Gyula, a debreceni újságírói kar néhai nagyrédmű vezető tagja és hosszabb ideig a Magyar Újságírók Egyesülete debreceni osztályának az elnöke, aki ritka szerencsés szerkesztői és kiadói ösztönnel emelte fel lapját a magyar vidéki sajtó első vonalába. Ezt a pozíciót a lap az elmúlt évtizedek alatt erősen tartotta s ma is igen komoly tényezője a magyar sajtónak. A Debreceni Ujság negyvenéves jubileumát megünnepelendő, tartalmában értékes, terjedelemben hatalmas innepi számot adott ki.

A „Fejérmegyei Napió” szerkesztője, Baróti Béza szívélyes sorokban kereste meg a negyvenéves jubileumát ünneplő Debreczeni Ujság szerkesztőségét. Üdvözlöte a következőképpen szól:

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr.

Engedje meg, hogy a Debreczeni Ujság negyvenéves jubileuma alkalmából, magam és lapvállalatunk minden egyes tagja nevében őszinte jókívánataimat tolmácsoljam Önnek és kedves munkatársainak. A vidéki magyar újságírás harcos veteránjára mindenkor tisztelettel tekintettünk fel mi, akik a Dunántúl városaitban talán sokkal nehezebb körülmények között küzdünk a toll igazáért. Fogadja Főszerkesztő Úr jókívánatainkat.

Székesfehérvár, 1936 szeptember 1.

Kollegális tisztelettel Baróti Géza.

Megemlékezett többek között a vidéki sajtó történetében páratlan jubileumról a „Sopronvármegye” is, amely jubileumi számunk vezérekéből — amelyet dr. Mikecz Ödön sajtófőnök írt — részleteket közölt szeptember 1-én megjelenő számában.

A ker. nemzeti eszmék harcos fővárosi lapja, a „Függetlenség” szeptember 2-i számában üdvözlö a jubiláns „Debreczeni Ujság—Hajdúföld”-et:

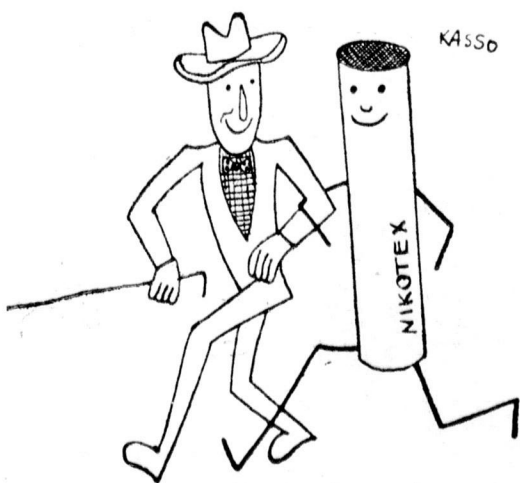
— Negyvenéves a Debreczeni Ujság—Hajdúföld. Debrecenből jelentik: A magyar vidéki sajtó egyik legnagyobb és legrégebbi nacionalista, keresztény lapja, a Debreceni Ujság—Hajdúföld, melyet Than Gyula alapított, most ünnepi fennállásának negyvenéves fordulóját. A lap, amely a Hajdúfölddel egyesülve, kezdettől fogva a nacionalista eszméket szolgálta, már 1923-tól, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. szerkesztése idején, Gömbös Gyula politikai irányzatát követte. Jubileumi számába, amely 196 oldalon jelent meg, Bornemisza Géza iparügyi miniszter üdvözlő soraim kívül Mikecz Ödön sajtófőnök írt vezető cikket. A terjedelmes jubileumi szám az egész Tiszántúl vezető élkelőségeitől és legkiválóbb fróitól közöl érdekes cikkeket és érdekes riportokat.

Ezenkívül magánemberektől és lapunk barátaitól számos gratuláló levél érkezett hozzánk. Ezek közül kiemeljük Zivuska Andornak, az országos nevű költőnek üdvözlő sorait, aki többek között ekeket írja:

„A méreteiben is értékes és hatalmas írások egész garmadáját felülről teljeseleg gratulálók. A szerkesztőség urainak is meleg baráti üdvözlőtelmet ádadsát kérve, igaz szeretettel köszönt nagyrabecsülő öreg barátod: Zivuska Andor.”

A Debreceni Ujság—Hajdúföld szerkesztősége örömmel és hálával fogadja ezeket a gratulációkat, amelyek ékes bizonyítékai a velünk szemben érzett barátságának és megbecsülésnek.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Nikotex herente a Jóhíros ember legjobb barátja

Lengyel fest, mos, tisztít kifogástalanul ● Csapó-utca 24. Bathányi-u. 1. — Széchenyi-u. 3.

Országos ünnepség keretében avatják fel a sátoraljaujhelyi

Magyar Kálváriát

Helyszini riport trianoni megcsonkítottságunk szomorú emlékművéről

Sátoraljaujhely, 1936 augusztus vége.

A gyönyörű fekvésű, de a trianoni béke által gúzsbakötött és megbénított Sátoraljaujhely októberben szomorúságában is lélekemelő és országos „ünnepet” ül. Ekkor avatják fel országos ünnepség keretében szomorú, magyar, trianoni sorsunknak kőbefaragott, beszédes felirattal állomásait. A bibliai tizenhárom kálvária mintájára épült fel ez a tizenhárom emlékmű, — magyar szívű, lelkű vezetők, szorgos munkás kezek éjnapot egybetevő munkájával: a Magyar Kálvária.

Kossuth iskolájából indult az eszme

Mi láttuk vajdódní, születni ezt a halhatatlan művet. A piaristák áldott emlékének lehelő falak között ért meg a gondolat, s innen indult el, ki a nagyvilágba, egy boldogtalan kor emlékeztetőjeként. Sárgára meszelt méteres falakon az ódon idők szelleme honol, s a rácsos kapun túli falon kőbevésett arany betűk hirdetik, hogy égigérő lángok tüze hevít az átmentett szellemet:

„E Gimnázium növendéke volt Kossuth Lajos 1810—1816. — A nagy előd emlékének. — A főgimnázium ifjúsága 1901.”

S falán az ő szelleme működött az elinduláskor.

Kikopott falépcsőkön, tömör falak között, román szabású ablakok nyomott mélyedéséből beszüremelő fényesikokban jutunk fel az iskola második emeletére. A dohos illatú folyosó üresen kong a lépteink alatt, s a boldog nyugalom esendje vesz körül bennünket. Lefüggőnyözött, hívős szobában ismertük meg Szepesi Bódog kegyesrendi tanárt, aki a lelke annak a mozgalomnak, amely hivatva volt megteremteni a fájdalmasan magasztos emléket: a Magyar Kálváriát.

— Egy külön aktaosomója van ennek a gyönyörű emlékműnek, — kezdi mesélni. — A múlt év novemberétől gyűlnek. Akkor kezdtük meg a munkálatokat. Nemesak helyi jelentőségű ez az emlékmű: az egész ország élő tiltakozásának szántuk a trianoni békediktátum ellen. De egyúttal magyar hitűnek és a szebb jövőbe vetett re-

ménységünk kifejezője, a nagy magyar fájdalom hirdetője ez, hogy az, országon belül testvéri összefogásra tanítson, az elszakított testvéreknek pedig bizonyssággal szolgáljon arra, hogy nem felejtették el őket, hogy még hiszünk és remélünk!

Tizenhárom állomás

Az aranyszívű paptanár elbeszélése nyomán egy gyönyörű, nagyszabású, — országraszóló emlékmű körvonalai bontakoznak ki. Másfél kilométeres, két méter széles, gyöngye, 8—10 fokos szerpentin út mentén, összehajló akácok, balzsamos illatú fenyők között épültek fel ezek az emlékművek. A gyönyörű út a felső-zsolyomkai kőbányánál kezdődik egy bástyaszerű kapuval, rajta az építést megörökítő felirat:

„Épült közadakozásból 1936. Trianon után a XVI. évben, dr. Fáy István főispánsága, Bernáth Aladár alispánsága és dr. Orbán Kálmán polgármestere alatt az Országos Szepesi Szövetség Sátoraljaujhelyi Osztályának kezdeményezésére.”

A díszes kapu felső részén „Sátoraljaujhely” felírás alatt háromszoros vers hirdeti a város múltját, jelenét, jövőjét:

„Vollam hirdetője elmúlt ragyogásnak...
Vagyok siratója hús fekete gyászának...
Leszek harangszava a feltámadásnak...”

Ezután egymásután sorakoznak a négy méter magas, másfél méter széles, faragott műköből összeállított „stációk”.

Az első állomás Kassát siratja:
„Rákóczi városa híres büszke Kassa...
Van-e annyi könny, hogy méltón el-sirassa!?”

Rákóczi esontjai, hogy legyenek békén.
Mikor csehok járnak a Hernád vidékén?!”

A második állomás négy felvidéki város emlékéit idézi.

Lőcsé címerét viselő oldalon ez a felírás áll:

„Lesz még kikelet Szepesség felett.”

Késmárkén:
„Havasfeju Tatra felmutat az égbe,
Boszút kér e földre omlott tenger vérré!”

Igló, Podolin üzenetet küldenek:

„Egymás szíve falán végzetünk éjén
Egy néma jelszót kikopogtatunk.
Mint jeladást a katakombák mélyén!
Magyarok maradunk!”

Szepesváralja Magyarhonba küldi ígérteit:

„Zips ist und bleib Ungarn!
„Szepesség Magyarországa!”

A harmadik állomáson Besztercebánya, Gölniezbánya, Körmezbánya, Selmezbánya és Nyitra felé kiáltjuk reménységünket:

„Ne esüggedjétek, ti rab magyarok,
Szabad lesz hazátok csak bizzatok!”

A másik oldalán:

„Krasznahorka's Trencsén vára,
A miénk lesz nemsokára!”

A negyedik állomás Komárom emlékéit őrzi:

„Faladon égnek halánk esőkjai,
Hol első álmát szötte Jókai.
Faladról a diésőség lángjai,
Éjünkbe is fognak világítani.”

Az ötödik stáció Pozsonyt örökíti meg:

„Ősi koronázó város, III hangzott el:
„Vitam ét sangvinem!” Hiszek Magyarország feltámadásában.”

Kismartont és Csáktornyt örökíti meg a hatodik állomás:

„Mikor jöttök már el, szép magyar vitézek?
Hiszen rabságban a percek ezerévek...”

„Ne bántsd a magyart!”

Szabadka, Zenta zokogva mesél a nyolcadik állomás márványfalán:

„Panaszt hozok én is ráok határán át,
Visszasir a Bácska, hazasir a Bánát!”

A másik oldalán Temesvár emléke:

„Büszke végvár, Te törökök rabja sem maradtál,
Örök hitünk, feltámadsz újra magyar Temesvár!”

Aradról a kilencedik stáció mesél:

„Magyarok! Testvérek! Esküdjünk az aradi tizenháromra!
Nagymagyarországról nem mondunk le soha!”

A tizedik állomáson három oldal-felirat van. Az egyikken Brassó tesz hitet:

„Erdély s Magyarhon, egy e két haza,
Mint a Három Egy Istenség maga,
Erdélyi folyók, erdélyi hegyek,
Találkozóra készen legyetek!”

A másik oldalán Nagyenyed lázad az idegen uralom ellen:

„Ez itt magyar föld és az is marad,
Tiporhatják bár idegen hadak!”

Segesvár negyvennyolc emlékéit idézi:

Óvakodj a selejt pengétől!

Arcod érdekében beretválkozz tovább is a felülmulhatatlan

HUSZAR pengéve!, amelynek nagyszerű minőségét a legnagyobb gonddal őrzi a **Vadásztölténygyár** 3 minőségben kapható

„A hosszú harc csak elpihent, Kürtszóra vár, hogy harcba szálljon Hon visszaszerző hős csatlákon A vörössipkás regiment.”

Gyulafehérvár, Marosvásárhely a tizedik állomás faláról üzen:

„Hargita atjáról Csaba unokái,
Ott a hadak útján jönnek bosszút állni!”

A tizenkettedik állomás Kolozsvár bizakodását jelképezi:

„Turul madár szállj, sehol meg ne állj,
Vidd el a mi üzenetünk: lesz még magyar nyár!”

A tizenharmadik emlékműnek ismét három oldalán van felírása. Nagyvárad Szent László szellemét idézi:

„Szent László most is imádkozik: „En Uram Istenem!
Könyörülj, könyörülj! Veszendő népeden!”

A másik oldalon Szatmárnémeti fohásza csillog aranyló betűkkel:

„Kikel őstelünk új bimbója
S új ezeréves fába hajt,
És zeng a dal, zeng fagyba, hóba:
Isten áldd meg a magyart!”

A harmadik oldal Máramarosziget reménységét sugározza:

„Bűn, céda gaztett elnyerl jutalmát,
S feivirrad újra, a magyar szabadság!”

A tizennegyedik állomás egyik oldalán Munkács emléke van:

„Árpád apánk első pihenője.” „Visszaszáll a Turul madár a munkácsi várra!”

Ungvár ezt üzeni:

„Lesz még egyszer ünnep a világon!
Eperjes testvéri találkozára hív:

„Testvérek, ott a sáncokon túl,
Ha egykor majd az óra kondul:
Találkozunk, találkozunk!”

És most felértünk az országzászlóhoz. Hatalmas emlék ez a Szárhegyen, messze látszik, s túl a határon, rabmagyarok felé küldi üzenetét. A kőszta szellő meglobogtatja, mint a közelgő felszabadulás győzelmi zászlaját. — Hatalmas, faragott terméskő oldalán van az utolsó tábla elhelyezve, imára szólító, bizó, kérő,

Gyomorégésnél
Hurutos bántalmaknál
használ a

CSOKONAI ÁSVÁNYVIZ

Külön pavillonban
a TIKÁV-on

Hrabéczy fest, mos, tisztít

Gyűjtőtelep a Tiszántúl nagyobb városaiban. Gyár: Széchenyi-u. 70. Alapítva 1830.

könyörgő sorok ezek, egy emberektől letiport, turáni sorstól görnyedő nemzet egyszerű szavú könyörgése:

„Es most, tetsvérek boruljunk le imára. Kérjük Istent, nézzen le szegény hazánkra, Ojva, védje az elszakadt magyarságot. Vegye le rólkunk a trianoni átkot! Amen.“

Szepesi Bódog tanár életének főműve

Az egész Magyarországon eddig egyedülálló „Magyar Kálvária“ tervezete, — mint említettük, — a piarista gimnázium ódon falai közül került ki. Szepesi Bódog kegyesrendi piarista tanár lelkes munkája, agitációja folytán vált lehetségessé felépítése. Az ehhez szükséges, mintegy tízezer pengőt részint társadalmi gyűjtéssel hozták össze, részint azáltal kevesbítették a költségeket, hogy egyes egyesületek, társulatok és egyének magukra vállalták egy-egy emléktábla költségeit. Sátoraljaújhelyi tevékeny polgármestere, dr. Orbán Kálmán minden segítséget megadott, hogy az emlékmű a legimpozánsabban fejezze ki ennek a határszéli városnak minden keservét, bánatát, s ezen keresztül az egész magyarság veszteségét. Ennek köszönhető, hogy az emlékműhöz a város ingyen adott követ és az országzászlóhoz vezető utat inségmunka keretében építették. — Az emlékmű technikai részét Iványi Béla, az állami építészeti hivatal vezetője, műszaki tanácsos és Gruber Károly városi műszaki tanácsos vezetése mellett csinálták.

Mint említettük, több testület és magánszemély is magára vállalta több emléktábla felállítását. Így többek között Páver Ferenc apostoli adm. helytartó, Sátoraljaújhely közönsége, a TESZ, Baross Gábor dr. országgyűlési képviselő, a Magyar Keresztény Postások Ország. Gazdasági Egyesülete, Alice kir. hercegnő, Nemzeti Ujság, Új Nemzedék, Miklóssy István görög katolikus püspök, stb. vállalták egy-egy emléktábla elkészítését.

Az emlékművek, amelyeket Harasztos Gyula kegyesrendi tanár tervezett, mintegy négy méter magasak. Rajtuk az elszakított megyék és megyék központjainak címere. A gyönyörű emlékművek méltó bizonyítékaik lesznek a nagy magyar gyásznak: a megcsönkített ország minden fájdalmanak.

Októberben megnyílik az emlékmű kapuja. Tizennégy hatalmas köépitmény hirdeti megemlékezésünket, reményünket és emlékezésünket.

A hajózhatóvá kikiáltott Ronyva vizén túl hiába szólal meg éjnek idején a nyekergő cseh duda, ezekről a kőbe öntött reménységekről visszapattannak a fals hangok és csak az örök nagy dacunkat fogják erősíteni.

A Szárhegy tetején leng a trikolór. Integget a magyar festvéreknek a Ronyván túlrá. A piros azt a sok elfolyt drága magyar vért jelképezi, amely ezer év alatt a Kárpátok alját öntözte. A fehér a magyar lelkiismeretet mutatja és a zöld a reménységünket...

Sátoraljaújhely ma ünnepet ül. A gyászban is ünnepélyes ez a felavatás. Mert a soha nem felejtés tüzei lobbantak fel ezen a napon eltiporhatatlan lángokkal, s beleszagolgatják a most még bánattól sötét magyar éjszakába:

„Lesz még egyszer ünnep a világon.“

(kagyö)

Rima művek kiállítása a TIKÁV-on

A TIKÁV pavilonjai között állandóan nagy embertömeg veszi körül a Rimamurányi — Salgótarjáni Vasmű R.-t. és Magyar Waggon és Gépgyár R.-t. kiállítási csarnokát. A nagy érdeklődést meg is érdemlik a kiállító vállalatok, mert amellett, hogy magyar ipar termelőképeességét dokumentálják, a nem szakértők részére is látványosságul szolgálnak.

Mindkét vállalat kizárólag magyar munkásoknak ad kenyeret, legnagyobb részben magyarországi bányákból termelt, nyersanyagokból állítják elő termelvényeiket, melyek nemcsak itthon, de külföldön is mindenfelé nagy keresetségnél örvendenek és a lelkiismeretes, komoly magyar ipar jó hírét öregbítik.

Kiállításuk hatalmas építménye és a kiállított tárgyak szakszerű elrendezése magával ragadja az érdeklődőt, mely nemcsak a szakembereknek, hanem a laikus látogatóknak is készült. Megmutatják a különböző minőségű nyersvasakat, a bugát, a zaglit és a platinát, a leggyakrabban használt, hengerelt árúkat és azok keresztmetszeteit eredeti elrendezésben. A közlekedési eszközök építésénél használt vas- és acélárúkat, sínvasakat, szerelvényeket. A különböző vastagságú és minőségű acél, horgonyzott és pácolt vaslemez, valamint edénylemezeket. A hidegen húzott és hengerelt anyagok (fényes abroncs és idomvasak), edzett acélzalagok ezüst csillogásukkal tűnnek fel. Ezt követik: drótárúk, szegek, rugók, tüskés dróttekercek, bútorzugok, galvanikusan rendezett és horgonyzott drótárúk legkülönbözőbb kivitelben. — Nagy az érdeklődés különösen a szakemberek körében a RIMARIL elektromos hegesztő pálcá iránt, mellyel a vállalat szeptember 8-án, d. e. 9 órakor a szakemberek és az érdeklődő közönség részére a fés és fémipariskolában bemutatott ren-

dez, ezt megelőzőleg szeptember 7-én, d. u. 6 órakor ugyanott vetítették szakelőadást tart.

Külön kell megemlítenünk a gazdasági eszközök felsorakozásának hatalmas parádéját, melyet előnyösen díszít Haranghy festőművész idevágó hatalmas alkotása.

A gazdasági eszközök koronája a Rima—Frank minőségi ekeárú, mely különleges kemény acél (hart sthal) alapanyagból készült és a vas, valamint fagerendelyekre Rima minőségi alkatrészekkel szerelhető ekefejek, ezek a gyár legújabb gyártmányai és egyedülálló minőségükön fogva a gazdák körében a legkeresettebbek lesznek, éppen így a Rima—Klausing altalaj porhanyító ekefejek. A különböző nagyságú ásó, kapa, gereblye, villa, csákány, balta, valamint az egy darabból készült Rima szekértengely lágyöntésű és sajtoltszerelvényű és más gazdasági szerszámok is mind nagy érdeklődést keltenek.

A kiállítás külterületén sorakozik fel a Waggongyár nagy gyártási tapasztalatai alapján készült, már nemcsak országos híró Rába-Krupp és Rába AF Super teherautók, melyek az ország útviszonyainak legmegfelelőbb, a gyors-terehszállítás legmagasabb igényeit kielégítően készülnek. És a gazdaságokban előnyeiről ismert Rába traktor, Rába szekerkerékek és gazdasági keskenyvágyányú szállítóeszközök.

Amint végignéztünk ezen a kiállításon, eszünkbe kell, hogy jusson az, hogy ezen vállalat vezetőiségét és elsősorban minden nemzetl és közérdeklő cél támogatóját, dr. hámorí Bíró Pál országgyűlési képviselőt, a Rima-művek elnökét köszönet és hála illeti, amiért áldozatot nem kímélve, városunk irántl különleges figyelemmel idehozta ezt a látványosság számba menő szakszerű, komoly kiállítást.

MOZI-MOZAIK

— A VELENCEI KIÁLLÍTÁS SZENZÁCIÓL. Velencéből jelentik. Mint minden évben, úgy az idén is megkezdődött a filmverseny a Lidón. Erre a filmversenyre a világ minden nemzete benevezett, természetesen a magyar filmgyártás is képviselve lesz itt. A nevezések között a legnagyobb érdeklődést a Metro-Goldwyn-Mayer filmgyár nevezése keltette. A gyár ugyanis két filmet küld a kiállításra. Az egyik a Ziegfeld, a nők királya című film, amelyet néhány nap előtt a salzburgi ünnepi játékok alkalmával mutattak be a világ legvá-

logatottabb közönségének, a másik pedig a San Francisco című film, melynek különlegessége az, hogy Jeanette MacDonald és Clark Gable ez alkalommal játszanak először együtt.

HÁROM SZTÁR EGY FILMEN. Az igazi sikerhez úgylátszik már nem elég egy filmsztár. Az amerikai filmgyárak között nagy verseny indult meg, hogy minden filmben legalább két sztár szerepeljen és a férfi és a női főszerepet egyenrangú világhírességek játszzák. Ezt a versenyt egyelőre most

a Metro-Goldwyn-Mayer nyerte meg, amennyiben legközelebbi filmjeinek egyikében három nagy sztár játssza a főszerepet. A film címe „Féltékenység“ és főszereplői Clark Gable, Myrna Loy és Jean Harlow.

A MEXIKÓI FORRADALOM UTÁN A FRANCIA FORRADALOM. Hollywoodból írják: Jack Conway, a kiváló rendező, az amerikai filmkörökben a forradalom specialistájává nőtte ki magát. — Mindenki azzal bosszantja, hogy el kellene utaznia Spanyolországba és a spanyol forradalomról kellene filmet készítenie. Ezt a bosszantást annak köszönheti, hogy a múlt évben a „Viva Villa!“ című filmmel aratta legnagyobb sikerét. Ez a film a mexikói forradalom mozgalmas napjaiban játszódott le és pompásan megörökítette a lázas korszakot. Jack Conway úgylátszik ezen a sikeren buzdult fel mert nemrégiben befejezte legújabb filmjét, melynek Guillotine a címe és amely a francia forradalom egyik legszebb epizódját örökítette meg. Dickens „Két város“ című regénye nyomán. Jack Conway itt is a tömegjelenetek és a tömegmozgató művészetének bizonyult. A Bastille ostroma és a Grévois-téri kivégezések hatalmas jelenetei örökké emlékeztetnek mindenki számára, aki végignézi a filmet.

JANET GAYNOR ÚJ SZEREPKÖRE. Az amerikai filmvilág legrokonszenvesebb, legbájosabb náva-színésznője kétségtelenül Janet Gaynor, aki azonban mintegy két éve visszavonult a filmzéstől annál az egyszervíz oknál fogva, mert férjhez ment. Két évi pihenés azonban túlsok egy filmsztárnak és így a művésznő most újra szerződést vállalt. Amikor a Metro hollywoodi igazgatósága megtudta, hogy Janet Gaynor újra műterembe akar lépni, azonnal ajánlatot tett neki és a népszerű filmszínésznő el is fogadta az ajánlatot. Első filmjének forgatását már meg is kezdte. Az első film címe: „Első ölelés“ és a férfi szerepet Robert Taylor vállalta, akit a világ moziközönsége a Broadway Melody 1936. című film főszerepében ismert meg és első szereplése után azonnal a sztárok élére emelt.

STAN ÉS PAN (Laurel és Hardy) MATYÓKALAPBAN. A magyar művészet értékei és alkotásai az utóbbi időkben már mindenüvé elkerültek. Múlt évben Budapesten járt Wallace Beery, a nagy amerikai filmszínész, meglátogatta Mezőkövesdet és mindent, ami ott szépnek és érdekesnek talált, magával vitt. Így elvitt Hollywoodba egy matyókalapot is. A matyókalap nagyon megtetszett Laurel és Hardy uraknak, a két kitűnő komikusnak és meg is rendeltek maguknak Mezőkövesdről néhány darabot. Laurel és Hardy, a közismert Stan és Pan pár, már legújabb filmjében, a „Cigánybecsület“-ben matyókalapban járhatnak, így népszerűsítve a magyar népművészetnek ezt a remek termékét.

ÚJ SÍRKÓUZLET! Imre Sándor

mérnök-vállalkozó, Kassai-út 43. sz. (A Köztemető bejáratával szemben.) Raktáron tart nagy választékban mindenféle granit márvány- és műköveket. Vállal sírboltok s síremlékek tervezését és kivitelezését saját tervek szerint, továbbá mindenféle temetői munkát szakszerűen s igen olcsó árban vállal. Rajz és költségvetés díjtalan.

Alapítási év
1819

Keresse fel

a Tiszántúli Ipari Vásár területén (II. pavillon)

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés DEBRECEN, Ferencz József-ut 23. szám

által kiállított kályha, tüzhely, konyhaberendezés és szerszám-

kiállítását

Telefon:
15-48
20-06

Kérjen felvilágosítást és árjegyzéket az új rendszerű „Mindennelegő“ kályháról és a jól bevált „Kálor“ kályháról.

A HORTOBÁGYI NAP

szeptember 6-iki részletes programja

Debrecen város Idegenforgalmi Hivatala szeptember 6-án délután 3 órai kezdettel a híres hortobágyi csárdánál „Hortobágyi Nap”-ot rendez, amelyen az ősi magyar pásztorélet sajátosságai és a Hortobágy környéki népszokások kerülnek bemutatásra.

Debrecenből és vissza a jelentkezett utasok számának megfelelően kultúrvonatot indul. A kultúrvonatot Debrecenből 13 órakor indul és oly időben érkezik vissza a debreceni állomásra, hogy minden utas kellő időben átszállhasson a megfelelő filléres vonatra.

Aki azzal a szándékkal érkezik Debrecenbe, hogy a „Hortobágyi Nap”-on résztvegyen, annak ajánlatos a filléres vonatot érkezése után azonnal villamoson a TIKÁV területére menni a filléres vonatjegy érvényesítése és a vásár megtekintése céljából. A TIKÁV-tól legkésőbb fél 1 órakor kell villamoson visszamenni a debreceni állomásra a Hortobágyra induló kultúrvonathoz.

Az alábbi műsorszámok a Nagyhortobágy állomástól 300 méterre fekvő hortobágyi csárda mellett elterülő vásártérre és a csárda udvarán kerülnek bemutatásra.

A közönség a műsor megtekintésére jogosító jegyeket ruházatán jól láthatóan viselje, az ellenőrzés zavartalan lebonyolítása végett. A műsor megtekintésére jogosító jegyek a MÁV menetjegyirodák-

ban a kultúrvonatra érvényes jegyekkel együtt, valamint Debrecen sz. kir. város Idegenforgalmi Hivatalánál (Ferenc József-út 28., Gambrinus-átjáró) kaphatók.

A Debrecen-Nagyhortobágy-Debrecen között közlekedő kultúrvonatra érvényes vasúti jegy ára 2 pengő, a műsor megtekintésére érvényes jegy ára 1 pengő. A kettőre jegy ára együtt 3 pengő.

A Hortobágyi Nap műsora a következő: Fogathemutató. Urasági- és gazdafogatok. Népviseleti bemutató. Csikósok lövészversenye. Hortobágy környéki községek lakóinak lövészversenye. Számárverseny. Tréfaszámárverseny. A pásztorok a menetirányuk háttal ülnek a száron. Puliterelési verseny. „Mancsozás”. Bemutatók az egykei legények. „Mancsozás”. Bemutatók a nagyívú legények. Tiszacsegei lakodalmas jelenet és 6-év búcsújátó. Főjelöllet. Bemutatók az egykeik. Nádudvari lakodalmas jelenet. Pásztorok bográcsfőző versenye. Pásztorok énekversenye. Pásztorok táncversenye. Díjkiosztás.

A műsorszámok párhuzamosan kerülnek bemutatásra, az egyes műsorszámok helye feltűnő felirattal lesz megjelölve.

A hortobágyi csárdában kitérő ételek és italok mérsékelt áron kaphatók. Ezenkívül lacikonyhák állanak a vendégek rendelkezésére. Külön érdekessége lesz a „Hortobágyi Nap”-nak a csárda előtti téren történő halászlé és főzés.

A Tiszántúli Ipari Vásár nagy vasárnapja

Délután hat filléresvonat jön Debrecenbe ötezer utassal

A mai nappal a Tiszántúli Ipari Vásár nagy vasárnapjához érkezett el, amely a vásár közönség-sikere szempontjából döntő fontosságú.

A siker 50 százaléka az időjárástól függetlenül is biztosítva van, mert 6 filléres vonat érkezik be, 10 és 11 óra között érkezik be Debrecenbe s ezek a vonatok 5000 utast hoznak magukkal. Bizonyos, hogy vasárnap a debreceni közönség is kitesz magáért s tömegesen látogatja meg a Tiszántúli Ipari Vásárt. A debreceni közönség rendkívül érzékenyen reagál az időjárásra, holott a vásár területén nem kell megijedni a kisebb zivataroktól, mert a közönség fedett helyen meghúzódhatik.

Vasárnap délután a Debrecen-

benbe érkező filléres vonatok sorrendje a következő: Az első vonat Nyiregyházáról jön és 9 óra 30 perckor fut be a debreceni állomásra. A tiszapolgári filléres 9 óra 50 perckor, a miskolci 10 óra 14 perckor, a szegedi 10 óra 20 perckor, az egri 10 óra 47 perckor, a budapesti pedig 10 óra 57 perckor érkezik Debrecenbe. A filléres gyorsok körülbelül ötezer idegent hoznak az alföldi Metropolisba, amely felkészülten, tárt szívet várja a vendégeket. Meg kell még említenünk, hogy ennyi filléres gyors és ennyi vendég soha nem jött Debrecenbe s ugyanakkor a TIKÁV-nak sem volt még olyan nagy közönsége, mint az idén. A magyar ipar- és kereskedelem debreceni nagy erőpróbája tehát nem volt hiábavaló.

A kiállítás vezetősége a közönség szórakoztatásáról is gondoskodik. A hangos beszélő zenéjén kívül a délután folyamán a MÁV Egyetértés fúvós-zenekara a kiállítás területén tényleg fog adni.

Örömmel kell megállapítanunk azt, hogy a Tiszántúli Ipari Vásár országosan nagysikert aratott. A szaksajtó a legmelegebb elismeréssel méltatja a Tiszántúli Ipari Vásárt és kétségtelen, hogy a debreceni kereskedelmi- és iparkamara Debrecen városának is híret és becsülést öregbítette.

A kereskedelmi- és iparkamara vezetősége és tisztviselő kara Sesztina-Nagybákay Jenő elnökkel az élén valóban csodálatos munkát produkált. Azok a külföldi vendégek, akik az elmúlt héten Debrecenbe eljöttek és megtekintették a TIKÁV-ot, az elragadtatás hangján nyilatkoztak a magyar ipar- és kereskedelem remekeiről. Pénteken egy 82 tagból álló olasz csoport tekintette meg a kiállítást, akiket Elek Ilona, az olim-

PERTRIX
akciós
lámpatok
mindenütt kapható
Ára:
P 1-76
teljes felszerelve ELEM- és IZZÓVAL

piai világbajnok, továbbá Debrecenből lovag Vidoni János és tasnádi Kovács Sándor kalauzolt. Az olasz vendégek a legteljesebb elismeréssel gratuláltak Sesztina-Nagybákay Jenőnek, aki a kérdéses időben kiment a TIKÁV-ra.

Megnyílt az irodaracionalizálási kiállítás a Déri-múzeumban

A belépés díjtalan — Nyitva van délelőtt 8–12-ig, délután 3-tól fél 8-ig

A Tiszántúli Ipari Vásár keretében a kereskedelmi és iparkamara a Déri-múzeum külön kiállítási termeiben rendkívül érdekes irodagép bemutatót rendezett, amelyet szombaton délután 4 órakor előkelő közönség előtt nyitott meg Sesztina-Nagybákay Jenő kamarai elnök. Megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az irodagépek tökéletesítése a technika diadalát jelzik. A kamara akkor, amikor az irodaracionalizálási bemutatót megrendezte, azt akarta bemutatni, hogy az irodázemek berendezése terén a technika meddig haladt. Megköszönte a résztvevő cégeknek áldozatkészségüket és működésükhöz sok sikert kívánt.

A megnyitás után a megjelent előkelő közönség előtt bemutatották a gépek működését, amit általános elismerés fogadott.

Szeptember 6-án, vasárnap délelőtt és délután a kiállítás megtekinthető, amire a cégek, üzemek, vállalatok, közületek figyelmét különösen felhívjuk.

Szeptember 6-án délután 6 órakor a TEBE kerületi gyűlése keretében dr. Hegedüs Lóránt tart előadást a Déri-múzeum dísztermében, majd utána dr. Szél Jenő a Budapesti Kisipari Hitelintézet r.-t. vezérigazgatója tart vetített-képes előadást az irodaracionalizálásáról. Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik, mert az illusztris előadó a kérdésnek országosan ismert szakértője

Az irodaracionalizálási kiállítás rendezésével a kamara közérdekű szolgálatot teljesített, mert a modern technika vívmányainak bemutatását lehetővé tette az irodázemek területén.

SOMKUTHY HONVÉDELMI MINISZTER ESKÜTÉTELE GÖDÖLLŐN

Budapest, szeptember 5. Az új honvédelmi miniszter, vitéz Somkuthy József ma délután 12 órakor teszi le a hivatali esküt Gödöllőn ünnepies külsőségek között Horthy Miklós kormányzó kezébe. Az eskütétel előtt báró Perényi Zsigmond v. b. t. t. koronaórt, aki mint zászlósúr szerepel, magánkihallgatáson fogadja az államfő.

Pontban 12 órakor kezdődik az eskütétel szertartása. A kormányt Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök képviseli, az esküment pedig Bárcziházi Bárczi István miniszterelnökségi államtitkár olvassa.

Az eskü letétele után a Kormányzó előbb Darányi Kálmán helyettes miniszterelnököt, majd Somkuthy honvédelmi minisztert magánkihallgatáson fogadja.

1.100.000 MUNKÁST KIZÁRT AZ AMERIKAI MUNKÁSSZÖVETSÉG

Az Amerikai Munkásszövetség vezetősége fegyvelemsértés miatt kizárt a szövetségből tíz munkásszervezetet. A kizárt szervezetek tagjainak száma 1.100.000, egyhármada az amerikai munkásszövetség összes tagjainak. A kizárt szervezetek John Lewis szindikalista vezér elnöklésével új munkásszervezetet alakítanak.

Használja ki az utolsó vasárnapot a Tiszántúli Ipari Vásár megtekintésére Nemcsak látványosság, hanem kitűnő vásárlási alkalom minden szakmában

Belépőjegyek: kombinált jegy villamossal ki- és visszautazásra és a vásárra való belépésre jogosít 80 fillér. Belépőjegy a vásár pénztáránál 50 fillér, gyermekeknek, katonáknak, diákoknak 30 fillér. Légvédelmi kiállítás belépőjegye 20 fillér, gyermekeknek, katonáknak, diákoknak 10 fillér.

Székely Kató és Juhay Imre esküvője

Szombaton déli egy órakereszküdték egymásnak örök hűséget Székely Adorján gyógyszerész és neje Kozmány Margit leánya Kató és Juhay Imre gyógyszerész. A Nagytemplomot zsúfolásig megtöltötték a köztiszteltetben álló család barátai és ismerősei. Pontban egy órakereszküdték a násznép, az ifjú menyasszony zongora tanár-

nője özv. Marschalkó Gusztávné ez alkalomra szerzett nászinduló hangjaira, melyet a szerző játszott orgonán. Az esketést nagytiszteltetű dr. Sóos Béla ref. lelkész, egy. magántanár. végezte, majd gyönyörű beszédet intézett az ifjú párhoz. Eskü alatt nagytiszteltetű Muzsa Ferenc ref. lelkész, művészi orgonajátéka hangzott. Tanúk vol-

tak a menyasszony részéről Török László gyógyszerész, a vőlegény részéről Szilágyi Imre gyógyszerész, kötszergyáros. A szertartás után az új házaspár nem győzték a gratulációkat fogadni. Szűk családi körben tartott ebéd után a fiatal pár az öt órai gyorsal nászútra ment.

A búzaértékesítés és a világpiac

Minden tekintetben bevált a magyar kormány értékesítési rendszere

A kormány rendeletet bocsátott ki, amellyel felszabadította a búza forgalmát azok felé az országok felé, amelyekkel Magyarországnak a fizetési áruforgalomra nézve megállapodása nincs. Az exkluzív államok felé tehát szabad a búzakivitel, amivel a kormányt azt akarja biztosítani, hogy a búza világpiaci árának emelkedéséből a magyar termelés is kivehesse részét. Ezzel az intézkedéssel kihívta a kormány a búza-probléma méregfogát. Ezek után senki sem panaszkodhatik és senki sem mondhatja nem is egészen jóhiszeműen a termelőnek, hogy a világpiaci árak emelkedéséből nem részesülhet, mert a minimális árak rendszere ezt nem engedi meg.

TÖZSDEI MANÓVER

Az ilyen és hasonló panaszokat egyébként kellő értékükre szállította le Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter és helyettes miniszterelnöknek az a szakszerű nyilatkozata, amelyet a búzakérdésben a sajtó számára tett. Mindenekelőtt kiderül ebből a szakszerű magyarázathoz az a tény, hogy a búza világpiaci árának időleges emelkedése tőzsdei manóvernek eredménye volt. De helyesen mutat rá a miniszter arra a közgazdasági igazságra is, hogy a tőzsdei határidőpiacon az áralakulás ritkán tükrözi vissza a külföldi piacok reális áralakulását és az árképződésben igen tekintélyes szerepet játszik a spekuláció.

Ennek a megállapításnak helyes volta éppen a rotterdami paritásban számított búzaáraknál tűnik ki érdekesen. Amint a miniszter is megállapította pl a szeptember 2-i rotterdami jegyzés szerint búzáért 5.50 holland forintot kaphatunk. Ha ezt az árat a fuvarköltségek levonásával és ötven százalékos valutafelárral például Szeged állomásra számítjuk át, akkor kitűnik, hogy Szegeden a gazda 14.26 pengőt kapna a búzáért akkor, amikor a minimális árak alapján ott a búza ára 14.50 pengő, a szegedi napiár körülbelül 50-60 fillérrel magasabb alakult ki az elmúlt két hónap alatt az állomási árnál. Ilyen körülmények között nagy tévedés azt állítani,

hogy a világpiaci ár felette áll a magyar búzaáraknak.

A BÚZAFORGALOM FELSZABADÍTÁSA

A kormány nem is ezért szabadította fel a búzaforgalmat az exkluzív államok felé, hanem egyedül azért, hogy ha mégis emelkednek a világpiaci ár, ebből a hazai termelésnek is lehessen haszna. Sok remény erre nincs és a kormánynak a búzaértékesítés kérdésében tanúsított óvatosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a külföldi tőzsdéken kezdődött játékszerű possess máris megtorpant és alig van rá lehetőség, hogy a valószínűsített árak a magyar minimális árak fölé emelkedjenek.

7.2 MILLIÓ MÁZSA BÚZA KÜLFÖLDI ELHELYEZÉSE

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy ebben az áralakulásban milyen nagy része van annak a ténynek, hogy a magyar kormány kellő óvatossággal és gondossággal járva el, 7.2

millió métermázsza búzát előre elhelyezett a külföldi piacokon. Vajon hogyan alakulnának akkor a búzaárak, ha ez a tényleg eladott hatalmas készlet nyomná a hazai piacot és a kereslet meg sem közelítene a kínálat óriási arányait. Milyen áron tudná eladni a búzát a magyar gazda, ha házalnia kellene vele, ha a termelők megröghantáltak volna nyomban cséplés után a piacokat?

Ennek a megröghantásnak, az ebből természetesen folyó árzuhanásnak és a gazdák súlyos károsodásának lehetőségét zárta ki a kormány a 7.2 millió métermázsza búza piacainak biztosításával és a minimális árak megállapításával. És valótlannak az, hogy a kormány ezzel az árak megröghantására törekedett, mert tény az, hogy a búzaárak országos átlagban már az értékesítés megkezdésének első heteiben 20-50 fillérrel fellette voltak a minimális áraknak és minőségi búzát 1.50 pengővel drágábban is lehetett értékesíteni.

A rendszer tehát, amelyet a kormány az értékesítés terén meghonosított és amely egész évre fix árakat biztosított, a tőzsde minden manóverei ellenére is bevált és üdvösnek bizonyult.

IRÓGÉP KELLÉKEK
HURAY, Iparkamara
TELEFONSZÁM: 17-93.

Ma délben 1 órakereszküdték

indul a „Hortobágyi Nap“ kultúrvonata!

Ma még 10-12 óra között megvásárolhatja jegyét a Menetjegyirodában.

A kultúrvonat délután 7 óra 40 perckor indul vissza a Hortobágyról.

BARCZA GEDEON SAKK-OLIMPIKON ÜNNEPÉLYES FOGADTATÁSA

A sakkolimpiász győztes csapatának egyik legkiválóbb tagja, Barcza Gedeon debreceni tanár szombaton délben érkezett haza Debrecenbe. Az állomásán ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A város nevében Zöld József polgármester, helyettes fővezető Barcza Gedeont, aki ezúttal is dicsőséget szerzett városának. Ezzel kapcsolatban érdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy az olimpiai bajnokokat mindenütt kitüntették. Felhívjuk az illetékesek figyelmét Barcza Gedeonra, aki jeles eredménnyel tette le a tanári vizsgát, kiválóan képzett pedagógus, még most sincs rendes állásban. Ó igazán megérdemelné, hogy gondoljanak rá és törődjenek vele. Reméljük, hogy az illetékes hatóságok ezúttal nem fognak megfélemlíteni róla.

Építkezések Debrecenben

Kimutatás az augusztus hóban kiadott magánépítési engedélyekről:

Galgóczi Albert, Pogány-u. 1. told. két szoba, konyha; építé Bakos István, Kiss Istvánné, Vasöntő-u. 6., szoba, konyha, kamara, előszoba; építé Török Sándor, v. Végh Gyuláné, Nyil-u. 82-84., két szoba, konyha; építé Kovács István, Wint Károly, Szigligeti-u. 7., két szoba, konyha, kamara, előszoba; építé Balázs Péter, Szabó János, Klapka-u. 45., szoba, konyha, kamara, előszoba; építé Orosz József, Nagy Kálmán, Beke-u. 5., told. nyári konyha, kamara; építé Orosz József, Madarász János, Bujdosó 48., két szoba, előszoba, konyha, kamara, fürdőszoba; építé Dezi Ferenc, Dr. László Béla, Vörösmarthy-u. 14., háromszoba, konyha, kamara, előszoba, fürdőszoba, cselezőszoba; építé Berger József, Kigyos Gábor, Uszó-u. 1., nyári konyha; építé Fehér Lajos, Nagy István, Loding-u. szoba, konyha, kamara; építé Marucinecz Mihály, Kiss Gyula és neje, Késes-u. 52., mosóház; építé Marucinecz Mihály, Dr. Valkó Béláné, Piac-u. 64., háromszoba, konyha, kamara, előszoba, fürdőszoba; építé Nagy Károly, Püspök István Kurucz-u. 18., told. szoba; építé Józsa Károly, Vince Istvánné, Bellegelő 534b, kétszoba, konyha, kamara; építé Tóth Gébor, Kulcsár Ferenc, Bellegelő, szoba, konyha, kamara; építé Malcsai Péter, id. Szolnoki Gyula, Hold-u. 24., szoba, konyha, kamara, Szilágyi Lajos és neje, Vörösmarthy-u. 9., háromszoba, előszoba, konyha, kamara; építé Kiss József, Dull József, Vendég-u. 60., kétszoba, konyha, kamara, előszoba; építé Sipo István, Kovács Ferenc, Maróthy György-u. 18., háromszoba, hall, konyha, kamara; építé Harangozó András, Székely Lajos, Temető-u. 4., szoba, konyha, kamara; építé Orosz József, Debr. Kölcson, Egyet., Bercsényi-u. 56., kétszoba, konyha, kamara; építé Papp József.

MAGYARORSZÁG — A PONTOS FIZETŐ

London, szept. 5. A népszövegségi kölcsönök londoni bizottsága 1935. évről szóló jelentésében kiemeli, hogy Magyarország általánosan pontosan teljesítette adott ígéreteit. A magyar kormány az elmúlt évben az esedékes kölcsön-szolgálat 50 százalékát juttatta át és ezt a szolgálatot további 12 hónapig fogja fenntartani.

A Times vezércikke a jelentéssel foglalkozva, a dicséret hangján emeli ki, hogy a három ország közül, amely nem fizette teljes mértékben esedékességeit, egyedül Magyarország tanúsított kellő tisztelgetet kötelezettségei iránt és létesített olyan kiegyezést, amelyet a bizottság méltányosnak talált.

FIZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG“-RA!

Hírek

1936 szeptember 6., vasárnap.
Prof.: Zakariás. Kath.: Ida.
1936 szeptember 7., hétfő.
Prof.: Regina. Kath.: Kassai vt.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Nap” Tolnay Imre, Piac-u. 1. Piac- és Hatvan-u. sarok. Telefon 27-73. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-utca sarok. Telefon 13-30. — Aranyegyszarvú, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., a színház mellett. Telefon 34-96. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66., csapóutcai kanyar. Telefon 11-78. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep. Vámospercsi-út 16. Telefon 13-83.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Hazánkban a mai nap folyamán sokfelé való záporosó, zivatar, különösen a tisza menti megyékben voltak kiadós lecsapódások. Szegeden 20, Debrecenben 13 mm zivataros esőt mértek. A hőmérséklet a déli részeken elérte a 30 fokot, egyebütt azonban csak 25-28 fokig emelkedett.

PROGNÓZIS: Élénkebb délnyugati légáramlás, időnként záporosó, zivatar, a hőmérséklet kissé süllyed.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor dr. Soós Béla. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Márki Kálmán, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Szencs László. Régi Dóczy-intézetben délelőtt 10 órakor Kolozsvári Kiss László. Arpad-téren délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Nagy Dezso. Ispolányban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezso. Homokkerthen délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Kerekes-telepen délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 3 órakor Nagy Bertalan. Wollfka-telepen délután 3 órakor Bárdi Ferenc. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Bárdi Ferenc, délután 5 órakor Papp Géza. Csapókerthen délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Baczó Balázs. Nyulason délelőtt 10 órakor dr. Lencz Géza. Szegényházban délelőtt 10 órakor Szencs László. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Tégláskertben délután 3 órakor Birinyi János.

A róm. kath. templomban és kápolnában:
Rendes szentmisérend 6, 7, 8, 9 órakor. Feltámasztás napján dr. Beöthy György apát, szentbeszédet mond dr. Hanzsly Lajos. Délben fél 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. — A kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókerthen Kummergruber Emil, Augusztia-szanatóriumban Hanzsly Lajos, Hajdúsámszonban Novák Gyula, Józsa dr. Szabó János.

A görög szert. róm. kath. templomban:
Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diák- és katonamisé együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vespernye, utána szentsegímdás. 8-án, kedden, Szűz Mária születése ünnepén vasárnapi rend.

Az evangélikus templomban
Vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László alesperes. Este istentisztelet ez alkalommal még nem lesz temetés miatt.

Istentisztelet az unitárius templomban. A Hatvan-utca 24. szám alatt lévő unitárius templomban szeptember 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendezés vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos.

FIAT 500 FIAT 1500 FIAT „BALILLA”

Vezérképviselőt:
Hungária Üzemfelszerelési és
Árukerekedelmi Részvénytársaság
Debrecen, Hunyadi-
utca 11.
TIKAV kiállításon a légvédelmi
kiállítás mellett.

Kardoss Géza októberben kezdi új szezonját Egerben

Jatzkó Cia, Benedek László, Szokoly Gyula, Selmeczy Mihály és Sólyom Győző az ismertebb tagjai a társulatnak

Kardoss Géza, a kecskeméti-egri színházak igazgatója október 1-én kezdi meg őszi egri idényét, miután újjászervezte társulatát. A társulat egyike az ország legjobb vidéki együttesének.

A társulat névsora a következő: Kardoss Géza igazgató, Czeglédy Béla titkár, Szigethy Andor gazdasági főnök, Jatzkó Rezső karmester. Rendezők: Kardoss Géza, Bende László és Selmeczy Mihály. Ügyelő: Hódy József. Sógó: Köntös Rózsi. Hont Erzsébet primadonna, Jatzkó Cia szubrett-primadonna, Sas Piroska hősnő-szende, Szilassy Ibolya szende és fiatal komika, Jáky Alice társalgási, Perényi Sári anya és komika, Kerényi Piri szubrett, Kardoss Géza hős, Bende László bonviván és szerelmes színész, Sólyom Győző operett-bonviván, Selmeczy Mihály buffó és komikus, Szokoly Gyula táncos komikus, Czeglédy Béla hős és jellem, Pillér Ferenc jellem és apa, Kovács Árpád bonviván és jellem, Szigethy Andor

epizód jellem-komikus, Hódy József epizód-komikus. Segédszínészek: Révy Baby, Haraszthy Irén, Lakatos Ica, Bittera Irén, Roboz Elza, Garamy Mancsi, Kárász László, Czombál Lajos, Czombál József, Békésy Sándor, Nagy István, Hajdú Ferenc.

A színtársulatot különös rokonszenvvel fogadja Eger színházkedvelő közönsége, mert sok kedvencét láthatja közöttük viszont, így Jatzkó Ciát, Sólyom Gyulát, Szokoly Gyulát, Selmeczy Mihályt, Bende Lászlót, de az új tagok bemutatkozását is nagy érdeklődés előzi meg, amál is inkább, mivel közülük sokan a főváros és a vidék jobb színházaihoz kerültek a társulathoz. Hont Erzsébet a Király Színház primadonnája volt. Jáky Alice a Belvárosi Színházhoz szerződött. Sas Piroska és Szilassy Ibolya a Nemzeti Színház ösztöndíjas tagjai. Czeglédy Béla a Kamara Színház tagja volt.

A jelek szerint nagyon jó szezonja lesz az egri színháznak.

Istentiszteletek a baptista imaházban.
A Szappanos-utca 23. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaünnep, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig úrvacsoraosztás. Szerden este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

FELHÍVÁS A VOLT OROSZ HADIFOGLYOKHOZ! Sakharov Konstantin tábornok, a volt orosz fehér hadsereg főparancsnoka nevében, felkértem mindazokat a bajtársakat, akiknek birtokában 1918—1920. közötti időkből származó szibériai fényképfelvételek vannak, főleg, ha az a cseh légióra vonatkozik, hogy szíveskedjenek hozni Debreczeni Ujság—Hajdúföld címre eljuttatni. A tábornok úr a képeket egy most megjelenő könyve számára használja fel illusztrációként s azokat annak idején köszönettel visszaszármaztatja. Popoff Mihály, prépost.

Vigyázat. Tömérdek selejt-penge került újabban forgalomba, jó lesz tehát vigyázni. Eppen ezért megnyugtató dolog minden önbetvalkozó részére, hogy a legjobb és legnépszerűbb penge, az igazi pengemárka, a Huszár penge minősége, éle, tartóssága egyenesen ideálisan jó maradt, mert a Vadásztölténygyár mindent elkövet, hogy Huszár pengéje kvalitása felülmúlhatatlan legyen.

Szörmeárkat olesón; gyermekbundát 20 pengőtől, lengyel bundát 40 pengőtől vásárolhat Barkó Márton szűcsmester utódainál, Színház átjáróban.

A Déri-múzeum ma, vasárnap délelőtt 10—2, és délután 4—6 óráig nyitva. Belépőjegy ára mindenkinek 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár egész nap zárva. Az Iroda Racionalizálási Kiállítás az előadóterem két oldalán lévő időszakos kiállítási termekben egész nap nyitva. Belépés díjtalan.

Kat. Népszövetség II. kerületi csoportjának tagjait ezúton értesítem, hogy a szeptember 7-én este megtartandó havi választmányi ülés elmarad és szeptember 14-én, hétfőn este 7 órakor lesz ezen ülés megtartva az egyesület K. Tóth-utcai helyiségében. Tekintettel a kezdődő munkáévré minden választmányi tag megjelenését kérem. Halász Ferenc, ker. elnök.

A Csapókerthi ref. egyházrész ifjúsága szeptember 6-án délután 6 órakor az Olvasókör nagy termében, a templomépítési alap javára műkedvelő előadást tart. Színre kerül: „Az ezüstköcsag” c. hazafias énekes színmű 3 felvonásban. Mindenkit szeretettel vár az egyházrész vezetősége. Belépődíj nincs. Másormegváltás felnőtteknek 30 fillér, gyermekeknek 20 fillér.

Singer Gyula állami vizsgázott fővárosi fogász Budapestről, ahol 25 évig működött, Debrecenbe, Bethlen-utca 23. szám alá költözött, ahol a praksisát modern, higiénikus berendezéssel megkezdte. Olesó árak mellett készíti a legmodernebb fogmunkákat. Vidékieknek soronkívül, Fogpótlásnál foghúzás díjtalan.

Uri mellékfoglalkozás.

Intelligens, szorgalmas
körzeti képviselőt

keres 26 éve fennálló fuvarlevélfelülvizsgáló iroda igen nagy jutalékreszesséssel. A képviselő teendője: a vasúton érkező küldemények fuvarleveleit a körzetében lakó kereskedőktől, gyáraktól, stb. átvenni és a felszámított fuvardíjak helyességének a kereskedők saját érdekében való felülvizsgálása céljából irodámnak beküldeni. Kettős százpengőig terjedő állandó havi mellékjövdelem. Írásbeli részletes ajánlat küldendő Schaffer M. Budapest, Népszínház-u. 31.

A Dóczy-intézet gyakorlóiskolájában a pótbéiratások szeptember 7-én és 8-án d. e. 9 órától 12-ig lesznek. Kérjük az eddig jelentkezett szülők szíves megjelenését is. Az V. VI. osztályban még van néhány hely.

A Zenekedvelők Köre ezidei bérelti sorozatára, mint minden évben, most is fenntartják a régi bérlők helyeit. Úgy a régi bérlők, mint az újak a Zeneiskolában lévő titkári hivatalban jelentkeznek, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5-ig. Szeptember 15-én lezárják a jelentkezéseket s azokat a helyeket, amelyekért régi bérlők nem jelentkeztek, a jelentkezés sorrendjében új tagok között osztják szét.

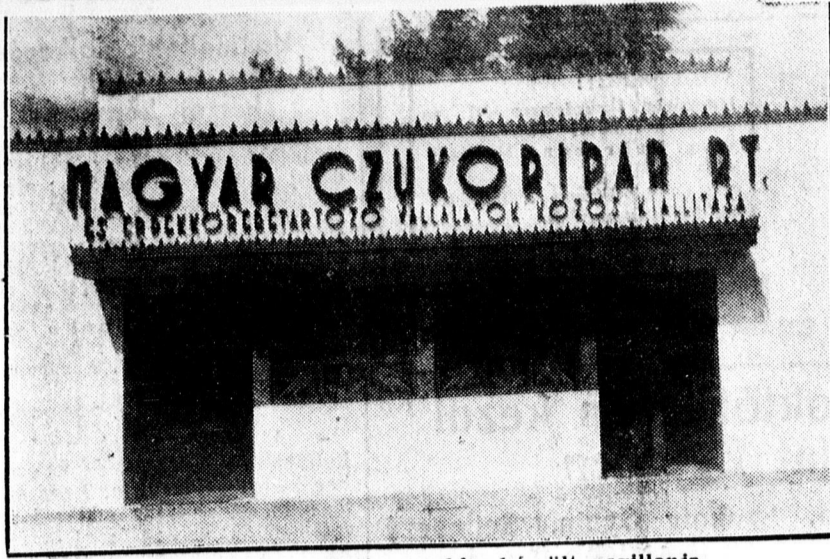
Szüreti multság. Az Egyetemi Altisztek és Alkalmazottak Önképző Egyesülete szeptember hó 12-én a Korona vendéglő dísztermében rendezi ez évi szüreti multságát. Belépődíj személyenként 1 pengő. Elővételen megváltott jegyek ára 80 fillér. Megválthatók az egyetemi, klinikai, Horthy Miklós-kórház főkapusnál és Schaff tánciskola pénztárnál. A megjelentek szórakoztatására lesz szépségverseny, amerikai házasság, konfetti és serperintin csata. A szépségverseny nyertese és a legtöbb szót lopó tolvaj, valamint a legtöbb tolvajt fogó két csőzpár értékes és szép jutalomban részesül. Zenét az Amit testvérek cigányzenekara és a Téglássy jazz-zenekar szolgáltatja. Rendezőség.

Cserépkályhák kitűnő és olesó. Hardmuth és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legutáncosabb árban, Krisch kályhás-mester, Nagyvállomástól benyíló Ispotály-tér 1. sz.

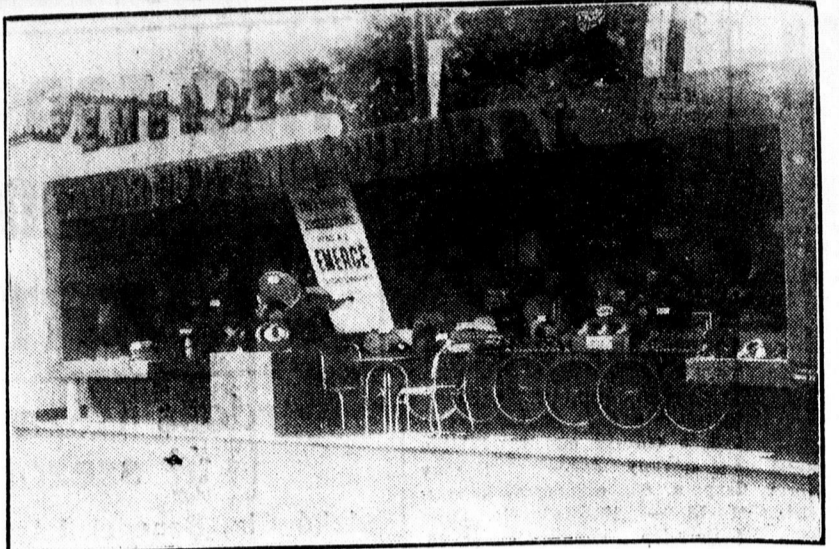
Hölgyek! A Tonal hajfesték 18 színárnyalata biztosítja a természetű hajfestést. Fodrászától követelje.

Fogkefének nincsen párja, hogyha **TIP-TOP** a márkája
Debreceni gyártmány!
GYÁRTJA:
Az Egyesült Kefegyár R. T. FALK-STERN DEBRECEN

A Magyar Cukoripar R-T. remekbe készült pavillonja.

A Magyar Ruggyantagár R-T. gyönyörű pavillonja.

— **Eljegyzés.** Marozsan Kató tanítónő (Debrecen) és Goron József okl. gazda (Darvas) jegyesek.

— **Orvosi hír.** Dr. Karossa-Pfeifer Józsefné dr. Horváth Margit máv. fogszakorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését újból megkezdte. Szent Anna-u. 52.

— **A női felső kereskedelmi iskolába** beiratkozni még 7-én (hétfőn) 9—12-ig lehet.

— **Felhívás a Baross Gábor Kör tagjaihoz.** Az Országos Baross Gábor Kör Debreceni Kerület Elnöksége értesíti társelnökeit, tisztikari, választmányi és valamennyi tagját, hogy az országos választmányi ülés a Kereskedő Társulat „Baross” termében lesz megtartva. Az idő rövidsége miatt meghívókat nem bocsátunk ki. Az ülés kezdete vasárnap 11 órakor. Felhívom az Országos Baross Gábor Kör tagjait, hogy dr. Traeger Ernő miniszterelnökségi miniszteri tanácsosnak, a gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztosának vasárnap délután a vármegyeháza dísztermében tartandó előadására fél hat órakor teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Beiratás.** A ref. elemi iskolákban a pótbefiratásokat szeptember 7. és 8. napjain tartják meg d. e. 8-tól 12-ig az illető osztályok tantermeiben. Ugyanakkor lesznek a javító vizsgák is. Az évnvítő istentisztelet szeptember 9-én reggel 8 órakor lesz minden templomban.

— **A református kollégium** szeptember 9-én, szerdán délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tanévnyitó istentiszteletet tart. Az istentisztelet sorrendje: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. vers: Jövel Szentlélek... 2. Gyülekezeti ének: 63. dics. 2. és 3. vers. 3. Imádkozik: dr. Varga Jenő tanítóképzőintézet tanár. 4. Záróének: 245. dics. 10. vers: Dicséret, dicsőség... A közénklést Bodnár Lajos tanítóképzőintézet tanár vezeti. Az istentisztelet után az újonnan átrendezett állandó nagykönyvtári kiállítás megnyitása.

— **Állatárverés a hortobágyi hídivásáron.** A városi törzsgulyából és törzsménésből létszám feletti részben továbbtenyésztésre is alkalmas tehén, bika, kanca, bika és üsző borjúk, csikók f. évi szeptember hó 8-án, kedden a hortobágyi ösvivásáron nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Közlebbi felvilágosítással Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti ügyosztálya (Városháza, földszint 12. sz. szoba) készséggel szolgál.

— **A MÁV „Egyetértés” sakkosztálya** szeptember 12-én este fél nyolc órakor saját helyiségében Barcza Gedeon, a magyar olimpiai bajnok csapat tagja tiszteletére társasvacsorát rendez. A sakk iránt érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Vacsorajegy ára 1.20 P. Jelentkezni lehet telefonon 22-46 alatt Pálmay János útnál, vagy a MÁV műhely kapusánál.

— **Fogorvoslás.** Piac-utca 5. szám. Tömés 2 pengőtől, műfogak 2 pengőtől. Davidovics, áll. vizsgázott fogász.

— **Az evang. elemi iskola** pótbefiratásait szeptember hó 7. és 8-án tartja, délelőtt 8—1 óráig. A tanítás 9-én kezdődik. Igazgató.

— **A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete** ez idei vándorgyűlését szeptember hó 6-án délután 2 órakor tartja meg a Nagyerdőn a Polgári lövöldében. Felkéri a tagokat, valamint a nem tagokat is, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Vasárnap kezdődnek a védőhímlőtöltések.** Debrecen sz. kir. város területén az őszi védőhímlőtöltés szeptember 6-án, vasárnap délután 2 órakor a rendőrségi épület földszint 32. számú helyiségében fog megtartani. Figyelmeztet a hatóság a város érdekelte közönségét, hogy erre az időre és helyre oltás céljából be kell hozni mindazokat a gyermekeket, aki ez év március elseje előtt született s ezigdig bármilyen okból beoltva nem voltak. Aki ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, az ellen a hatóság kihágási úton fog eljárni. Aki gyermekét magánorvos álltal már beoltatta, az csak az oltást igazoló bizonyítványt mutassa be. Az oltásra behozandó mind azon idősebb (iskolákételes) gyermek is, aki ezigdig bármiféle okból még beoltva nem volt.

— **A Nagyhortobágyon** 8-án, kedden tartandó országos vásárra való tekintettel a vásár napján a rendes személyszállító vonatokon kívül Nagyhortobágy és Debrecen közt a tehervonatot személyszállításra állítják be. A vonat a Nagyhortobágyról 14 órakor indul.

— **A jéggel vegyes égszakadás** sok kárt tett a gyümölcsösben. Szombaton délelőtt sűrű villámlások és dörgések közepette óriási felhőszakadás zúdult Debrecenre. Az eső több mint két órán keresztül szakadt. Az eső jéggel vegyesen zuhogott, bár a jégverés nem tartott soká, a gyümölcsösben és a szőlőben jelentékeny kárt okozott.

— **Jöttünk, szólunk, győztünk!** — felkiáltással vonultak be az új PHILIPS RÁDIÓK. Az a nagy érdeklődés, amely ezen készülékek megjelenését megelőzte, teljesen indokolt, mert az új PHILIPS RÁDIÓK úgy belső konstrukciójukban, mint művészi formájukban a rádiótechnika csúcsteljesítményét hirdetik. A PHILIPS-mérnökök a közönségnek egyik régi óhaját valószínűsítették meg, amikor az „OLYMPIA” és „EUROPA SZUPER” PHILIPS-készülékeket a váltóáramú típuson kívül mint univerzális (egyen- és váltóáramra alkalmas) típusú is megépítették. Az új PHILIPS-készülékek a rádiószekción legnagyobb meglepetését jelentik.

— **A férfiszabóiparosok szakosztálya** kedden este 7 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Tárgy: Munkabérmegállapító bizottság tagjainak megválasztása és egyéb fontos ügyek. Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel a szakosztály tagjainak teljes számú és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

Debrecenbe beköltözött polgárok

Matricula Civium 1715—1868.

Összeállította: Dr. HERPAY GÁBOR vármegyei főlevéltáros

Debrecen város polgárai és lakosai 1715-ben*

L
Laboncz István Cs.
Lakatos János C.
Lantos István C.
László János C.
N. Leleszy András V.
Lénárt János Pf.
Lencsés Péterné C.
Lengyel Pál Pf.
N. Lévy István Cs.

* **Jegyzet.** A nevek előtt álló nagy N betű azt jelenti, hogy nemes; a nevek után álló nagy betűk az utcákat jelentik és pedig: C = Cegléd; Cs = Csapó; H = Hatvan; Pf = Péterfia; P = Piac és V = Varga-utca. Az egyes nevek után álló évszám 1716 azt jelenti, hogy az érdekelte 1690—1715 között költözött be Debrecenbe s az összeírás már itt találta.

Lipsey István V.
Liszka Pál Cs.
Losonczy János H.
Lugasi András V.

M
Magos Mihály V.
Makai István Pf.
Major János C.
Major Pál Pf.
N. Marjalaky János H.
N. Maróthy György ügyész, C.
N. Mártha Ferenc C.
Mártha István C.
Matkó Gergely Pf.
Matolcsi István C.
N. Matolcsy Sámuel C.
Medgyasszai István P.
Mátyus Mihály V.

Medvés István H.
Méhész Andrásné H.
Mészáros János Pf.
Mészáros János Pf.
Mészáros Mihály Cs.
Mezei István Cs.
Mezei István Pf.
Mezei Sámuel Cs.
Micskei Mihály C.
Mihályfalvi András H. 1716.
N. Mikes István Cs.
Miskolczi András V.
Miskolczi János H.
Mocsári Pál H.
Molnár János Cs.
Molnár János Pf.
Molnár Mihály Pf.
Mónai Pál Pf.
Monus István Cs.
Mór Balázs H.
Mosik Mihály C.
Murvai János Pf.

N. Ny

Nábrády János C.
Nábrády Jánosné Cs.
Nádházy István V.
Nádházy János P.
N. Nádudvari János P.
Nádudvari Jánosné P.
Nagy András V.

Nagy András Pf.
Nagy György C.
Nagy György H.
Nagy György H.
Nagy György Pf.
Nagy István C.
Nagy István H.
Nagy István Cs.
Nagy István Cs.
Nagy István Cs.
Nagy János H.
Nagy János H.
Nagy János Pf.
Nagy János Pf.
Nagy János Pf.
Nagy János P. 1716.
Nagy Márton V.
Nagy Máténé P. 1716.
Nagy Mihály C.
Nagy Mihály Pf.
Nagy Mihály Pf.
Nagy Mihály Cs.
Nagy Miklós Pf.
Nagy Zsigmond H. 1716.
Nagyfalusi Mátyás Cs.
Nagyházi János V.
Nagyházi Sámuel Pf.
Nehéz András V.
Nemes Ferenc C.
Nemes István C.
Némethi István V.
Némethi György Pf.

ANYAKÖNYVI HÍREK:

Születések: Oláh József napszámós fia József; Szőke Sándor szabó leánya Júlia; Szirma András fm. fia András; Debreceni György npsz. leánya Róza; Baranyai Lajos fm. leánya Rozália; Tóth M. József máv pályamester leánya Sára; Marjai Ferenc Kovács m. leánya Eva; Eszenyi Gábor máv mozdonyvezető leánya Márta; Papp László máv lakatos fia László; Tóth József szabó s. leánya Ilona és I. törvénytelen újszülött.

Házasságok: Dr. Matics Alajos gyak. orvos—Nagy Lujza; Kállai Imre fm.—Kocsis Márta; Bodó Lajos gazd. tanító—Moór Emilia; Szőkőcs János fm.—Bordán Róza; Kőszeghy János ny. postaltiszt—Kulcsár Erzsébet; Koza Péter máv lakatos—Mohácsi Erzsébet; Faragó Vince fodrász s.—Kardos Erzsébet; Boros István kőműves—Bagossy Margit; Ilyés József asztalos s.—Harasztli Katalin; Kerekes István lakatos s.—Divinyi Róza; Regéczi József fogműves s.—Pongrácz Mária; Asztalos László tisztv.—Komka Valéria; Lókodi István npsz.—R. Kovács Róza; Nagy Béla éttermi s.—Szigyártó Júlia; Balogh Ferenc kűfűró—Hlavani Albertina; Juhai Imre gyógy-szerész—Székely Margit; Onodi József fm.—Tóth Erzsébet; Sági József szabó s.—Magyar Margit; Karsai János asztalos s.—Müller Josefa.

Halalozások: Sipos István ref. 80 éves Ballegelő 41. Tóth István r. kath. 16 hó. Barczaság-u. 6. Boda Jánosné ref. 33 éves, Kismaes 2. Kovács Jánosné r. kath. 63 éves Keresztes-u. Kiss Sándor ref. 72 éves, Bundi-u. 5. Görög Irén ref. 4 éves, Pesti-u. 4.

Dr. Borsos-Nachtnébel Ödön kapta Orsós professzor tanszékét. Dr. Orsós Ferenc örökébe az egyetem kórhonctani tanszékére Magyarország Kormányzója dr. Borsos-Nachtnébel Ödön egyetemi magántanár, kórházi főorvost egyetemi ny. rk. tanárrá nevezte ki. Dr. Borsos-Nachtnébel Ödön a hivatali esküt ünnepélyes egyetemi külsősége mellett, az egyetemi Tanács színe előtt, szombaton délelőtt egy órakor tette le s ebből az alkalomból az új professzort dr. Tankó Béla e. i. Rector szíves és meleghangú beszédében üdvözölte. Az új professzor tanszékét elfoglalta.

Nyugalmazott MÁV főtisztviselők összejövetele. A m. kir. Államvasutak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselőinek szokásos havonkénti nyári szünet utáni első összejövetele az Angol Királynő zöld termében szeptember 7-én, hétfőn este hat órakor lesz. A rendezőség kéri az érdekelteket, hogy a hétfői összejövetelen a megszokott nagy számban szíveskedjenek megjelenni.

Rendőrségi hírek. Járjai Istvánné, Beke-utca 28. szám alatti lakostól ismeretlen tettes ellopott két darab gyűrűt. A lopás szombaton reggel nyolc óra között történt, amikor senki sem tartózkodott a házban. — Lindenfeld Józsefné, Külsővásártér 10. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, aki állítólag 10 pengőt lopott volna el tőle. — Özv. Keller Edéné, Batthyány-utca 9. szám alatti lakostól az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes ellopta cégtábláját, azt összetörte, és bedobta az egyik szomszédos házba. A rendőrség a lopások ügyében megindította a nyomozást.

Polster Márta ének- és zenetanárno tanítását megkezdi. Jelentkezés szeptember 7-től. Egymalom-utca 7. szám.

Megerősített villamosok közlekednek ma. A HEV igazgatósága szeptember 6-án, vasárnap a Debrecenbe érkező filléres vonatokkal jövő utasok előrelátható nagy forgalmára és a TIKÁV-nak e napon várható rendkívüli látogatottságára való tekintettel az utasforgalom lebonyolítása érdekében és arra az időre, amíg ez elodázhatatlanul szükségesnek fog mutatkozni, a MÁV Pályaudvar—nagyerdei vonalon valamennyi kocsi kettős viszonylatban a nagyerdei fűrdőig közlekedik. A klinikai forgalom számára pedig a Vilmos császár-körút sarka és a klinika között hat percenként ingam kocsit járatnak.

Harisnya, fehérnemű

legolcsóbban

Friedländer Jenő divatruházában, Piac U. 77.

Mi a legtermészetesebb takarmány?

Tudjuk, hogy háziállatoknak más és más bélrendszerük. A kérődzőknek összetett gyomra merőben különbözik a ló, vagy sertés gyomrától, de a bélhosszúság, a vakbél kifejlődése is különböző. — Nyilvánvaló ebből, hogy a különböző állatoknak más és más a természetes takarmányuk. Hogy mi az, azt megmutatja, hogy ezeknek az állatoknak legközelebbi rokonait a természetben figyeljük meg. Amikor a bélrendszerből is következtethetünk arra, így szarvasmarhára és általában a kérődzőkre megállapíthatjuk, hogy ezek legtermészetesebb tápláléka a legelő, illetve a rét szénája. Arra kellene tehát főrekednünk, hogy a szarvasmarhának, de egyéb háziállatainknak is állandó legelő állion rendelkezésünkre és hogy a téli takarmány-szükségletüket is lehetőség szerint főképp szénával biztosítsuk.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy a legelő, de különösen a közlegelő a határ legrosszabb része. Ott, ahol már nem terem semmi sem, azt a részt hagyják meg legelőnek. Ennek meg van a bójtje. Elsősorban az állatoknál, de közvetve a gazdánál is. Az ilyen legelőn az állat csak kóborog, táplálékot nem talál. Több erőt pazarol el a legelésre, mint amennyit azon gyűjthet. De a rétejnek sem jobbak. Növény ugyan terem rajtuk, de leginkább

csak gyom, vagy értéktelen fűvek. Pedig könnyen lehetne azon segíteni.

Ha a rétet, legelőt gondozzuk, ápoljuk, fogasoljuk, a mohától megszabadítjuk, a hancsikokat, vakondtúrásokat elegyengetjük, a vízállásos rétekről a vizet levezetjük és trágyázunk is azokat, úgy a legelőn is megtalálja a gulya a szükséges táplálékot és a réten is nem a gyomok lesznek az uralkodók, hanem az édesfűvek, a herék-félék.

A réteknél, legelőnél legtermészetesebb trágyája a trágyalé, a hig ürülék hígítva. Nálunk általában a trágyalé elfolyik és csak ritka az a gazdaság, ahol rendszeres trágyatelenen megfelelően kezelik a hig ürüléket is, úgy, hogy az rétet, vagy legelő trágyázására felhasználható volna.

Műtrágyázással segíthetnénk a bajon, mert műtrágyákkal megadhatjuk azokat a növényi tápanyagokat, amelyekre a zöldmező növényeinek szüksége van. A műtrágyázás költsége olyan kevés, hogy egy hámosállatra csak néhány fillér esik, úgy, hogy még közlegelőknél is a gazdapublikum különösebb megterhelése nélkül a zöldmező trágyázása és műtrágyázása könnyen elvégezhető volna. Miért nem tesszük?

Gazdák figyelmébe!

Eladó kölest, vadrepcét, mákgubót, lóhere-, lucerna-, tők- és kendermagot

legmagasabb áron veszünk

Köles hántolást előnyös feltételek mellett vállalunk

Tiszántúli Gazdák Ert. és Besz. Szövetkezete

Telefon: 11-26.

Kossuth-utca 44.

Telefon: 11-25.

Kis Debrecen sörházara felhívom a nagyközönség nagybecsű figyelmét. Nap bármely szakában a legkitünőbb magyar konyha, legkitünőbb fajborok, állandóan háromfajta Haggemacher-sör. Este külön étteremben elsőrendű jazzzenekar. Külön kellemes kisebb termék társasvacsorák részére. — Meggyőződhet legszolidabb családias estéről, meglepően szolid áruk. Nagybecsű partfogást kérve, tisztelettel Kovács Aladár.

Beírások a Dóczy elemi iskolában. A Dóczy elemi iskolában az 1936-37. tanévre a beírások szeptember 5., 7. és 8-án délelőtt 9-11 óráig lesznek a régi Dóczyban. Az érvényes ístentisztelet 9-én, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Kistemplomban. Gyülekezés a tanteremben háromnegyed 9 órakor.

Iskolakönyvek. Irószerék általában beszerezhetők (használt tankönyvek félárban) **Antalfy József** könyvkereskedésében.

Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező, gépiró azonbanra bármilyen irodai alkalmazást, óráknyvelést, könyvek felfektetését és rendbehozataltát a legszerényebb díjazásért elvállalja. Címe a HONSZ irodájában tudható meg.

Tasnádi Kovács Sándor rádió, villanyszerelési és lámpa-ernyő készítő üzemének kiállítása a Tikávon. A II. számú csarnokban lévő kiállítása a szép és művészi lámpa-ernyőkön kívül a szakma többi cikkét is izléses csoportosításban mutatja be a legmodernebb rádiókészülékekkel együtt. Villanyszerelési, háztartási, műszaki és világítási cikkei, akkumulátorjai mind-mind a nagyérdemű közönség érdekeit és kényelmét óhajtják szolgálni. Az I. számú kiállítási csarnok közepén az Árpád sínaútó fölött lévő óriási magyaros díszlámpa is a cég szakértelméről és művészi izléséről beszél, valamint az újonnan épített kis ipari pavillon terme, melynek villanyszerelési munkálatait és izléses művészi világító-testeit, közmegegyezésre, szintén ez a cég végezte.

Weissmann Magda okl. nyelv-mester tanítását megkezdi. Megbeszélések: Svetits-bérház III. lépcső, III. em. 7. a.

A m. kir. posta nyugalmazott al-tisztjei szeptember 6-án, vasárnap délután 4 órakor tartják szokásos összejövetelüket egyesületi székhatuk külön-teremben, melyre minden nyugalmazott postatársat megkérjük a részvételére.

Németh Ferenc nyugalmazott városi hajdú 65 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 7-én délután 3 órakor lesz a Köztemetőből a református egyház szertartása szerint.

Boda Jánosné, született Miskolezi Erzsébet 33 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 8-án délután 3 órakor lesz a Köztemetőből a ref. egyház szertartása szerint.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülönben a hentes- és mészáros szakosztály, valamint a Máv. Egyetértés dalkör mélyen tisztelt tagjai, akik Istenben boldogult felejtethetetlen jó férjem Fehér József temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez úton is hálás köszönetemet. **Özv. Fehér Józsefné.**

Sírkövek

nagy választék és jutányos árban **HARKANYI E. ÉS FIA** szobrász és kőfaragó mestereknél Piac-u. 83.

Bankigazgatói kinevezések. Debrecen úri társadalmában őszinte örömet és nagy meglepedést okozott az a hír, hogy Molnár Gyula és Velsz Zoltán cégvezetőket a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága igazgatókká nevezte ki. Molnár Gyula és Velsz Zoltán képzettsége és tudása a szakmában általánosan elismert. Mindketten komoly értékei a magyar bankéletnek s a Takarékpénztár igazgatósága csak értékes működésüket honorálta akkor, amikor igazgatókká léptette őket elő.

A sütőiparosok debreceni kongresszusa. A magyar sütőiparosok vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartják kongresszusukat az Ipartestület dísztermében. A kongresszus iránt a sütőiparosok körében óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Comtess olajshampoon az élettelen száraz, molyhos hajak gyógyszerere. Fodrászától kérje e márkás hajápolást.

Ovodás és iskolás gyermekek beiratása német nyelvoktatásra — Batthyány-utca 16. Német gyermekothon.

Szipál udvari fényképész-mester műtermében 1 darab 18x24-es nagyítás 3 darab levelezőlappal 7 pengő.

Meghívó. A Bocskay Football Club szeptember 8-án ünnepli meg fennállásának 10 éves jubileumát. Ebből az alkalomból délelőtt 11 órakor az Arany Bika szállóban díszközgyűlés tart, délután 4 órakor pedig Debrecen város Stadionjában Nagyváradi város válogatott csapatával mérkőzést rendez. Úgy a jubiláris közgyűlésre, mint a mérkőzésen résztvettek sajátkezü aláírást névsorát emlékalumba fogjuk bekötni. Bocskay Football Club.

Barcza Gedeon sakkmester a müncheni sakkolimpiász győztes csapatának tagja hazaérkezett és az Ujságíró Club vezetőségének felkérésére ma, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ujságíró Club nagytermében bemutatja a müncheni sakkjátszmákat. Érdeklődőket az Ujságíró Club szívesen lát. A club helyisége Piac-utca 26. I. em. (Bejárat a bóröndös üzlet mellett.)

MOZI

GARCIA FUTÁRJA

Wall ace Berry nagy világfilmje a Vigszínházban

A „Garcia futárja“ az idei filmgyártás egyik legkitűnőbb remeke. A mese, a rendezés és a szereplők játéka szinte minden képzeletet felülmúl. Az amerikai filmgyártás ezúttal a szokottnál is jobban brillírozott. A szerző és a rendező olyan elevenen, véresen aktuálisan fogta meg a témát, hogy már ezzel is kiérdemelte a legszelebb érdeklődést. A film legnagyobb szenzációja azonban mégis csak Wallace Berry csodálatos alakítása volt. Talán még jobb, nagyobb volt, mint a „Viva Villában“. Ez a káprázatos tehetséges színész minden jelenetében magával ragadta a nézőt. De el kell ismernünk, hogy John Boles sem maradt sokkal mögötte. Nagyszerű alakítása külön értéket jelent. Tulajdonképpen minden szereplő kivételes tehetségtől művész és szinte nem is tudjuk elképzelni, hogyan lehet ennyi nagy művészt egy darabban a lencsék elé állítani!

A Vigszínház szombaton mutatta be a „Garcia futárja“ című világfilmet, mely óriási sikert aratott Debrecenben is. A kísérő magyar és világhíradók érdekesekek és frissek voltak. Egyébként gratulálunk a Vigszínháznak ehhez a műsorhoz.

Vasárnap:

„FEKETE RÓZSÁK“

Izgalmas dráma a finn szabadságharc idejéből Lillian Harvey, Willy Fritsch felejthetetlen főszereplésével. Megelőzi: Híradó. Kultúrfilm. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Tartalékosan áll ki a Bocskay a Nemzeti ellen

A Bocskay csapata ma Budapesten a Nemzeti ellen fog megküzdeni a bajnoki pontokért. A Nemzeti a profiligából felkerülve annyira megerősödött, hogy bármelyik nagy csapatnak méltó ellenfele lett. A Bocskaynak tehát minden tudását össze kell szedni, ha pontot akar elhozni Budapestről. Sajnos a Bocskaynak most kellett megbontani egységét Markos Imre a sokszor válogatott jobbszélső távozása folytán. A csapat a következő felállításban áll ki a Nemzeti ellen: Varga, Vágó, Janzsa, Palotás, Boros, Békési, Hevessy, Berecz, Teleki, Orosz, Hajdu.

MARKOS IMRE KEDDEN UTAZIK EL DEBRECENBŐL

Részletesen beszámoltunk már arról, hogy a Bocskay válogatott jobbszélsője megváltik Debrecenből és a franciaországi Rennes FC-hez szerződik le. Amilyen gyorsan történt a szerződés megkötése, olyan gyorsan távozik el Markos Imre és családja Debrecenből. A kiváló játékos már összehozta mindent és a Bocskay 10 éves jubileumának napján, kedden már el is utaznak.

ELMARAD

A NYTVE-NYVSC MÉRKŐZÉS

A NYTVE vezetősége bejelentette a szövetségben, hogy a vasárnapra kisorsolt NYTVE-NYVSC mérkőzést nem tudják megrendezni, mert a nyíregyházi tüzoltók nagy ünnepélyt rendeznek és így karhatalomról nem tudnak gondoskodni. A KLASZ-nál drábit láttak a NYTVE bejelentésében, mert a nyíregyházi törvívóknak a hat legjobb játékosuk nem áll rendelkezésükre. Epen ezért a KLASZ olyan határozatot hozott, hogy a mérkőzést kedden minden körülmények között le kell játszani.

MA DÉLUTÁN EGYNEGYED-3-KOR KEZDŐDIK A NAGYSZABÁSÓ SPORT-ÜNNEPELY A STADIONBAN

A DMTE rendezésében ma délután egynegyed 3 órai kezdettel fog lezajlani az a nagyszabású sportünnepély, amelyről már lapunk korábbi számaiban megemlékeztünk. A rendezőség gondos és kitartó munkája után ma délután megjelennek a csapatok a Stadionban, hogy résztvegyenek a nemes versengésben. A program — mint ismeretes — igen gazdag és változatos. Az ünnepélyt a Vas-és Fém munkások Dalkörének énekszáma nyitja meg. Utána a kerületi birko-

A csapat szombaton délelőtt utazott fel Béber László klubkapitány és Keviczky Rudolf edző kíséretében, hogy a bajnoki pontokért megküzdjön. Orosz és Hevessy erősen fogadottak, hogy a mérkőzést minden körülmények között megnyerik. Hevessynek ez az első szereplése azóta, amióta eltávozott Nyíregyházára, hogy iskolai tanulmányait befejezze. Orosz különösen a tőrán áruelt el nagy formajavulást. Ha a csapat ilyen körülmények között kijátsza rendes formáját, akkor nem lesz semmi különösebb baj. A mérkőzést Vicsenik vezeti.

zóverseny döntő mérkőzései fognak lezajlani. Ezen a döntőn Kelet legjobb birkozói fogják küzdelmüket megvívni az elsőségért.

Ezután a vendég miskolci atléták tornaszemleket tartanak, majd ezt követően a bajnok DKASE és a DMTE csapata barátságos futballmérkőzést játszanak. Az ünnepséget a Vas-és Fém munkások Dalkörének záró énekszáma fogja lefejezni.

A sportünnepség iránt városszerte nagy az érdeklődés, ez érthető is, mert a rendezőség úgy állapította meg a helységeket, hogy azt mindenkinek meg lehet fizetni: 20 fillértől 1 pengőig. Jégyek egész nap a Stadionban válthatók.

A DVSC VÍZIPÓLOCSAPATA AZ ORSZÁGOS II. OSZT. BAJNOKSÁG DÖNTŐJÉBEN

Nagyon szép sikert ért el a DVSC vízipólocsapata, amely az országos II. osztály újbajnokság döntőjébe jutott, ahol ellenfele a Szegedi VSE csapata lesz. A mérkőzés vasárnap délután fél 4 órákor lesz Budapesten, ahova a csapat a vasárnapi reggeli gyorsul utazik fel.

Igen nehéz feladat előtt áll a csapat, mert eltekintve attól, hogy a SzVSE igen respektábilis játékerőt képvisel, hiszen az egész csapat volt SzUE-játékosokból áll, még azon kívül erősen tartalékosan kell fellátni, miután betegség és katonai szolgálat miatt a csapat erősei hiányoznak.

Felhívás. Felhívom a Debreceni Torna Egyesület birkozói, súlyemelő és ökölvívó szakosztályának tagjait, hogy szeptember 7-én, hétfőn este 7 órákor az egyes szakosztályok tisztikarának megalkotása végett megtartandó szakosztá-

lyi ülésen, melyen az egyesület elnöke, sege is képviselteti magát, feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Brassay Károly szakszót elnök.

Felkérem a DEAC játékosait, hogy vasárnap délelőtt 9 órákor a pályán teljes számban megjelenni sziveskedjenek tréningmérkőzésre. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

KIS FORGALOM, SZILÁRD ÁRAK A KESZÁRUPIACON

A készáru piacon valamivel csendesebb volt a forgalom, mint tegnap, az irányzat azonban változatlanul szilárd volt, zabálól a tegnapi áremelkedést is túlhaladva emelkedések fordultak elő.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 15.15—15.35, 78 kg-os 15.30—15.50, 79 kg-os 15.50—15.65, 80 kg-os 15.60—15.75, felsőtiszai 77 kg-os 15.00—15.20, 78 kg-os 15.15—15.35, 79 kg-os 15.35—15.50, 80 kg-os 15.45—15.80.

DEBRECENI TERMÉNYÁRAK:

Búza 13.80—13.60, rozs 10.70—10.50, ápa 10.50—10.30, zab 12.00—11.00, tengeri ó 14.50—14.40, tengeri csőves 5.30—5.80, lucerna 5.50—5.20, tök 1.60.

HIRDETME NY

Mindazok, akik az 1936—37. évi inségakcióban, valamint a város által inségsek számára nyújtandó munkaalkalmakban (fakitermelés, földmunka stb.) részt óhajtanak venni, jelentkezzenek szeptember 7—12-ik napján Debrecen sz.kir. város inségakciójának központi nyilvántartó hivatalánál d. e. 8—12 óráig Vágóhid-u. 1. sz., 3. számú szoba, volt bábaképeze.)

Minden jelentkező hozza magával lakásbejelentő lapját s egyéb olyan igazolványt, mellyel személyazonosságát és foglalkozását igazolni tudja. Akik már az elmúlt évben fel voltak véve inségmunkára, fehérszínű személyazonossági igazolványukat hozzák magukkal.

A torlódás elkerülése végett a jelentkezés sorrendje a következő:

Szeptember 7-én, hétfőn A—D kezdőbetűs nevek, 9-én, szerdán E—J, 10-én, csütörtökön K—N, 11-én, pénteken O—S, 12-én, szombaton Sz—Zs kezdőbetűs nevek.

Dr. Kölcsey Sándor sk. polgármester.

Felelős szerkesztő: BENYOVSZKY PÁL.

Felelős kiadó: ALFÖLDI SAJTÓVÁLLALAT KFT.

Ügyvezető igazgató: Dr. KÓLYA SÁNDOR.

Apró hirdetések

Tisztelettel kérjük mindazokat, akik hirdetési ügyekben posta útján a kiadóhivatalhoz fordulnak, hogy levelükhöz válaszbélyeget csatolni sziveskedjenek, mert csak úgy áll módunkban válaszolni.

A kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Órászületemet áthelyeztem Piac-u. 16. sz. alá (Alföldi Takaréknál). Óra- és ékszerjavításokat jutányosan készítek. Wertheimer. 6314

Amatőrök felvételeit legszöbben, legtekélyesebben és leggyorsabban kidolgozzák Berzéki fotoszaküzletei: Piac-utca 38. és 16. Kodak-gépek 6 havi részletre is 5831

Cigányzene, jó bor, friss sör, magyar konyha várja a Bagolyvár vendéglőben, Hid-utca 14. Telefon 1931.

SCHIFFER JÓZSEF fűvegyszőlő- és tükörgyártási telepe, Homokszórás, ívegmin-tázás, Széchenyi-utca 42. szám. Iparművészeti kiállításokon ki-tüntetve arany- és ezüstérmek-kel. 6500

Erdemes megnézni kirakatainkban

az őszi újdonságokat H A U A S Harisnyaház, Bádógos-u. 1.

Szörmebundáját már most alakította, javította a legújabb divat szerinti jutányos áron Katona Vilmos szücsnél, Arany Bika udvar. 7113

NYOMOZÓ IRODA

Magánynyomozó iroda. Szabó nyug. detektív nyomoz, megfigyel, informál. Kigyó-utca 57., vidéken is. 4426

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Ugyes bentlakó mindenest keresek azonnalra. Pásti-u. 8. 3177

Megbízható bejárónőt, esetleg bentlakót is főzni tudót, azonnalra keresek, Simonyi-út 18. Ruttkáné. 7132

Önállóan főző, kétszobát takarító és vicszó szakácsnőt keresek október elsejére. Jelentkezés 8. és 9-én délután 5—6-ig Széchenyi-utca 6. szám, Hirapíroda. 3165

Ugyes, megbízható bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. József kir. herceg-u. 43. balra 2. ajtó. 3156

Idősebb tisztességes, egészséges asz-szonyt, lehetőleg magánost mindenféle házi munkára fel-veszek, feljes ellátással. Károly Ferenc József-út 1/e. 7117

Jól főző, hosszú bizonyítványokkal ren-delkező mindenest szakácsnőt azonnalra felveszek. Arany Já-nos négy. emelet. 3170

Központi egyetem mellett, Dóczy József-utca 8. alatt bejárónő kerestetik. Je-lentkezni vasárnap délelőtt 1. emeleten. 7123

Délutáni órákra bejárónőt felveszek. Jelentkez-ni lehet hétfőn József kir. her-ceg-utca 61. sz. 7151

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvány-nyal keresztény kis családra fel-vétetik. Miklos-utca 21. 7131

Mindenest bentlakó leány azonnalra fel-vétetik. Fülöp Gusztáv, Salót-rom-u. 14. sz. 7165

Kézimunkázó hölgyeknek munkát kiadok. — Piko, Kossuth-u. 4. 7174

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Szőlő- és gazdasági munkákra októ-bertől embert felveszek. Ho-mok-u. 72. 7167

Kifutófiú fizetéssel felvétetik. Bészler és Dávid vaskereskedő. Jelentkez-ni lehet hétfőn az üzletben. 7158

Megbízható kifizetőt felveszek. Földes Mik-lós, Varga-utca 32. 3172

Ugyes, józanéletű kocsis, ki kaucióval rendelkezik, jelentkezzen Csó-konai-u. 31. 3171

Fuvarost állandót keres. Hász-fatelep. Pesti-u. 2.

Külföldről visszatért diplomás szabász el-helyezést keres elsőrendű férfi-szabászatban. Beszél németül és franciául. Bővebbet a kiadóban. 6503

Házfelügyelőnek ajánlkozik tisztviselő házaspár szerény fizetés vagy bitorozott lakás ellenében. Férj irodai munkát is vállal. Cím a kiadó-ban. 6140

Üveggel feles konyhakertészt keres. Pacsirta -u. 12. 7118

Tanulókat felvesz Neuländer karosszéria és kocsigyár, Erzsébet-u. 28. 3150

Egy
paraszt ember gazdának felvételik. Grünfeld Zoltán, Jókai-u. 1.

Olesó gyapjúfonal
eladására helyi képviselőt keresek, aki a környéki kisebb kereskedőket is látogatja. Müller Ferenc, Kaposvár, Kanizsai utca 51. 3141

ALLÁST KERESŐ NŐK

Gyógyszerárba
ügyes laboránsleány többévi gyakorlattal ajánlkozik. Cím a kiadóban. 7171

Polgárt végzett
szerény 18 éves leány üzletbe, irodába vagy háztartásba ajánlkozik. Címe: Révész-téri lelkészi hivatal. Telefon 34—89. 7072

18 éves úrléány
bármilyen állásra elmenne falura vagy birtokra. Leveleket „Falu” jellegre a kiadóba kérek. 7104

ALLÁST KERESŐ FERFIK

Szőlő
és gyümölcskertészetet vállalkozni novemberre. Sári Ferenc kertész, Sáp. 7012

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth-utca 22., III. emelet. Liftszállat díjmentes. 3151

Kiadó
különbejárattal kényelmes bútorozott szoba egy-két személyre. Péterfia-u. 48., Tóth. 3154

Kiadó
lépcsőházi különbejárattal szép bútorozott szoba. Simonyi-út 6. 3174

Kiadók
különbejárattal bútorozott szoba 1 vagy 2 személynek, kettőszobás, előszobás, fürdőszobás lakás konyha nélkül. Délután 2-től 4 óráig. Miklós-utca 41., udvarban. 7101

Kapualatti
különbejárattal bútorozott szoba havi 15 pengőért kiadó. Teleki-utca 68. 3179

Bútorozott szoba
két személynek is kiadó. Kertész-utca 7. 7173

Egy
bútorozott kis szoba fürdőszobahasználattal 18 P kiadó. — Piac-utca 59. sz., I. emelet, II. lépcsőház. 7171

Különálló
különbejárattal utcai garzon bútorozott szoba átutazóknak, ipari vásárosoknak kiadó. Pácsi-utca 11. 7160

Széchenyi-utca
lelegején teljesen különbejárattal, garántáltan tiszta szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 3072

Különbejárattal
bútorozott szoba kiadó. Ref. jeles tanuló gimnázista tanítványt és kosztostársat keres. Rothermere 21. 7099

Bútorozott szoba
azonnalra is kiadó csendes, kertes udvarban. Nyaralóknak, diákoknak ellátással is. Péterfia-u. 52. 6637

Különbejárattal
bútorozott szoba kiadó. Piac-u. 64. sz. 3054

Különbejárattal
csinosan bútorozott szoba kiadó 2 személy részére. Péterfia-u. 22. 3136

Bútorozott
szoba két szolid fiatalembernek kiadó. Bethlen-u. 41. 7146

Különbejárattal
csinosan bútorozott parkettes utcai szoba 1—2 személynek kiadó. Simonffy-u. 32. 3144

Különbejárattal
bútorozott szoba 1—2 személynek esetleg ellátással parkírozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3112

KIADÓ LAKÁS EGY SZOBÁS

Egyszoba,
konyha, speiz csendes udvarban kiadó. Faiskola-utca 7/f. 7140

Utcai
egyszoba, konyha, kamara mosókonyhával azonnal kiadó. — Pácsi-utca 44. sz. 7160

Hatvan-u. 61. sz.
alatt 1 szobás garzon lakás kiadó. (Fürdőszoba, gáz bevezetve!) Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál. 7180

Egy szép
szoba, konyha, speiz Nagyvárad-utca 17. szám alatt kiadó október 1-re. 3153

Kiadó
szoba, konyha, kamarás szép napos pincelakás, előtte terasszal. Simonyi-út 6. 3175

Különbejárattal
utcai szoba, előszoba teljes ellátással is kiadó. Rendelőnek, irodának is alkalmas. Középiszkolási lányokat teljes ellátásra tanítással vállalunk. Szt. Anna 34. 7149

KÉTSZOBÁS

Kiadó
Iparkamaránál november elsejére kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel. Központi fűtés, melegvízellátással. 6918

Kiadó
1936 november 1-re 2 szoba, konyhás lakás Móricz-utca 1. sz. a. Értekezhetni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 6918

2 vagy 3 személyes
tágas bútorozott szoba kiadó Fürdő-utca 5. vagy Andaházy-utca 3. sz. alatt kellemes, virágos udvarban, közel a villamos megállóhoz, strandfürdőhöz és egyetemhez. Nyaralóknak kiválóan alkalmas. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 6106

Iparkamarában
2 szobás lakás szeptemberre átadó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Verbőczy-u. 4., III. em. 7

Kiadó
két szobás, konyhás és egyszobás lakás. József kir. herceg-u. 25. 3131

Összkomfortos
kettő- és háromszobás lakás novemberre, esetleg azonnalra kiadó. Arany János-u. 46. 3176

HÁROM- ÉS TÖBBSZOBÁS

3 szobás
komfortos udvari lakás fürdőszobával kiadó november 1-re. Bővebbet Zalai, Bundi-utca 4. 6403

Kiadó
lakás ötszoba mellékhelyiségekkel, orvosnak igen alkalmas, november egyre, esetleg azonnalra. Deák Ferenc-u. 10. 3131

Hortobágy-u. 13.
szám alatt 3 szobás lakás kiadó. Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál. 7179

Julányosán
bérbeadó háromszobás, üvegverandás, 800 öl kertes ház. — Gohér-utca 28. 7176

Kiadó
5 szobás földszinti utcai lakás november 1-re. Kossuth-u. 22. 7175

Ötszobás
összkomfortos utcai lakás novemberre kiadó. Értekezni lehet Arany János négy, emelet. 3168

3 szoba
mellékhelyiségekkel kiadó. Teleki-u. 98. 7183

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Három- vagy négyszobás
lakást, vagy irodahelyiséget mellékhelyiségekkel központban keresünk november 1-re. Ajánlatokat a kiadóba „Pontosan fizetünk” jellegre. 7104

1 vagy 2 szobás
lakást keresek lehetőleg külön udvarral város közelében. Simonffy 2/b. Házfelügyelő. 3146

Klubhelyiségek
alkalmas 3—4 szobás lakást keresünk. Cím a kiadóban. 7156

Egyszobás
garzonlakás teljes ellátással, fürdőszobahasználattal, lehetőleg központban kerestelek. — Ajánlatokat „Főiskolás” jellegre a kiadóba kérek. 164

AJÁNLAT

Fényképezőgépek
friss foto anyagok s amatőr-felvételek kidolgozása. Ungár József látszerész és foto szaküzletében, Széchenyi-u. 1 szám. Takaréksági tagoknak készpénzáron részletre. 6447

Iskolaruhák,
fiú télikabátok és lengyel bundák óriási választékban Weisz Sándor férfiruha áruházában. Csapó-u. 10. 863

Diákágyak,
szekrényágyak, mosdóállványok zománc tüzhelyek, üstök, üstházak, petróleum főzők Nagy vasúzetében, Csapó-kanyar. 163

Szentesi Pálné
kézimunkaüzletét Csapó-u. 18. alá (Wiener-palota) helyezte át Előrajzolás olesón. 6303

Iskolacikkek,
füzetek, író- és rajzszerek olcsón beszerezhetők Vámosi papírzetében, színházajtáró. 6963

ISKOLA KEZDETE ELŐTT szemorvosával vizsgáltassa meg gyermeke szemét. — A legpontosabban készíti szemüvegét

C SERÉP SÁNDOR szemklinikai látszerész, Piac-u. 21.

Paplanokat
újat, ócska áthúzást mérsékelt árért készítenek. Debreczeninél. Kossuth 11. 6986

Méz
elsőosztályú, nagyban és kicsiben P 1.11 termelőnél. Gyár-u. 5. szám. 3160

TELJES ELLÁTÁS

Diákleányt
teljes ellátásra elvállal tanár-család. Címe a kiadóban. 6538

Samu János

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI
Iroda: Hunyadi-utca 24. sz.

Sürgősen eladó házak és földek! Gróf Tisza István-utca 2 —b. közvetlen a templomnál, szép adómentes, 3 szobával, 6000 P. Ajtó-utca 10. számú szép ház, Varga-utca 15. szép úriház, Károly Ferenc József-út 23. számú kétszer 4 szobás úriház, Ispóty-utca 7. értékes ház, Kondor-utca 3. szám jó

lakással, 3880 öl részben gyümölcsös, igen kedvező fizetéssel. — Földek: 1 holdtól 3000 holdig kisebb-nagyobb tetszés szerinti nagyságban, feketén és homokon. Bérbeadó Borsodban 540, Biharban 200, Szolnokban 400, Hajdúban 100 hold.

Középiszkolai
tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Uri ellátás. Baranyi-u. 32. sz. 7107

Orvossalád
elvállal középiszkolási leánykát elsőrendű ellátásra, zongora-, fürdőszobahasználattal leányiskolák közelében. Jelesrendű VII. gimnázista leányunk és német kisasszony van. Szent Anna 52. 7137

2 középiszkolási
diákok teljes ellátásra elvállal uricsalád. Cím a kiadóban. 7125

Középiszkolai
kis diák uri családnál teljes ellátást kaphat. Jókai 31. 7127

Egyetemista
leányt vagy középiszkolást teljes ellátásra elfogad uricsalád. Cím a kiadóban. 7130

Diákleányt
teljes ellátással, esetleg tanítással uri család elfogad, fürdőszoba használattal. Minden iskolához közel. — **Pianinót** bérbe keresek. Cím: Varga-utca 7. II. ajtó. 7120

Két diákok
vagy diákleányt teljes ellátásra elfogad uricsalád. Szepességi-utca 30. 3135

Diákok
teljes ellátással, korrepetálással, szerető otthonnal elfogad izraelita uricsalád. Vörösmarthy 10. 3147

2 kisebb
diákok teljes ellátásra elfogad jó felügyelettel úriasszony Csapó-utca 71. 7175

Két diákleányt
felügyelettel elvállal fürdőszobahasználattal központban kerestély uricsalád. Miklós-u. 15. 3165

Orvos család
felvesz diákok vagy egyetemistát teljes ellátásra. Cím a kiadóban. 3155

Úricsalád
gondos felügyelet mellett középiszkolási tanulókat teljes ellátást ad külön szobával. Teleki utca 98. 7058

Középiszkolási
diákok teljes ellátásra elvállalok uricsaládhoz. Cím a kiadóban. 7063

Dócei közelében
lakó 2 tagú család 1—2 tanulót elfogad teljes ellátásra zongorahasználattal. Lorántffy 42. 7091

Egy vagy két
középiszkolási diákok teljes ellátásra elfogad uricsalád. Tiszta, világos, nagyszoba. Békebeli úrikozst. Péterfia-u. 25. sz. 7067

Keresek
egyetemista leányom részére teljes ellátást ker. uricsaládnál, az egyetem közelében. Sürgős ajánlatot kérek. Cím a kiadóban. 7067

OKTATÁS

Okleveles
gyorsírás tanítónő tanítványokat vállal. József kir. h-u. 8., I. e. 7142

Francia nyelviskola
kettős-hármas csoportokban és magánosoknak. — Beiratkozás hétköznap délután négytől ötig. Sas-utca 4., földszint. 7052

Zongoraórát
adok akadémiai rendszerrel, olesó tandíjjal. Magyar nótákat is tanítok gyors módszerrel. Kossuth-u. 39., I. 654

Hegedűtanfolyam.
Timár Mária okl. zenetanár hegedűtanfolyamát szeptember 1-től megkezd. Cím: Magoss György-tér 22. 6699

Ellátásért,
estleg lakásért diákok tanítását vállalja III. é. theologus. Cím: Teleki-u. 32. 7144

Birodalmi német
tanít kezdőket, haladókat Rodalomra is. Turai Lászlóné, Rákosi Jenő-u. 6. sz., főemelet. 7144

KERESLET

Megvételre
keresek búza-, repce-, köles-, fűmagos vadrepceajt nagy és kismennyiségben Apafi-utca 20. sz. 6076

Megvételre
keresek fürdőszobás úriházat kertben mellékhelyiségekkel. Cím: Halász József, Huszár-u. 9. sz. 6917

Hattól
tiz katasztrális holdnyi jó földet keresek megvételre Monostorpályi-út végén levő iskola körül. Ajánlatokat hely. ár és teher megjelölésével „Monostorpályi-út” jellegre kérek. 7086

Megvételre
keresek asztalkonyhát. Károly Ferenc József-út 9. 7147

Literes üvegeket
veszek. Wesselényi-u. 3., vendéglőben. 7148

Veszek
egy jó rádiót, összekötő perzsa szőnyeget, finom porcellán készletet, fehér függönyöket. — Cím a kiadóban. 165

ÉLELMISZER ITAL

Fajborok
Ezerjé, Rizling, édesek, 34. évi 20 hektó, 35. évi 35 hektó kis tételben is eladó. Blazsek termelő, Arany János-u. 30. 7073

Ujlétai
sajáttermésű Rizling, zöldszilvái fajboraim árait leszállítottam. Barna-u. 10. 3043

Édes
friss szőlő eladó. Andrassy-út 71., Sestakert. 3068

Ujlétai
sajáttermésű rizling és zöldszilvái fajboraim árát leszállítottam. Barna 10. 3043

ÖZLET-MÖHELY RAKTÁR

Kiadó
üzlethelyiség Kossuth-u. I. sz. a. 1936 november 1-re. Értekezhetni Debreczeni Első Takarékpénztárnál. 6919

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Fűvészkert-utca 16. szám.

Deák Ferenc-utca 24. sz.
házban utcai üzlethelyiségek lakással kiadók. Értekezni dr. Böszörményi ügyvéd, Ferenc József-út 70. 7084

Kiadó
Püspökladányban vasút mellett Park-vendéglő gőz- és kád-fürdővel értekezni Debrecenben Gazdák Bankjában. 7116

Két tágas
szép üzlethelyiség kiadó, egyikhez 3 szobás, fürdőszobás lakás, vagy anélkül is. Piac-u. 56. alatt. 3152

BUTOROK

6 személyes
ezüst étkezés, modern ebédlő, háló, varrógép, kombinált szekrény, antik szekrény, íróasztal, fotel, eladó. Hatvan-utca 18.

Bútorokat
konyhaberendezéseket, nagy választékban, jöminőségben, garanciával megrendelésre is. Csapó-u. 67, a kanyarban. 3385

Kombinált
szekrények és hálószobák eladók Kovács asztalosnál. Vénkert, Domokos Lajos-u. 26. 7121

Egy
antik egyajtós fényezett siffon eladó. Zöldfa-utca 8. 3149

Thonetszékek,
konyhaszettek, cukorkás üvegek, tölgyfagerenda, márványlap, használt ajtók eladók. Jókai-u. 52. 7150

ELADÓ ALLATOK

Keleti
pergő galambok eladók. Hajó-utca 5. sz. 6415

Egy
gyönyörű példány mongol róka eladó. Piac-u. 55., csemegeüzlet. 3128

Hátasló
5 éves, herélt, hibátlan, prima belovagolt, eladó. Nyil-utca 7. 42-es méhcsaládok pergetlenül és felszerelések eladók. Dugovits-u. 11. 7162

Hátasló
5 éves, herélt, hibátlan, primán belovagolt, eladó. Nyil-utca 7. 7126

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

Eladó
6 személyes, kifestőgéppel, most is üzemben lévő autó. Pacsirta 21. 162

Autókaroszeriák
készítése, javítása, fényezése a Debreceni Vas- és Rézbutor-gyárban, Ispóty-utca 5. 4784

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Postarik), Nyil-utca 15. szám alatt. Telefon 16-76. 808

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Magasnyomású
Csepeli Universal gyümölcs- és szőlőpermetezők, valamint alkatrészek állandóan kaphatók Németh Dániel, József kir. hg. utca 2. 4932

Borsajtó,
50 l. oszlopos, alig használt, Nagy vasútleben, Csapó-kanyar. 7171

Országos vásárok

Hétfő, szeptember 7: Akasztó (Pest, Csengőd), Bugyi (Pest, Taksony), Dédes (Borsod), Diósjenő (Nógrád), Dunapentele (Fejér), Énying (Veszprém), Felsőirg (Tolna), Füzésabony (Heves), Görgeteg (Somogy). — Hercegszántó (Bács), Jászapáti (Szolnok), Kismarja (Vas), Nagyalad (Somogy), Nyiregyháza (Szabolcs).

Kedd, szeptember 8: Nagyhortobágy (Hajdu), Simontornya (Tolna).

Szerda, szeptember 9: Balassagyarmat (Nógrád), Gyöngyöspatak (Heves), Kaba (Hajdu), Megyaszó (Zemplén), Nyirmada (Szabolcs), Polgár (Szabolcs), Tiszakarád (Zemplén).

Csütörtök, szeptember 10: Diósgyőr (Borsod), Mezőkövesd havi (Borsod).

Péntek, szeptember 11: Csenger (Szabolcs).

Szombat, szeptember 12: Cibakháza (Szolnok).

Vetőgépek,

ekék; boronák, mindentelje mezőgazdasági gépek a legolcsóbban beszerezhetők Németh Dániel csepeli mezőgazdasági gépek lerakatában. Iroda: József kir. hg.-u. 2. Gépraktár: Miklós-u. 49. 6201

Eladó

16 soros legújabb fajta vetőgép Megtekinthető Belegelő 409. 7139

BIRTOKBÉRELT

Birtokbérlet

950 öf kerti föld
2 szobás egyszerű lakással kiadó. István-út 29. 7105

42 hold

tanyás föld Macson használatra adó. Értekezni Pécsi Henrik zárgondnoknál, Batthyányi-utca 16. 7098

Bérelnek

150-200 holdas tanyásbirtokot, lehetőleg bérlőlakással. — Cím a kiadóban. 3142

Ingatlan

októbertől bérbeadó. Honvéd-utca 28. 7155

Kiadó

13 hold kaszáló és lucernás föld Belegelő 140. sz. alatt. — Értekezni Rákóczi-utca 20. 7159

Halápon

58 hold föld takarmánnyal kiadó. Feles bérlőt keresek. Budai Ezsaiás-utcából nyíló Tarr-utca 3. sz. 7163

Hasznbérbe

kiadó okt. 1-re Kishegyesen 22/a. sz. tanyánál 21 katasztrális hold szántóföld. Nyomató-utca 12. 7119

Hasznbérbe

azonnal kiadó város alatt 20 holdas tanyásbirtok minden tanyagazdasági épületekkel. — Jelentkezés Gazdák Bankjában, Kossuth-utca. 7118

Fancsikán

33 zab holdas tanyásbirtok októbertől hasznbérbe adó. Lőcsei Rákosi Jenő-utca 8. 3159

ELADÓ HÁZ

Péterfia-utca 25.

számú emeletes szép ház 900 négyszögöl telekkel jutányosan eladó. Dienes-iroda, Fűvészkert-utca 16. 156

Komlóssy-út 26.

Ady-féle 524 öf-ös házas telek és a Maróti-u. 7. alatti családi sarokház eladók, esetleg bérbeadó. Értekezni Benkő fő-ügyésznél vármegyeházán. 143

Debrecen legszebb helyén

Kálvin-tér 14. sz. ház, utcai 4 szobás és egy udvari lakással eladó. Értekezni: Budai Ezsaiás-u. (33.) 51. 4918

Eladó

Timár-u. 38. sz. ház. 7161

Virág-utca 44. sz.

ház, biztos megélhetést nyújtó üzlethelyiséggel olcsón eladó. 7031

Jömenetelő

vendéglővel eladó a Böszörményi-út 53/55. számú ház. — Úgyanott egy kétszobás lakás kiadó. 7168

Eladó

kis családi ház kossuthutcai templom mellett. Értekezni Nap-utca 4. Telefon: 12-83. 148

Családi ház

adómentes, három lakással elköltözés miatt eladó. Csokonai-utca 24. 7177

Emeletes

bérlőház város központján eladó. Cím a kiadóban. 7174

Poroszlai-út 12.

számú villa 310 négyszögöl telekkel előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni Arany János négy, emelet 3169

Kishegyesi-út 22.

sz. ház eladó vagy elcsereendő 7120

Családi ház

kiadó október 1-re, vagy eladó részletre is Kerekestelen. Értekezni: Tégláskert, Basahalom 5. 7128

Eladó

házak, földek, telkek, szőlők, házhelyek helyben és vidéken. Bérbeadó földbérletek, vendéglő fürdőteleppel, könnyű fizetési feltételekkel. Értekezni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca. 7119

Legjobb

tőkebefektetés, ha Csapó-utca 14. számú üzletes bérlőházat megveszi. Megbizott: Máté-ingatlaniroda, rendőrpályával szemben. 7145

Garai-utca 26.

számú ház eladó. 7143

ELADÓ FÖLD

Eladó házhely

Pandur-u. 29. Értekezni dr. Szilágyinál, Deák Ferenc-u. 13. 7112

Villatelek

közvetlen Simonyi-út mellett, házhelyek Homokkert legszebb helyén olcsón eladók. Értekezni: Wesszprémi-u. 3. 7096

Néhány házhely

Cyár-utca 11. piarista telken még eladó. A kedvező feltételek megtudhatók dr. Böszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József-út 70. 6961

Belvárosban,

villanegyedben, Viola-utca 17. sz. alatt 203 négyszögöl sarok villatelek 40 drb gyümölcsfával, szivattyús kúttal, drótkerítéssel 2500 pengőért eladó. Szent Anna-utca 33. sz. 2. ajtó. 6630

Fancsikán

16 hold tanyás föld eladó, kövesült mellett. Értekezni Könyök-u. 8.

Építkezés céljára

alkalmas házas telkek eladók Dégenfeld-tér és a Csapó-utca elején. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 5561

Villatelek

Horthy Miklós-út legszebb részén. Lajos király-téren eladó. Értekezni Nap-utca 4. 6983

Mikepéresen

Vénkertben 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, speizos lakással eladó vagy elcsereendő külsőségi házzal. Végkedvő Mihály-u. 52. 2866

Újkert,

Lehel-utca 14. szám 1400 öf-ös termő szőlő eladó. Értekezni Hajó-utca 6. szám. 7138

Eladó

vagy bérbeadó a Töcökertben 1625 négyszögöl szántó. Értekezni Arany János négy, emelet. 3167

Eladó

Nagyerdő mellett, Józsa-hoz közel 11 hold föld jutányosan. Értekezni Gazdák Bankjában 7117

Eladó

Kincseshegyen három hold elsőrendű fekete szántóföld. Értekezni lehet: Kigyó 36. 7154

Eladó

négy és fél hold föld a Gál-dűlőben. Értekezni Árpád-tér 26. 7161

ELADÓ INGÓSÁG

Szép

fekete fedeles, gumikerekű hirtő eladó. Ispóty-utca 19. 3129

Zenélő

háromhengeres óra eladó. Eötvös-utca 55. 7069

Könnnyű

kis kéziszekér és egy 2x12 fényképezőgép eladó. Máv. Coltonia, III. épület, 7. ajtó. Felhívári. 7139

Boltberendezés

jutányosan eladó Bészler Lajosnál, Ferenc József-út 17. 7167

Eladó

középnagyságú eperjesi cserépkályha. Bethlen-utca 67. 7157

Alig használt

tejszeparátor tejes edénnyel, vajkúpuló eladók. Cím a kiadóban. 7160

Egy

melegítő fürdőkád, kijátszott hegedű és több használt bútor eladó. Székfü-utca 23. 7124

Eladó

cserépkályha és motorkerékpár, Árpád-tér 24. 3132

Eladók

használt nagy vaslemezről készült víztartályok. Értekezni gondnoki hivatal, Kálvin-tér 17. sz. 7169

Tengerigöré,

morzsoló, villamos porzivó és parkettfőlőgép, alig használt állapotban olcsón eladó. Rákóczi 35. 3113

450 keresztnek

főreкке, szalmája eladó. Barna ucca 10. 3139

Sírkerítés

jókarban lévő, vasrács 26 méter eladó. Szapanos-utca 22. 7132

HANGSZER

Zongora

modern szerkezetű, bérbeadó. Megtekinthető délután 2-6 óráig. Miklós-utca 41. szám, udvarban. 7100

Eladó

1 cimbalom, egy nagy székelykályha, rádió, sörcsap. Tanító-utca 14. sz. 7120

Hangverseny-cimbalom

mahagóni, zárófedeles, jutányosan eladó. Rothermere 41. utcai lakás. 7166

P É N Z

Első helyi

bekebelezésre keresek 10.000 P magánkölesont. Ajánlatokat „Jó kamat” jellegre a kiadóba. 7061

Kölesönök

folysítunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményekre, kurrens árra és finanszírozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac-u. 81. 5594

Kölesont

földre, házra folyósítottak. — Bleuer Imre bankháza, Piac-u. 87. 7167

Pénz

háza, földre folyósítottak, köleson hadikölesonrészenként veszek. Mandel, Péterfia 4. 7149

KÜLÖNFÉLE

Merkantil-nyomda

3-as géppel eladó. Tökés, Garai-utca 15. 6577

Göré

kiadó a vásárpénztár mellett. (Öry-féle hízaló.) Értekezni Fűvészkert-u. 20. 7135

Egy

jókarban lévő rollós portál olcsó áron eladó. Cím: Péterfia-utca 56., illatszertár. 7136

Eladó

fekete karakul bonda és muff, nagy ebédlőasztal. Méliusz-tér 14. Megtekinthető 2-4-ig. 7168

Tengeri

göré kiadó 100 mázsára Lehel utca 35. 7131

Varga-utca 29.

szám alatt egy nagy tengeri göré kiadó. 7116

Elveszett

„Mici” nevű barna nőstény vadászgolyó. Megtalálóját, nyomra vezetőjét jutalmazom. Winker, Dózsa-u. 10/a. 7173

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén. Technikai vezető: Liptay András